

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA

SMJERNICE EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE
ZA RAZDOBLJE 2010. – 2012.

Zagreb, rujan 2009.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. CILJEVI EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	4
3. MAKROEKONOMSKA KRETANJA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU ...	11
3.1. Makroekonomska kretanja u 2008. i 2009. godini.....	11
3.2. Međunarodno okruženje.....	15
3.3. Makroekonomske projekcije za razdoblje 2010. – 2012.....	17
3.4. Rizici ostvarenja projekcija	21
4. FISKALNA POLITIKA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	22
4.1. Fiskalna politika u 2008. i 2009. godini.....	22
4.2. Republika Hrvatska i međunarodno okruženje	24
4.3. Kretanje prihoda u razdoblju 2010. – 2012.....	26
4.4. Kretanje rashoda u razdoblju 2010. – 2012.....	31
4.5. Konsolidirana opća država u razdoblju 2010. – 2012.....	45
5. JAVNI DUG U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	47
5.1. Javni dug u razdoblju 2010. – 2012.	47
5.2. Testovi osjetljivosti kretanja javnog duga.....	49
PRILOZI	51

1. UVOD

Vlada Republike Hrvatske donosi Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2010.-2012. s ciljem utvrđivanja smjera fiskalne politike u narednom trogodišnjem razdoblju.

Smjernice su do sada predstavljale prvi korak u procesu planiranja državnog proračuna dajući ekonomske i fiskalne pretpostavke na kojima počiva njegova daljnja izrada. Primjenom novog Zakona o proračunu Smjernice su po prvi puta izrađene uvažavajući Strategiju Vladinih programa za razdoblje 2010.-2012. koju je Vlada usvojila na sjednici održanoj 10. rujna 2009. godine.

Kroz Strategiju Vladinih programa u procesu strateškog planiranja, Vlada je identificirala najvažnije ciljeve odnosno utvrdila prioritete. Smjernicama se uspostavlja snažnija veza navedenih prioriteta i proračuna te pozicionira strateško planiranje u trogodišnji proračunski okvir.

Dobar srednjoročni proračunski okvir povezuje prioritete Vlade i državni proračun u okviru održive razine potrošnje, naglašava ustupke napravljene između međusobno konkurentnih ciljeva Vlade, povezuje državni proračun s donesenim politikama, strategijama, programima, zakonima i poboljšava rezultate programa povećanjem transparentnosti, odgovornosti i predvidljivosti financiranja.

Novim Zakonom o proračunu uvodi se trogodišnji proračunski okvir. Hrvatski sabor će prvi put ove godine usvojiti proračun za 2010. godinu i projekcije za sljedeće dvije godine, 2011. i 2012. godinu. Ovo je trenutak u kojem s postojećim proračunom moramo postići više i stoga je tako postavljen trogodišnji proračunski okvir važan za postizanje fiskalne discipline i alokaciju raspoloživih sredstva prema strateškim prioritetima koji su u prvom redu usmjereni ka sprječavanju daljnjih negativnih trendova u gospodarstvu.

Uvažavajući sve gore navedeno, Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2010.-2012. sadrže:

- strateške ciljeve ekonomske i fiskalne politike Republike Hrvatske,
- osnovne makroekonomske pokazatelje Republike Hrvatske,
- osnovne pokazatelje fiskalne politike Republike Hrvatske,
- procjenu prihoda i rashoda te primitaka i izdataka svih razina općeg proračuna,
- prijedlog visine financijskog plana po razdjelima organizacijske klasifikacije koji sadrži visinu financijskog plana za prethodnu proračunsku godinu i tekuću proračunsku godinu, te prijedlog visine financijskog plana za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine te
- predviđene promjene javnog duga i strategiju upravljanja javnim dugom.

2. CILJEVI EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2010.-2012. izrađene su u uvjetima promjenjivog makroekonomskog okružja. Svijet je zahvatila financijska, odnosno ekonomska kriza čije posljedice osjeća i Hrvatska što se prvenstveno očituje u negativnim stopama gospodarskog rasta. Stoga je u ovim uvjetima ključni cilj Vlade Republike Hrvatske očuvanje makroekonomske stabilnosti i stvaranje uvjeta za oporavak i stabilan gospodarski rast. Poseban naglasak cjelokupne ekonomske politike u ovim vremenima financijskih ograničenja i pada gospodarske aktivnosti stavljen je na fiskalnu politiku koja će u danim okvirima djelovati u smjeru ostvarivanja postavljenih ekonomskih ciljeva.

Upravo u tom smislu, fiskalna politika definirana ovim Smjernicama kroz proračun materijalizira ciljeve i mjere proizašle iz Strategije Vladinih programa kako bi se osigurala dugoročna stabilnost i oporavak te postavili temelji gospodarskog rasta. U tom kontekstu, fiskalna politika usmjerena je ispunjavanju dvanaest općih ciljeva definiranih u Strategiji Vladinih programa.

Makroekonomska i gospodarska stabilnost

Makroekonomska i gospodarska stabilnost ostvarit će se učinkovitim upravljanjem javnim financijama kroz daljnje unaprjeđenje proračunskih procesa, fiskalnu konsolidaciju i učinkovito upravljanje javnim dugom, jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola i unutarnje revizije te razvojem makroekonomske statistike. Pravedno i učinkovito prikupljanje fiskalnih prihoda također će pridonijeti stabilnosti javnih financija, a prvenstveno će biti usmjereno na povećanje razine poštivanja poreznih propisa i propisa o plaćanju drugih obveznih javnih davanja kao i na unaprjeđenje usluge poreznim obveznicima. U kontekstu pristupanja Europskoj uniji, od iznimne će važnosti biti jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije te je cilj u predstojećem razdoblju u što većoj mjeri iskoristiti dodijeljena sredstva što će se ostvariti uspostavljanjem i dobivanjem dozvole za rad svih institucija predviđenih u provedbi IPA i budućih fondova Europske unije, kvalitetnom pripremom projekata u iznosu iznad dodijeljenih alokacija, učinkovitom implementacijom projekata i kvalitetnim financijskim upravljanjem, kvalitetnom pripremom programskih dokumenata za korištenje budućih sredstava Europske unije, kao i sustavnom i koordiniranom edukacijom o korištenju sredstava Europske unije tijela uključenih u sustav upravljanja i ostalih potencijalnih korisnika sredstava.

Optimalno ozračje za razvoj konkurentnog gospodarstva

Ekonomska politika u srednjoročnom razdoblju bit će usmjerena i na osiguravanje optimalnog ozračja za razvoj konkurentnog hrvatskog gospodarstva. Stoga će se poduzeti mjere za jačanje konkurentske sposobnosti gospodarskih subjekata koje uključuju unaprjeđenje energetskog sustava, poticanje ulaganja i privlačenja direktnih investicija, povećanje broja i promjenu strukture izvoznika, stvaranje poticajnog okruženja za razvoj inovativnoga gospodarstva efikasnim sustavom zaštite, primjenom i provedbom prava intelektualnog vlasništva, davanje potpora za otvaranje novih radnih mjesta i usavršavanje povezanih s ulaganjem, promjenu proizvodnog programa u korist tehnološki složenijih brodova sa većim udjelom znanja, privlačenje i realizaciju ulagačkih projekata, stvaranje pozitivnog imidža Republike Hrvatske na stranim tržištima, intenziviranje gospodarske diplomacije, prilagodbu zakonske regulative i

akata planiranja te međunarodnu suradnju s ciljem jačanja konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, jačanje nacionalne infrastrukture za kvalitetu, ubrzanje prometa uz istovremenu kvalitetnu zaštitu gospodarstva i provođenje nadzora. Od velike važnosti za konkurentnost hrvatskog gospodarstva je i razvijenije, konkurentnije i fleksibilnije tržište rada čije će se funkcioniranje omogućiti kroz zadovoljenje potrebe poslodavaca za radnicima, povećanje aktivnosti teže zapošljivih osoba u traženju posla te kroz osiguranje primjene zakonskih propisa o radu. Također, važan preduvjet za održiv i konkurentan gospodarski rast je učinkovitiji način korištenja nacionalnih resursa putem uvođenja biogoriva, povećanja udjela obnovljivih izvora energije, efikasnog gospodarenja i sprječavanja nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina, kao i kroz popunjavanje strateških robnih zaliha u skladu s Bilancom i Zakonom o strateškim robnim zalihama.

Jačanje pravne države i vladavine prava

Jačanje pravne države i vladavine prava predstavlja jačanje i razvoj ovih ustavnih i zakonskih kategorija, koje čine pravnu osnovu bitnu za razvoj demokracije. Doprinos tome ogleda se u reformi pravosuđa koja je usmjerena na razvoj i jačanje sudbene vlasti, obrazovanje i edukaciju kadrova u pravosudnim tijelima, racionalizaciju mreže i povećanje transparentnosti rada pravosudnih tijela, kao i na racionalizaciju troškova sudskih postupaka. Od velike važnosti za jačanje pravne države je i suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala koje će se postići kroz prilagodbu zakonske regulative, povećanje transparentnosti rada tijela državne vlasti, obrazovanje i edukaciju kadrova u tijelima državne i lokalne vlasti, podizanje javne svijesti o štetnosti korupcije, provođenje antikorupcijske kampanje i jačanje međuinstitucionalne suradnje tijela nadležnih za provedbu mjera borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala. Također, uvođenje sustava besplatne pravne pomoći, razvijanje mirenja, unaprjeđenje sustava kaznenopravnih sankcija, jačanje učinkovitosti ovršnog postupka te jačanje ravnopravnosti spolova i zaštite od diskriminacije dovest će do snažnije zaštite ljudskih prava i sloboda što je daljnji preduvjet za jačanje pravne države i vladavine prava. Jačanje pravne sigurnosti u gospodarskom poslovanju i u prometu nekretninama predstavljaju još jedan segment jačanja pravne države te doprinose poticanju poduzetništva, kao i razvoju i rastu gospodarstva. Ostvarenje ovih ciljeva postići će se putem informatizacije i digitalizacije podataka, jačanja učinkovitosti stečajnog postupka, ubrzanja postupka upisa u zemljišne knjige i izrade Registra kulturnih dobara i ostalih baza podataka iz sustava zaštite kulturne baštine. Unaprjeđenje sposobnosti i poboljšanje kvalitete javnih službi i uprave značajan je čimbenik ostvarivanja strateških gospodarskih ciljeva, pa će se u tom smislu provoditi mjere usmjerene na stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih i javnih službenika, povećanje učinkovitosti i ekonomičnosti u sustavu javne uprave, podizanje razine kvalitete upravnih usluga kao i na jačanje socijalne osjetljivosti.

Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture

Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture kroz održivu kvaliteta obrazovnog sustava i razvoj športa ostvarit će se putem razvoja učinkovitog upravljanja odgojno-obrazovnim sustavom, izrade i provedbe Hrvatskog kvalifikacijskog okvira, izrade i provođenja Nacionalnog kurikulumu, provođenja Državnih pedagoških standarda, razvijanja i jačanja svijesti o važnosti odgoja i obrazovanja, povećanja zastupljenosti i kvalitete športa kroz sustav odgoja i obrazovanja. Sustavno poboljšavanje zakonskih okvira i financijske regulative u sklopu znanstvenog i tehnologijskog sustava, učinkovit sustav zaštite i primjene intelektualnog vlasništva, prepoznavanje i razvijanje prioritetnih područja, jačanje međunarodne suradnje, jačanje javne svijesti i povjerenja u znanost i tehnologiju, razvoj poticajnog financiranja znanstvene

djelatnosti javnih instituta, znanstveno profiliranih sveučilišta i ostalih znanstvenih ustanova te poticanje studiranja prirodnih i tehničkih znanosti doprinijet će razvoju znanosti kao pokretača dugoročnog gospodarskog i društvenog razvoja. Važnost znanosti i tehnologije nezaobilazna je u razvoju suvremene države, njezinu napretku i blagostanju. Stoga je od iznimne važnosti poticanje izvrsnosti znanstvenog sustava kroz intenzivnija uključivanja znanstvenog sustava u Europski istraživački prostor, kompetitivne projekte Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvitak, osnivanje i razvoj ureda za transfer tehnologije, stvaranje integriranih znanstvenih programa, poticanje osnivanja znanstvenih infrastrukturnih centara, povećanje kvalitete znanstvenih istraživača, reformu doktorskih studija i doktorandi, uključivanje studenata u istraživanje i inovacije, dodatno nagrađivanje i poticanje znanstvene izvrsnosti, osnivanje i razvoj znanstvenih centara izvrsnosti i razvijanje sustava jačanja kompetencija ljudskih potencijala. Također, cilj je stvaranje informacijskog društva i stoga osigurati svim stanovnicima pristup informacijama. Slijedom toga, nastavljaju se aktivnost usmjerene ka nastavku izgradnje informacijskog društva uspostavom modela sustava elektroničke uprave, optimalnom razvoju računalne, komunikacijske infrastrukture te podizanju razine osposobljenosti i informiranosti korisnika e-Uprave, promicanju informatičkog društva, planiranju radiodifuzijske mreže i prelasku s analognog na digitalno odašiljanje televizijskog programa. Nadalje, razvijanje kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva pridonijet će razvitku i unapređenju kulturnog života u Republici Hrvatskoj kroz ostvarivanje programa javnih potreba u kulturi, poticanje knjige i nakladništva, muzejsko-galerijske djelatnosti i likovne umjetnosti, glazbe, dramske, glazbeno-scenske, audiovizualne i plesne umjetnosti te novomedijskih kultura, jačanje uloge umjetničkog obrazovanja i provedbu programa poticanja poduzetništva u kulturi. Također, upravljanje kulturnim dobrima, unaprjeđenje suradnje i planiranja svih interesnih skupina, poboljšanje kvalitete restauratorskih i konzervatorskih poslova te kontroliranje prometa kulturnim dobrima doprinijet će postizanju optimalnoga modela zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

Ravnomjeran regionalni razvoj

Uslijed sve većeg produbljivanja društveno-gospodarskih razlika i razvojnih mogućnosti u različitim dijelovima zemlje te među različitim društvenim skupinama, Vlada Republike Hrvatske nastaviti će s poduzimanjem mjera kako bi osigurala ravnomjeran regionalni razvoj Hrvatske. To prije svega podrazumijeva poticanje konkurentnosti hrvatskih regija kroz identifikaciju, odabir i praćenje provedbe prioriternih projekata, sufinanciranje izrade projektne dokumentacije, izradu modela umreženog sustava komunikacije županijskih razvojnih agencija i centara, podršku projektima izgradnje poduzetničkih, poslovnih i gospodarskih zona, razvoj klastera, poticanje razvoja obrta i malih i srednjih poduzeća, dodjelu potpora otočnim poslodavcima, brendiranje izvornih tradicionalnih proizvoda kao i kroz razvoj nove i postojeće poslovne infrastrukture. Nadalje, poticati će se održiv razvoj slabije razvijenih regija putem izgradnje stambene, komunalne i gospodarske infrastrukture, pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i poreznih olakšica. Razvoj prometnog sustava predstavlja preduvjet uravnoteženom regionalnom razvoju Hrvatske, te će se u tom smislu nastaviti s izgradnjom i modernizacijom prometne infrastrukture, razvojem tržišta prometnih usluga, uspostavljanjem sustava nadzora i upravljanja prometom, provođenjem hidrografskih istraživanja, zaštitom okoliša u prometu. Održivi razvoj vodnog gospodarstva osigurat će se izgradnjom i održavanjem vodnih građevina, ulaganjem u razvojne programe vodoopskrbe osiguranjem kvalitete vode, usklađenjem nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije i međunarodnom suradnjom i ulaganjem u razvoj sustava navodnjavanja.

Jačanje socijalne pravednosti

Jačanje socijalne pravednosti također je jedan od ključnih ciljeva Vlade Republike Hrvatske. Briga za osobe kojima je neophodna pomoć drugih važan je dio socijalne odgovornosti društva. Stoga će se nastaviti poduzimati mjere usmjerene na osiguranje dostupne zaštite i poboljšanje kvalitete života osjetljivih skupina što će se ostvariti jednostavnijim pristupom korisnika pravima i omogućavanjem ostvarivanja pomoći i usluga u onom opsegu u kojem je to potrebno za osiguranje minimalnog životnog standarda najugroženijeg dijela stanovništva, odnosno zadovoljavanje specifičnih potreba socijalno osjetljivih skupina građana. Također, od iznimne važnosti je i socijalno osnaživanje obitelji, djece i mladih unapređivanjem kvalitete obiteljskog života i osnaživanjem posebno osjetljivih skupina, pritom uvažavajući načela kojima se afirmiraju obiteljske vrijednosti, brige za djecu, mlade i druge posebno osjetljive skupine stanovništva što će u konačnici osigurati postizanje ravnopravnosti u svim područjima suvremenog društva. Zaštita digniteta hrvatskih branitelja u društvu ostaje jedan od prioriteta Vlade Republike Hrvatske koji obuhvaća sveobuhvatnu skrb o razvojačenim braniteljima i članovima njihovih obitelji, hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, mirnodopskim vojnim invalidima, stradalim pirotehničarima i članovima njihovih obitelji, obiteljima poginulih, umrlih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja. Jačanje sustava socijalne sigurnosti radnika i koordinacija zaštite socijalnog minimuma nezaposlenih također će predstavljati jedan je od glavnih prioriteta gospodarske-socijalne politike na području socijalne kohezije i pravde koji će se ostvariti povećanjem učinkovitosti sustava socijalnih transfera i promoviranjem socijalnog dijaloga, sporazumnog rješavanja sporova, jednakosti pred zakonom i pravosuđem te zaštitom načela nevinosti do suprotnog dokaza. Također, poticat će se razvijanje održivog sustava mirovinskog osiguranja kojem je osnovni cilj prevladavanje socijalnih razlika, ostvarivanje socijalne pravde i socijalne solidarnosti nužne za održanje i razvoj društva. Cilj daljnjeg razvoja mirovinskog sustava je postizanje financijske i socijalne održivosti sustava, kao i postizanje te održavanje ravnoteže između razine mirovina ostvarenih samo u sustavu generacijske solidarnosti i razine mirovina ostvarenih u dva stupa mirovinskog osiguranja.

Pozicioniranje Hrvatske kao jedne od vodećih europskih turističkih destinacija

Jedan od glavnih ciljeva ekonomske politike zasigurno je i pozicioniranje Hrvatske kao jedne od vodećih europskih turističkih destinacija. Dugoročnost pozitivnih učinaka u turizmu osigurat će se kroz održivo korištenje prirodnih i kulturno-povijesnih potencijala, aktivnim sudjelovanjem u njihovom očuvanju i razvoju, stvaranjem okruženja privlačnog za investitore, te djelotvornom promocijom. Razvijanje i unaprjeđenje turističkog proizvoda destinacije bit će usmjereni na provedbu programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva u turizmu, razvoj modela realizacije brownfield i greenfield projekata, provedbu programa kreditiranja seoskog turizma, provedbu programa poticanja, zaštite, obnove i uključivanja u turizam kulturne i prirodne baštine, poticanje posebnih oblika turizma na kontinentu i na moru, poticanje razvoja tematskih turističkih putova, izrade izvornih hrvatskih suvenira, poticanje obrazovanja i obuke kadrova, podizanje kvalitete proizvoda, poticanje korištenja pretpristupnih fondova i drugih međunarodnih fondova odobravanjem sredstava projektima u području turizma kojima su dodijeljena sredstva iz fondova, poticanje stručnih i obrazovnih programa strukovnih udruga i drugih neprofitnih organizacija, poticanje osmišljavanja i realizacije novih turističkih proizvoda i upravljanja destinacijom, poticanje razvoja infrastrukture za potrebe turizma te provedbu projekta povezivanja informacijskog sustava kategoriziranja turističkih objekata s nižim ustrojem. Učinkovita promocija turističkog proizvoda i usluga ostvarit će se putem provedbe programa udruženog oglašavanja

privatnog i javnog turističkog sektora, razvoja međunarodne suradnje, provedbe programa poticanja organiziranja manifestacija i drugih promotivnih aktivnosti, provedbe programa osiguranja uvjeta sigurnosti turista kao i putem provedbe programa edukacije.

Konkurentniji poljoprivredno-prehrambeni i ribarski sektor

Stvaranje produktivnog i konkurentnog poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora zahtjeva dosljednu provedbu sveobuhvatnih mjera na čitavom nizu područja. Stoga je jedna od ključnih mjera nastavak okrupnjavanja posjeda i uređenja poljoprivrednog zemljišta s obzirom da su najveći ograničavajući čimbenici povećanja konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje mali posjedi te dislocirane i usitnjene parcele. Također, radit će se na poboljšanju tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno-prehrambenih i ribarskih proizvoda kroz prilagodbu zakonske regulative i akata planiranja boljem uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda, te niz projekata i programa potpore. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača, kao daljnja mjera obuhvaća unaprjeđenje sustava sigurnosti i kakvoće hrane, jačanje komunikacije i razmjene podataka i uspostavu i jačanje sustava službenih kontrola. Ruralni razvoj zauzet će sve značajnije mjesto u oblikovanju poljoprivredne politike Hrvatske s ciljem poboljšanja kvalitete života u onim ruralnim područjima gdje su ti uvjeti znatno niži od prosjeka, smanjenja razlika u gospodarskom razvitku i životnim uvjetima u odnosu na ostala područja, kreiranja snažnog poljoprivrednog sektora, povećanja konkurentnosti ruralnog područja, očuvanja okoliša i prirodnih resursa te očuvanja i napretka seoskih područja i ruralnih vrijednosti.

Daljnje jačanje međunarodnog položaja Republike Hrvatske

U proteklim godinama međunarodni položaj Hrvatske osnažen je u svim vidovima vanjske politike: u području europskih integracija, ulaskom u NATO i postankom nestalne članice Vijeća sigurnosti UN-a; razvijanjem dobrosusjedskih odnosa i unapređivanjem regionalne suradnje, te sveukupnim pozicioniranjem u međunarodnim okvirima. Pripreme Republike Hrvatske za pristupanje Europskoj uniji dodatno će pridonijeti unutarnjoj transformaciji hrvatskog društva te stvoriti uvjete za njegov daljnji razvoj i prosperitet, na dobrobit svih hrvatskih građana. Navedeni cilj ostvarit će se putem intenzivne međuresorne koordinacije i komunikacije, provedbe Komunikacijske strategije za pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj uniji i stvaranjem zakonskog okvira za uspostavu veze sa EUROJUST-om. Daljnje jačanje međunarodnog položaja Hrvatske nastaviti će se jačanjem bilateralne i multilateralne međunarodne suradnje putem intenziviranja razmjene bilateralnih posjeta, održavanjem političkih bilateralnih konzultacija i razmjenom mišljenja, sudjelovanjem Hrvatske na međunarodnim forumima, intenziviranjem aktivnosti oko ulaska u upravljačka/operativna tijela raznih multilateralnih organizacija i institucija od interesa Republici Hrvatskoj te provedbom obveza vezanih uz nuklearnu sigurnost preuzetih međunarodnim konvencijama i bilateralnim sporazumima. Daljnje profiliranje Hrvatske kao pouzdanog partnera na međunarodnoj razini kao punopravne članice NATO-a postići će se uspostavljanjem koordinacije protoka informacija, bilateralnim konzultacijama i sudjelovanjem u međunarodnim misijama.

Unaprjeđenje policije i oružanih snaga u službi građana

Jedna od temeljnih zadaća Vlade Republike Hrvatske je održavanje zadovoljavajućeg javnog reda i mira u društvu. U tom smislu poduzimat će se mjere s ciljem unaprjeđenja sustava

prevencije, otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta, među ostalim i kroz reformu kriminalističke policije, borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, jačanje kapaciteta za otkrivanje i suzbijanje nasilja, povećanje zaštite mladeži kao žrtava i počinitelja kaznenih djela te kroz jačanje kapaciteta policije u cilju identificiranja žrtava trgovanja ljudima i otkrivanja počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima. Također će se poduzeti mjere za povećanje sigurnosti cestovnog prometa kako bi se smanjila stradanja i osiguralo uredno i redovito odvijanje prometa. Od velikog značaja je i jačanje sigurnosti državne granice kroz dobru organiziranost, obučenost i tehničku opremljenost granične policije. Razvijanje integriranog sustava nacionalne sigurnosti provodit će se kao temeljni interes nacionalne sigurnosti kroz provođenje operativnih, preventivnih i sanacijskih mjera u cilju smanjenja broja poginulih i stradalih osoba, te smanjenja šteta uzrokovanih požarima i nesrećama. Održavanju međunarodne obrambene i policijske suradnje doprinijet će unapređenje rada vojno-diplomatskih predstavništava u NATO savezu i članicama Europske unije, uključivanje hrvatskih predstavnika u NATO strukture i u procese NATO obrambenog planiranja, specifično oblikovana bilateralna obrambena suradnja sa susjednim državama, aktivno sudjelovanje u tijelima i forumima UN-a i OSCE-a te kontinuirano sudjelovanje policijskih službenika u mirovnim misijama. Unaprjeđenje prioritetne sposobnosti oružanih snaga bit će usmjereno na sposobnost planiranja i izvođenja združenih operacija kroz odgovarajuću izobrazbu, obuku, vježbe, opremanje i modernizaciju.

Zaštita, očuvanje i unaprjeđenje zdravlja

Očuvanje i unapređenje zdravlja cjelokupne populacije, koristeći znanstveno utemeljene programe sprečavanja i suzbijanja bolesti te promicanja zdravlja predstavljaju glavne aktivnosti usmjerene postizanju zdravlja stanovništva. Cilj je zdravstvenu zaštitu učiniti dostupnijom stanovništvu reorganizacijom i unaprjeđenjem sustava hitne medicinske pomoći, popunjavanjem mreže javnozdravstvene djelatnosti, razvojem i standardizacijom zdravstvene infrastrukture, informatizacijom sustava zdravstva te poboljšanjem zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom. Sustav kvalitete zdravstvene zaštite osigurat će se i provođenjem nadzora nad zakonitošću rada zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnom praksom te stručnim nadzorom nad radom zdravstvenih radnika. U cilju zaštite javnozdravstvenog interesa, odnosno očuvanja i unaprjeđenja zdravlja, od iznimne je važnosti promoviranje zdravih stilova života, razvijanje pravilnih prehrambenih navika, utjecanje na povećanje tjelesnih aktivnosti te ukazivanje na štetnost raznih oblika ovisnosti, kao i kvalitetan sustav sanitarne inspekcije i mjere kojima se uklanjaju negativni učinci ionizirajućeg zračenja.

Zaštita okoliša i prostorni razvoj

Zaštita okoliša i prostorni razvoj još je jedan od strateških ciljeva Vlade Republike Hrvatske. U tom smislu nastavit će se s djelotvornim upravljanjem okolišem kako bi se stvorili preduvjeti za sprečavanje, nadzor i postupanje u pravcu smanjenja onečišćenja zraka, tla i mora. Zaštita i očuvanje prirode osigurat će postojanost temeljnih vrijednosti i potencijala za daljnji razvitak Republike Hrvatske, kao i njenu afirmaciju u europskom okruženju kao zemlje s razvijenom svijesti o značaju očuvanja prirodnog bogatstva koje pametnim, promišljenim i održivim korištenjem osigurava višestruke razvojne pravce. Cilj je očuvanje postojeće biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti, vraćanju dijela izgubljenih svojti i staništa, gdje je to moguće i opravdano te razvoju prikladnog sustava za njihovo vrednovanje i očuvanje. Poduzimat će se i aktivnosti usmjerene na uređenje katastarsa, točne i pouzdane podatke o stanju u prostoru te svrhovito korištenje i namjenu prostora s ciljem prostorno

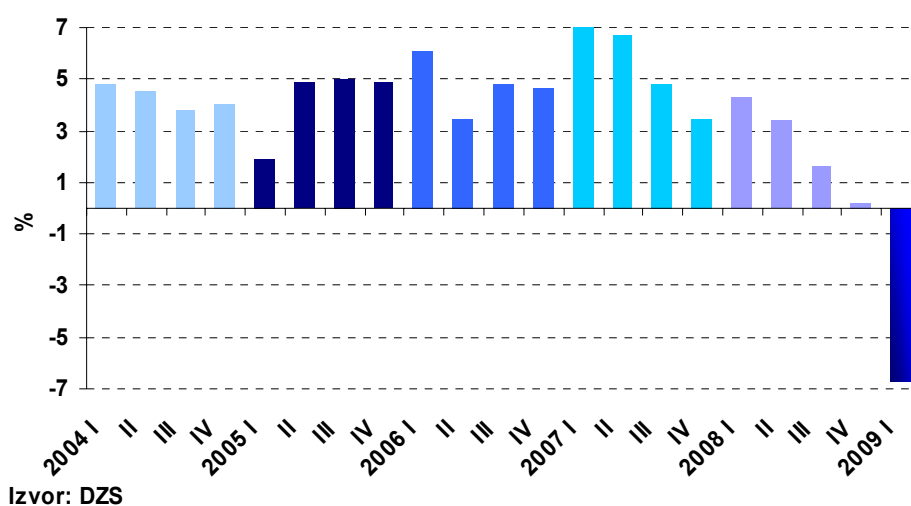
uravnotežene mreže općina te velikih, srednjih i manjih gradova, očuvanja bogatstva i raznolikosti prirodnih resursa, očuvanja prostora i velikim dijelom kvalitetnog okoliša sa 10% površina prirode pod zaštitom te bogatom graditeljskom baštinom svjetske vrijednosti. Povećanje točnosti i pouzdanosti podataka o stanju u prostoru je osnovna pretpostavka za efikasan gospodarski razvoj, kvalitetno i učinkovito funkcioniranje tržišta nekretnina i provedbu kapitalnih i infrastrukturnih projekata države. Također će se provoditi mjere za unaprjeđenje stanja u području stanovanja, komunalnog gospodarenja i graditeljstva koje uključuju donošenje i provedbu propisa iz okvira graditeljstva, povećanje energetske efikasnosti u zgradarstvu, administrativne i fiskalne mjere te poticanje stanogradnje.

3. MAKROEKONOMSKA KRETANJA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

3.1. Makroekonomska kretanja u 2008. i 2009. godini

U 2008. godini, uslijed prelijevanja posljedica globalne ekonomske krize, došlo je do usporavanja gospodarske aktivnosti. Realni rast bruto domaćeg proizvoda iznosio je 2,4%, što je 3,1 postotni bod manje od rasta zabilježenog u 2007. godini te ujedno najniža stopa rasta još od 1999. godine. Gospodarska aktivnost bila je najdinamičnija u prvom tromjesečju, kada je realni međugodišnji rast bruto domaćeg proizvoda iznosio 4,3%, nakon čega je zabilježeno usporavanje gospodarskog rasta na 3,4% u drugom tromjesečju, 1,6% u trećem te 0,2% u posljednjem tromjesečju 2008. godine. Obračun bruto domaćeg proizvoda prema rashodnoj metodi ukazuje na sporiji realni rast svih komponenti bruto domaćeg proizvoda u odnosu na 2007. godinu, osim investicija u fiksni kapital, koje su zabilježile realni rast od 8,2%. Uvoz roba i usluga porastao je realno 3,6% u 2008. godini, a realni rast izvoza roba i usluga iznosio je 1,7%. Državna potrošnja zabilježila je realni rast od 1,9%, dok je rast osobne potrošnje usporen na 0,8%, najnižu razinu od 1999. godine. Glavni pokretač gospodarskog rasta u 2008. godini bile su investicije u fiksni kapital, prvenstveno potaknute snažnom građevinskom aktivnošću, a njihov doprinos rastu bruto domaćeg proizvoda iznosio je 2,3 postotna boda. Doprinos izvoza roba i usluga iznosio je 0,8 postotnih bodova te je, uz viši negativan doprinos uvoza roba i usluga od -2,1 postotni bod, doprinos neto izvoza bio negativan i iznosio -1,3 postotna boda. Osobna potrošnja, čiji je doprinos rastu bruto domaćeg proizvoda iznosio 0,6 postotnih bodova, najviše je djelovala na usporavanje gospodarskog rasta tijekom 2008. godine. Promjene zaliha (koje uključuju statističku diskrepanciju) i državna potrošnja doprinijele su rastu bruto domaćeg proizvoda svaka sa po 0,4 postotna boda.

Grafikon 1: Realni rast bruto domaćeg proizvoda Republike Hrvatske

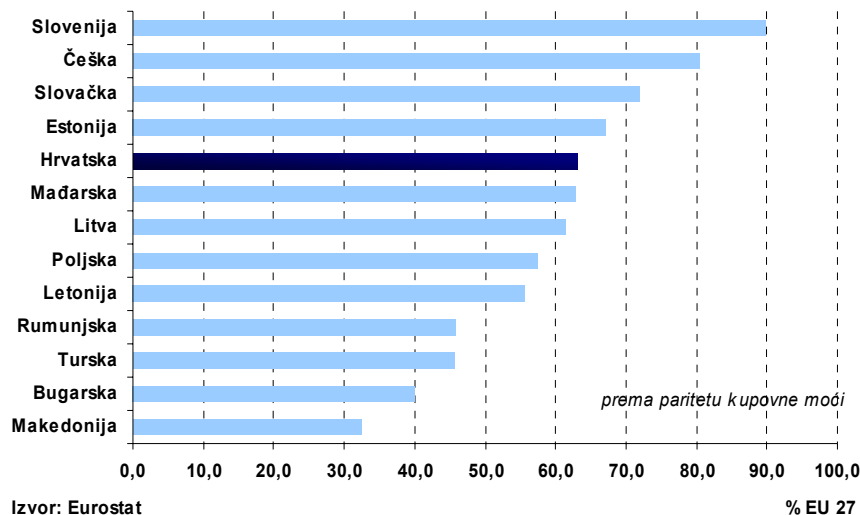

Nominalni rast bruto domaćeg proizvoda je iznosio 8,9% u 2008. godini te je dosegnut nominalni iznos od 342,2 milijarde kuna ili 47,4 milijarde eura.¹ Bruto domaći proizvod po

¹ Početkom 2009. godine Državni zavod za statistiku objavio je novu metodologiju obračuna bruto domaćeg proizvoda Hrvatske usklađenog s metodologijom Europskog sustava nacionalnih računa (ESA 95). Obračun bruto domaćeg proizvoda poboljšán je uključivanjem procjene sive ekonomije, nove procjene imputirane stambene rente te nove procjene i raspodjele usluga financijskog posredovanja indirektno mjenjenih, što je rezultiralo povećanjem nominalne razine bruto domaćeg proizvoda.

glavi stanovnika povećan je s oko 9.700 eura u 2007. na oko 10.700 eura u 2008. godini. Promatrano prema paritetu kupovne moći, hrvatski bruto domaći proizvod dosegao je 63,0% prosjeka bruto domaćeg proizvoda po glavi stanovnika zemalja EU 27.

Grafikon 2: Bruto domaći proizvod po glavi stanovnika po zemljama (2008. godina)

U prvom tromjesečju 2009. godine bruto domaći proizvod je zabilježio realno međugodišnje smanjenje od 6,7%. Sve komponente s rashodne strane bruto domaćeg proizvoda, osim državne potrošnje, zabilježile su u prvom tromjesečju realno smanjenje na međugodišnjoj razini. Pritom je najveće smanjenje zabilježeno kod uvoza roba i usluga (-20,9%) te izvoza roba i usluga (-14,2%). Investicije u fiksni kapital realno su smanjene 12,4% u usporedbi s prvim tromjesečjem 2008., dok je osobna potrošnja zabilježila smanjenje od 9,9%. Realni rast državne potrošnje iznosio je 3,9% u prvom tromjesečju 2009. Najveći doprinos smanjenju bruto domaćeg proizvoda u prvom tromjesečju došao je od osobne potrošnje, u iznosu od -6,8 postotnih bodova, a slijede promjene zaliha sa -4,1 postotni bod te investicije u fiksni kapital sa -3,6 postotnih bodova. Doprinos državne potrošnje bio je pozitivan i iznosio 0,6 postotnih bodova. Izvoz roba i usluga pridonio je realnom smanjenju bruto domaćeg proizvoda sa -5,0 postotnih bodova, no zbog znatno višeg pozitivnog doprinosa uvoza roba i usluga (12,3 postotna boda) doprinos neto izvoza bio je pozitivan i iznosio 7,2 postotna boda.

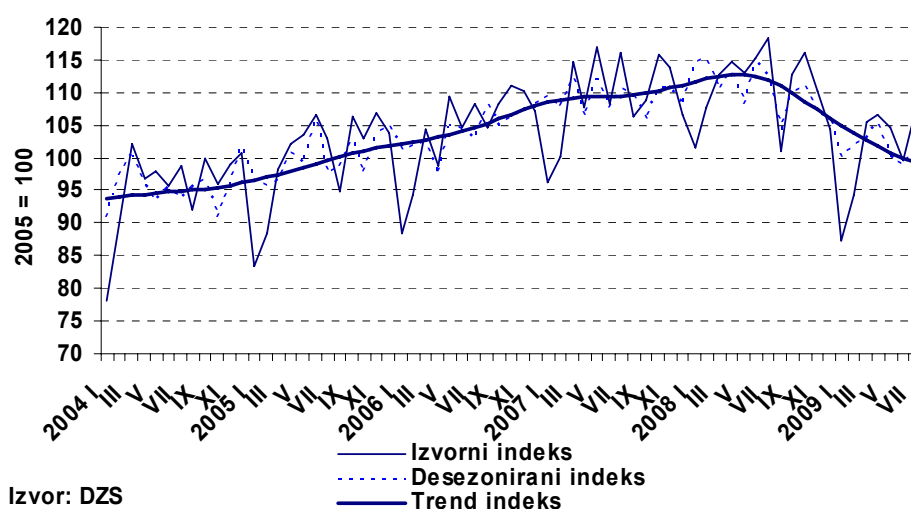
Pokazatelji realnog sektora poput industrijske proizvodnje, trgovine na malo te turističkih dolazaka i noćenja također su ukazivali na sporiju gospodarsku aktivnost tijekom 2008. godine. Najviši međugodišnji rast industrijske proizvodnje² u 2008. godini zabilježen je u prvom tromjesečju (3,6%), nakon čega je zabilježeno usporavanje na 3,0% u drugom tromjesečju, 0,2% u trećem tromjesečju te smanjenje industrijske proizvodnje od 1,7% u posljednjem tromjesečju 2008. godine. Opisana kretanja rezultirala su rastom industrijske proizvodnje od 1,2% u 2008. godini, što je 3,7 postotnih bodova niže nego u 2007. Realni promet trgovine na malo zabilježio je u 2008. godini smanjenje od 0,5%, što je proizašlo iz međugodišnjeg rasta u prvom (2,8%) i drugom tromjesečju (1,3%), dok je u posljednja dva tromjesečja 2008. realni promet trgovine na malo zabilježio smanjenje od 2,2%, odnosno 3,2%. Turistički pokazatelji su također tijekom 2008. godine zabilježili usporavanje u usporedbi s 2007. godinom. Međugodišnji rast broja turističkih dolazaka u 2008. godini iznosio je 0,9%, dok je broj turističkih noćenja porastao 2,0%. U 2008. godini zabilježeni su prihodi od turizma u iznosu od 7,5 milijardi eura, što predstavlja porast od 10,5% u usporedbi

² Prema Glavnim industrijskim grupacijama, verzija 2009. i Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, verzija 2007.

s 2007. godinom. Nasuprot navedenim kretanjima, građevinska aktivnost bila je snažna tijekom 2008. godine, na što ukazuje međugodišnji rast indeksa građevinskih radova od 11,8%.

Kretanja makroekonomskih pokazatelja u dosadašnjem dijelu 2009. godine ukazuju na smanjenje gospodarske aktivnosti. Industrijska proizvodnja je zabilježila međugodišnje smanjenje od 10,0% u prvih sedam mjeseci ove godine, trgovina na malo je ostvarila realno smanjenje od 16,3%, a broj turističkih noćenja je smanjen 4,5%. Indeks građevinskih radova bio je 2,1% niži u prvih pet mjeseci 2009. godine, u usporedbi s istim razdobljem 2008.

Grafikon 3: Indeks industrijske proizvodnje Republike Hrvatske

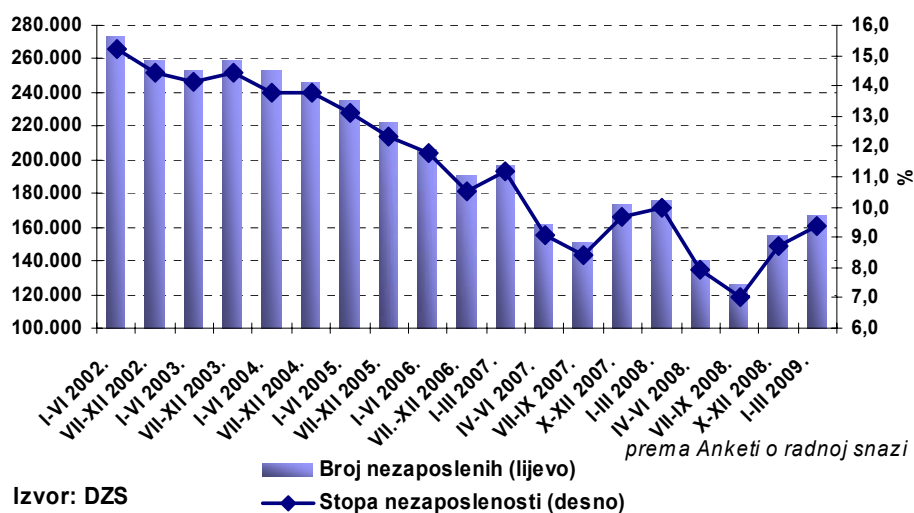

Tijekom 2008. godine zabilježeni su pozitivni trendovi na tržištu rada. Naime, broj nezaposlenih osoba registriranih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje smanjen je, a broj zaposlenih povećan na međugodišnjoj razini u svim mjesecima 2008. godine. Tako je prosječan broj registriranih nezaposlenih smanjen za 27.705 osoba ili 10,5%, dok je prosječan broj zaposlenih osoba povećan za 37.896 ili 2,5% u usporedbi s 2007. godinom.

Prema podacima iz Ankete o radnoj snazi, u 2008. godini u radno sposobnoj dobi bilo je 3.680.250 osoba, od čega su 48,5% bili ljudi koji rade ili aktivno traže posao, odnosno pripadaju u radnu snagu. Broj stanovnika u radno sposobnoj dobi povećan je za 23.000, dok je kategorija radne snage smanjena za 250 osoba u usporedbi s 2007. godinom. Ukupan broj zaposlenih u 2008. godini bio je u prosjeku na razini od 1.635.750, što je porast od 21.250 u odnosu na 2007. godinu, dok je broj nezaposlenih osoba smanjen za 21.750 te se spustio na razinu od 149.250. Prosječna anketna stopa nezaposlenosti iznosila 8,4% u 2008. godini, što je 1,2 postotna boda niže nego u 2007. godini te ujedno najniža zabilježena stopa nezaposlenosti. Prosječna administrativna stopa nezaposlenosti iznosila je 13,2% u 2008. godini.

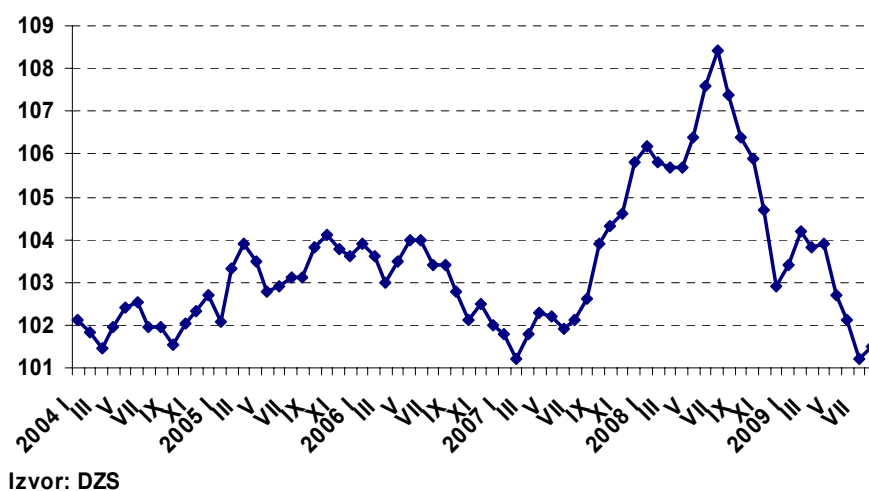
Povoljna kretanja na tržištu rada prekinuta su u veljači 2009. godine, kad se broj registriranih nezaposlenih osoba počeo povećavati na međugodišnjoj razini. U prvih sedam mjeseci ove godine prosječan broj registriranih nezaposlenih povećan je za 14.775 ili 6,1%, u usporedbi s istim razdobljem 2008. Prosječna administrativna stopa nezaposlenosti iznosila je 14,5% u prvih sedam mjeseci, bilježeći rast od 0,9 postotnih bodova na međugodišnjoj razini. Prema podacima iz Ankete o radnoj snazi, zasada dostupnim samo za prvo tromjesečje 2009., stopa nezaposlenosti iznosila je 9,4% u prvom tromjesečju 2009. godine, što predstavlja smanjenje od 0,6 postotnih bodova na međugodišnjoj razini.

Grafikon 4: Kretanja na tržištu rada u Republici Hrvatskoj

Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena ubrzala je na 6,1% u 2008. godini, što je 3,2 postotna boda više nego u 2007. Ubrzanje inflacije posljedica je značajnog prijenosa inflacije s kraja 2007. godine, kao i snažnog rasta cijena prehrambenih proizvoda i naftnih derivata uslijed povećanja cijena prehrambenih sirovina i sirove nafte na svjetskom tržištu. Kontinuirano jačanje inflatornih pritisaka bilo je prisutno sve do srpnja 2008. godine, kada je inflacija dosegla 8,4%. Nakon toga se bilježi smanjenje razine cijena, pa je u prosincu 2008. međugodišnji rast indeksa potrošačkih cijena iznosio 2,9%. Do smanjenja razine cijena nakon srpnja došlo je pod utjecajem slabljenja uvezenih inflatornih pritisaka, što se ogledalo u padu cijena prehrambenih sirovina i sirove nafte na svjetskom tržištu, kao i slabljenja domaće potražnje, naročito osobne potrošnje.

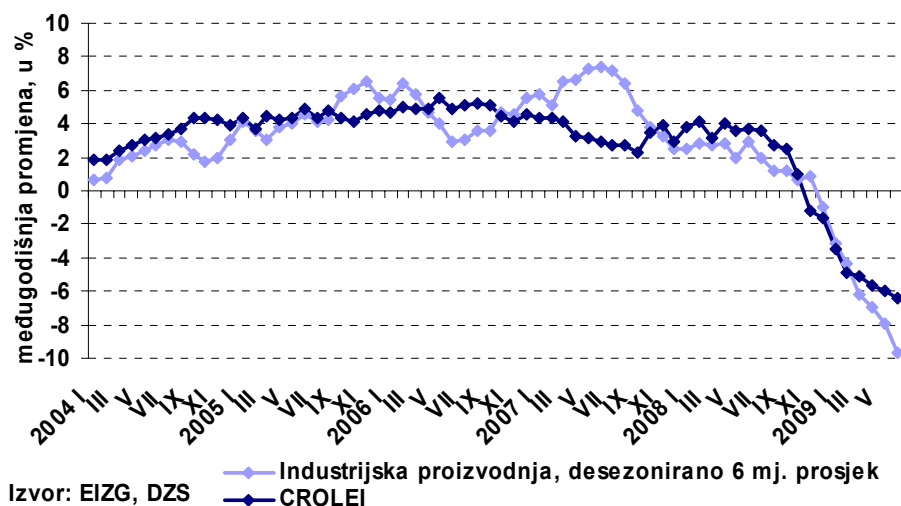
Grafikon 5: Međugodišnji rast indeksa potrošačkih cijena u Republici Hrvatskoj

Međugodišnji rast indeksa potrošačkih cijena iznosio je 2,8% u prvih osam mjeseci 2009. godine, dok je u kolovozu 2009. inflacija iznosila 1,5%. Najveći doprinos međugodišnjem rastu cijena u kolovozu došao je od cijena duhana, koje su povećane 21,8% te cijena plina (rast od 18,5%). Nasuprot tome, najveći utjecaj na ublažavanje rasta cijena u kolovozu imalo je međugodišnje smanjenje cijena goriva i maziva za osobna vozila od 12,1%.

Upotrebom metodologije tzv. navješćujućih indikatora Ekonomski institut Zagreb i Ministarstvo financija izrađuju složeni prognostički indeks CROLEI. Ovaj indeks navještava trend ekonomske aktivnosti u Hrvatskoj, pri čemu se kao referentna serija koristi indeks industrijske proizvodnje. CROLEI indeks, koji je u lipnju ove godine zabilježio mjesečno smanjenje od 0,4 indeksna boda i međugodišnje smanjenje od 6,4% te vrijednost difuznoga indeksa upućuju na zaključak da će gospodarstvo krajem 2009. godine bilježiti negativnu međugodišnju stopu rasta.

Grafikon 6: CROLEI prognostički indeks

3.2. Međunarodno okruženje

Podaci objavljeni u Ekonomskim prognozama Europske komisije iz proljeća 2009. godine ukazuju na realni rast bruto domaćeg proizvoda od 0,9% u Europskoj uniji te 0,8% u Eurozoni tijekom 2008. godine. Navedena ostvarenja pokazuju značajno usporavanje u odnosu na 2007. godinu, a najveći doprinos slabljenju ekonomske aktivnosti došao je od usporavanja rasta investicija i osobne potrošnje. Očekuje se da će gospodarstva Eurozone i Europske unije zabilježiti realno smanjenje bruto domaćeg proizvoda od 4,0% u 2009. godini, dok se za 2010. godinu predviđa smanjenje gospodarske aktivnosti od 0,1%.

Inflacija je u 2008. godini iznosila 3,7% u Europskoj uniji te 3,3% u Eurozoni, na što je negativno utjecao ubrzani rast cijena energenata i prehrane u prvoj polovici godine. Tijekom 2009. godine, uslijed smanjenja cijena sirovina i slabljenja gospodarske aktivnosti, očekuje se značajno usporavanje inflacije na 0,9% u Europskoj uniji te 0,4% u Eurozoni, dok se u 2010. predviđa inflacija od 1,3% u Europskoj uniji, odnosno 1,2% u Eurozoni.

Tablica 1: Međunarodno okruženje – makroekonomski pokazatelji

	2007.	2008.	Projekcija 2009.	Projekcija 2010.
Realni rast bruto domaćeg proizvoda				
Svijet	5,1	3,1	-1,4	1,9
Europska unija	2,9	0,9	-4,0	-0,1
Italija	1,6	-1,0	-4,4	0,1
Njemačka	2,5	1,3	-5,4	0,3
Slovenija	6,8	3,5	-3,4	0,7
Eurozona	2,7	0,8	-4,0	-0,1
Indeks potrošačkih cijena, godišnja promjena				
Europska unija	2,4	3,7	0,9	1,3
Eurozona	2,1	3,3	0,4	1,2
Rast cijena nafte, %	9,5	35,9	-46,3	20,0

Izvor: Europska komisija: Economic Forecast, Spring 2009

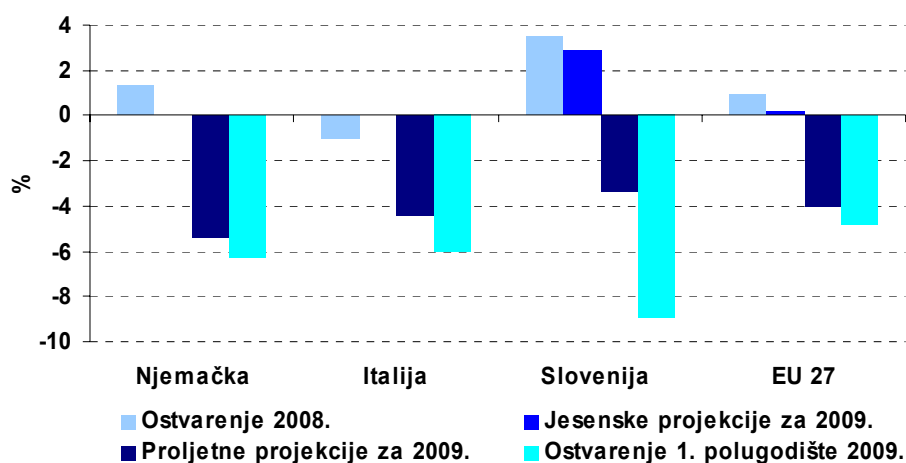
S obzirom da Republika Hrvatska ostvaruje preko 60% svoje robne razmjene sa zemljama Europske unije, prognoze gospodarskih kretanja u Europskoj uniji imaju značajan utjecaj na očekivanja o gospodarskim kretanjima u Hrvatskoj. Uz robnu razmjenu, gospodarska kretanja u Europskoj uniji utječu na hrvatsko gospodarstvo i preko turizma, obzirom da preko 80% dolazaka i noćenja stranih turista čine turisti iz zemalja Europske unije. U tom smislu, formiranje očekivanja o gospodarskim kretanjima u Hrvatskoj značajno ovisi o situaciji u Njemačkoj, Italiji i Sloveniji s kojima je Hrvatska najintenzivnije gospodarski povezana.

Usporavanje realnog rasta bruto domaćeg proizvoda Njemačke na 1,3% u 2008. godini u najvećem je dijelu rezultat negativnog doprinosa neto izvoza, koji je u proteklom razdoblju bio glavni generator gospodarskog rasta. U 2009. godini predviđa se realno smanjenje bruto domaćeg proizvoda od 5,4%, što proizlazi iz negativnog doprinosa i domaće i inozemne potražnje, prvenstveno zbog snažnog pada investicija te izvoza roba i usluga. Tijekom 2010. godine očekuje se blagi gospodarski rast od 0,3%, što će biti posljedica pozitivnog doprinosa neto izvoza uslijed postupnog oporavka svjetske trgovine, dok će doprinos domaće potražnje rastu bruto domaćeg proizvoda ostati negativan.

Bruto domaći proizvod Italije već je u 2008. godini zabilježio smanjenje, u iznosu od 1,0%. Glavni doprinos njegovom smanjenju došao je od negativnog doprinosa domaće potražnje, odnosno pada investicija i osobne potrošnje. U 2009. godini očekuje se realno smanjenje bruto domaćeg proizvoda od 4,4%, čemu će ponovno najviše doprinijeti domaća potražnja, naročito snažan pad privatnog dijela investicija. Ujedno, zbog snažnog pada izvoza očekuje se negativan doprinos neto izvoza u 2009. godini. Za 2010. godinu projiciran je blagi gospodarski rast od 0,1%, pri čemu će sve kategorije s rashodne strane bruto domaćeg proizvoda, osim investicija, zabilježiti pozitivne stope rasta.

Gospodarski rast u Sloveniji ostvaren je na razini od 3,5% u 2008. godini, što je gotovo dvostruko manje nego u 2007. Glavni pokretač gospodarskog rasta bila je domaća potražnja, naročito investicije, dok je doprinos neto izvoza bio blago negativan. Tijekom 2009. godine očekuje se smanjenje gospodarske aktivnosti od 3,4%, što će u najvećoj mjeri biti rezultat snažnog pada investicija. Osjetan pad zabilježiti će i izvoz i uvoz roba i usluga te će doprinos neto izvoza biti blago pozitivan. U 2010. godini očekuje se realni rast bruto domaćeg proizvoda od 0,7%, što će najviše podupirati domaća potražnja, prvenstveno državna potrošnja.

Grafikon 7: Pregled projekcija i ostvarenja gospodarskog rasta

Izvor: Eurostat, Europska komisija

sezonski prilagođeni podaci

Prema najnovijim Ekonomskim prognozama Europske komisije iz rujna 2009. godine gospodarska situacija u Europskoj uniji pokazuje znakove poboljšanja te se čini da neće doći do produžene duboke recesije. Značajne državne intervencije uspjele su donekle stabilizirati financijski sustav i poduprijeti gospodarsku aktivnost, a pokazatelji poslovnog i potrošačkog povjerenja oporavljaju se u gotovo svim sektorima i zemljama. Financijski uvjeti znatno su se popravili tijekom ljeta, pa su se neki financijski pokazatelji čak i vratili na razine od prije krize. Međutim, dinamika oporavka i dalje je neizvjesna. Potpuni učinak gospodarske krize na tržište rada i javne financije tek se očekuje. Rastuća nezaposlenost može negativno utjecati na potrošnju, a neiskorištenost kapaciteta te slabija ponuda kredita može djelovati ograničavajuće na investicije, tako da se mogućnost značajnih povratnih učinaka ne može zanemariti. S druge strane, mjere koje se provode radi vraćanja financijske stabilnosti i poticanja gospodarske aktivnosti mogle bi se pokazati efikasnijima no što se očekuje.

3.3. Makroekonomske projekcije za razdoblje 2010. – 2012.

Uslijed prelijevanja financijske krize na hrvatsko gospodarstvo u 2009. godini očekuje se realni pad bruto domaćeg proizvoda od 5,0%. U 2010. godini očekuje se blagi oporavak ekonomske aktivnosti i realni rast bruto domaćeg proizvoda od 0,5%, a prema kraju promatranog razdoblja postupno ubrzanje gospodarskog rasta, no ipak nešto sporijom dinamikom nego u razdoblju prije 2008. godine. Tako se u 2011. godini predviđa realni rast od 3,0%, a u 2012. godini njegovo daljnje ubrzanje na 3,5%. Navedeni gospodarski rast rezultirat će prvo smanjenjem nominalnog bruto domaćeg proizvoda po glavi stanovnika s oko 10.700 eura u 2008. na oko 10.300 eura u 2009. godini, a zatim povećanjem na oko 12.100 eura u 2012. godini. Smanjenje gospodarske aktivnosti dovest će do pada zaposlenosti te povećanja anketne stope nezaposlenosti na 9,5% tijekom 2009. godine. U 2010. godini očekuje se daljnje povećanje stope nezaposlenosti na 9,7%, dok će u naredne dvije godine doći do njenog smanjenja do 8,3% u 2012. godini. Nakon snažnih inflatornih pritisaka prisutnih u većem dijelu 2008. godine, tijekom 2009. godine očekuje se smanjenje prosječne godišnje stope inflacije na 3,0%. Do kraja projekcijskog razdoblja predviđa se kako će se inflacija zadržati na razini iz 2009. godine.

Tablica 2: Projekcije makroekonomskih pokazatelja Republike Hrvatske

	2007.	2008.	Projekcija 2009.	Projekcija 2010.	Projekcija 2011.	Projekcija 2012.
Bruto domaći proizvod, milijuni HRK	314.223	342.159	335.512	347.311	369.090	394.231
BDP per capita, u HRK	70.835	77.158	75.659	78.320	83.231	88.901
BDP per capita, u EUR	9.656	10.682	10.266	10.627	11.293	12.063
Bruto domaći proizvod, realni rast (%)	5,5	2,4	-5,0	0,5	3,0	3,5
Realni rast pojedinih komponenti BDP-a:						
Osobna potrošnja	6,2	0,8	-7,0	0,9	3,5	3,6
Državna potrošnja	3,4	1,9	0,9	-2,2	-0,8	-0,1
Investicije	6,5	8,2	-10,3	0,0	4,6	5,8
Izvoz roba i usluga	4,3	1,7	-12,0	0,6	3,6	4,5
Uvoz roba i usluga	6,5	3,6	-16,9	0,5	4,4	5,3
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	2,9	6,1	3,0	3,0	3,0	3,0
Anketna stopa nezaposlenosti, godišnji prosjek (%)	9,6	8,4	9,5	9,7	9,4	8,3
Saldo tekućeg računa bilance plaćanja, udio u BDP-u (%)	-7,6	-9,4	-6,0	-5,5	-5,4	-5,4
Inozemni dug, udio u BDP-u (%), kraj razdoblja	76,9	83,2	90,4	90,2	90,1	89,9

Izvor: Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka

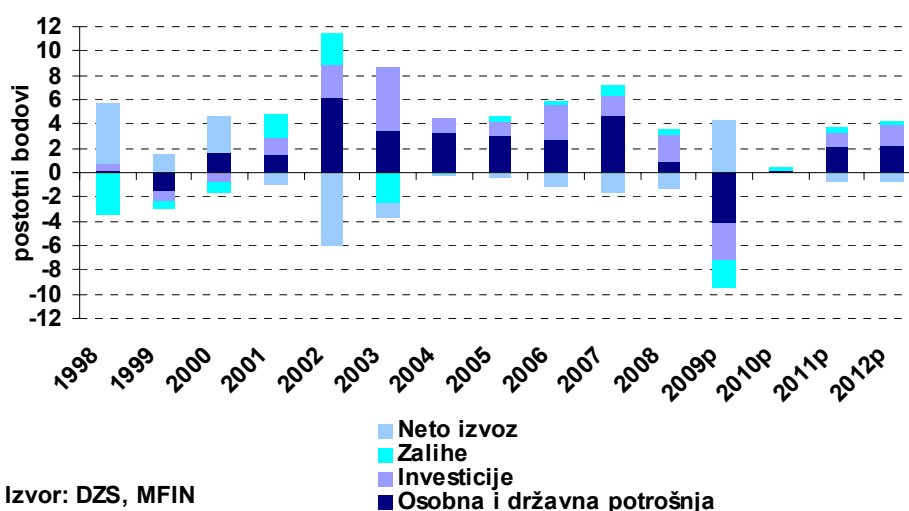
Smanjenje bruto domaćeg proizvoda od 5,0% u 2009. godini bit će rezultat snažnog smanjenja većine komponenti domaće potražnje. Takav pad gospodarske aktivnosti prvenstveno je posljedica iznimno nepovoljnih svjetskih ekonomskih kretanja čiji se izravni utjecaj na domaće gospodarstvo ogleda u smanjenju inozemne potražnje za hrvatskim izvozom, pogoršanju uvjeta na svjetskim financijskim tržištima te širenju pesimizma u sferi ekonomskih očekivanja. Prema zadnjim projekcijama Europske komisije, svi najvažniji hrvatski trgovački partneri i turistička tržišta zabilježit će u 2009. godini značajne padove gospodarske aktivnosti. U 2010. godini, u skladu s očekivanim postupnim smirivanjem situacije u međunarodnom okruženju te oporavkom svjetskog gospodarstva, predviđa se spori oporavak hrvatskog gospodarstva, a u naredne dvije godine ubrzanje gospodarskog rasta. Faktori koji će naglašeno djelovati u smjeru ubrzanja rasta u narednom razdoblju su daljnja provedba strukturnih reformi te proces približavanja članstvu u Europskoj uniji.

Projekcije ukazuju na realno smanjenje osobne potrošnje od 7,0% u 2009. godini, zatim umjereni oporavak od 0,9% u 2010. te ubrzanje do rasta od 3,6% u 2012. godini. Na realno smanjenje osobne potrošnje u 2009. godini najveći utjecaj imat će snažan pad potrošačkog optimizma koji je započeo već u drugoj polovici 2008. godine, a prvenstveno se očituje kroz odgađanje kupnji trajnih potrošačkih dobara veće vrijednosti. Umanjena sklonost potrošnji usko je povezana i s nepovoljnim kretanjima na tržištu kapitala koja utječu na smanjenje vrijednosti financijske imovine stanovništva. U smjeru pada osobne potrošnje snažno će djelovati i znatno smanjenje realnog iznosa odobrenih potrošačkih kredita kućanstvima, a određeni negativan utjecaj može se očekivati i od uvećanih otplata postojećih kredita kućanstava uslijed rasta aktivnih kamatnih stopa banaka. Negativan utjecaj glavne odrednice osobne potrošnje, realne mase plaća, bit će u 2009. godini umjeren, uz veći negativan doprinos zaposlenosti u odnosu na realne plaće. Naime, dosad dostupni podaci s tržišta rada ukazuju na znatno sporiju prilagodbu plaća kriznim uvjetima nego što je to slučaj s fizičkim pokazateljima. Tako se očekuje da će prosječna bruto plaća u 2009. godini zabilježiti tek blagi realni međugodišnji pad dok će realno smanjenje prosječne neto plaće, uslijed izmjena zakonske regulative, biti izraženije. Doprinos isplata obeštećenja umirovljenicima osobnoj potrošnji također će biti negativnog predznaka. Što se tiče ostatka projekcijskog razdoblja, u 2010. godini predviđa se umjereni oporavak potrošačkog optimizma i pozitivan doprinos efekta bogatstva rastu osobne potrošnje te neznatan doprinos realnog rasta potrošačkih kredita kućanstvima. Pozitivan doprinos rastu osobne potrošnje od strane realne mase neto plaća može očekivati tek u 2011. godini kada će realni rast osobne potrošnje biti izraženiji.

Projekcije ukazuju da će do kraja srednjoročnog razdoblja rast realnih bruto plaća biti niži od rasta produktivnosti rada, što uz odgođeni i sporiji oporavak zaposlenosti te smanjenje transfernih davanja znači i slabiju dinamiku raspoloživog dohotka stanovništva nego u dosadašnjem razdoblju. Doprinos isplata obeštećenja umirovljenicima rastu osobne potrošnje bit će i u 2010. godini blago negativan, a prema kraju projekcijskog razdoblja postupno će iščeznuti.

Procjenjuje se da će državna potrošnja u 2009. godini zabilježiti realno povećanje od 0,9%. Nakon toga, očekuje se realno smanjenje državne potrošnje u svim godinama promatranog razdoblja. Tako će se u 2010. godini državna potrošnja realno smanjiti 2,2%, u 2011. 0,8%, a u 2012. 0,2%. U uvjetima smanjene domaće i inozemne potražnje u 2009. godini očekuje se realni pad investicija od 10,3% pod utjecajem snažnog pada poslovnog optimizma te umanjene dostupnosti kapitala kao i visokih troškova financiranja u zemlji i inozemstvu. Pad potražnje za nekretninama te usporavanje rasta stambenih kredita djelovat će na pad ulaganja u građevinskoj djelatnosti. Osim toga, smanjenje agregatnih investicija u 2009. godini uključuje i značajan realni pad investicija opće države. Što se tiče srednjoročnog vremenskog okvira, investicijska potrošnja privatnog sektora trebala bi predstavljati važan pokretač gospodarskog rasta. Međutim, njezin zamah mogao bi biti odgođen uslijed neizvjesnosti povezanih s razvojem i trajanjem postojeće krizne situacije te očekivanom dinamikom u pogledu dostupnosti kapitala te uvjeta financiranja. Prema kraju projekcijskog razdoblja ponovno se očekuje ubrzanje priljeva inozemnog kapitala u Hrvatsku, no kako on više neće biti izdašan kao prethodnih godina, financiranje poslovnog sektora ovisit će o mehanizmu alokacije sredstava domaćeg financijskog sustava. U skladu s navedenim, u 2010. godini predviđa se stagnacija realnih investicija, u 2011. godini očekuje se stopa rasta od 4,6%, a u 2012. godini dodatno ubrzanje rasta na 5,8%. Osim toga, u 2009. godini očekuje se znatno smanjenje udjela zaliha u bruto domaćem proizvodu te negativan doprinos njegovom realnom rastu od čak 2,3 postotna boda. Prema kraju projekcijskog razdoblja zalihe će postupno rasti, a njihov rast bit će najizraženiji u 2011. godini.

Grafikon 8: Doprinosi rastu bruto domaćeg proizvoda u Republici Hrvatskoj

Što se tiče neto izvoza, u 2009. godini očekuje se njegov značajan pozitivan doprinos realnom rastu bruto domaćeg proizvoda. Naime, kao posljedica snažne kontrakcije domaće potražnje predviđa se realno smanjenje uvoza roba i usluga od 16,9%. Uslijed spomenutog smanjenja investicija očekuje se izražen pad uvoza kapitalnih proizvoda, budući da se značajan dio

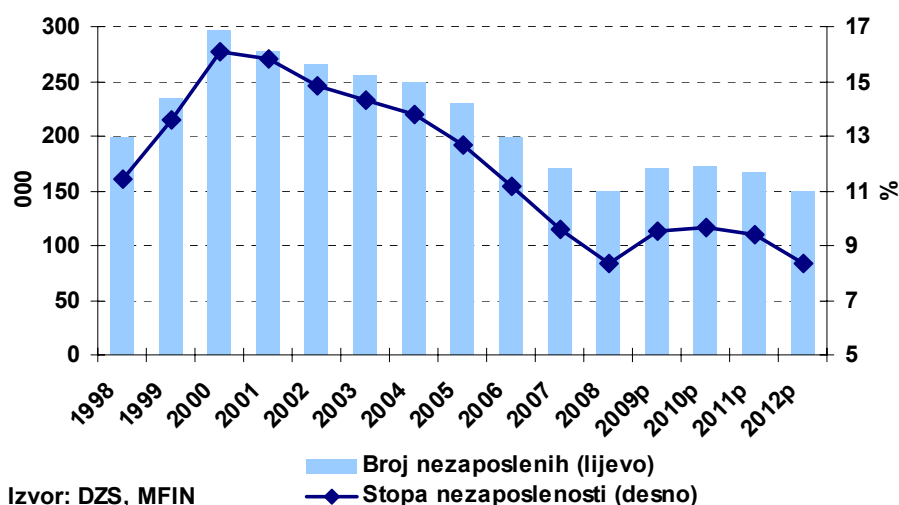
investicija odnosi na opremu koja se pretežito uvozi. Nadalje, osim same kontrakcije osobne potrošnje, u smjeru pada uvoza djelovat će i očekivana promjena njene strukture, odnosno relativno smanjenje udjela trajnih proizvoda u odnosu na netrajne proizvode za široku potrošnju. Naposljetku, sukladno slabljenju gospodarske aktivnosti, očekuje se i pad potražnje za uvozom intermedijarnih proizvoda te energije. Uzevši u obzir predviđenu kontrakciju gospodarske aktivnosti glavnih hrvatskih izvoznih partnera, predviđa se i snažno smanjenje robnog izvoza. Što se tiče izvoza usluga, dosad objavljeni fizički pokazatelji u turizmu ukazuju na solidan rezultat turističke sezone. Tako se pad izvoza roba i usluga u 2009. godini procjenjuje na 12,0%, dakle u manjoj mjeri nego što je to slučaj s uvozom. U pogledu ostatka projekcijskog razdoblja, pod pretpostavkom poboljšanja ekonomskih uvjeta kako u zemlji, tako i u inozemnom okruženju, očekuje se da će doprinos neto izvoza gospodarskom rastu u 2010. godini biti neutralan da bi u narednim godinama opet poprimio negativan predznak te se stabilizirao na oko -0,8 postotni bodova. Drugim riječima, prema kraju promatranog razdoblja očekuje se nešto izraženije ubrzanje rasta uvoza u odnosu na izvoz roba i usluga. Uslijed značajnog smanjenja negativnog salda roba i usluga, tijekom 2009. godine doći će do snažnog smanjenja deficita tekućeg računa bilance plaćanja koji se procjenjuje na 6,0% bruto domaćeg proizvoda, a koji će većim dijelom biti pokriven smanjenjem inozemne imovine financijskog sektora te inozemnim izravnim ulaganjima. Do kraja projekcijskog razdoblja deficit tekućeg računa bilance plaćanja u postotku bruto domaćeg proizvoda smanjit će se na 5,4%. Uzimajući u obzir otežano inozemno financiranje te opisana gospodarska kretanja, u 2009. godini također se očekuje i značajno usporavanje rasta inozemnog duga koji će, izražen kao udio u bruto domaćem proizvodu, na kraju 2009. godine iznositi 90,4%, a do kraja projekcijskog razdoblja pasti na 89,9%.

Procjenjuje se da će prosječni međugodišnji porast indeksa potrošačkih cijena usporiti sa 6,1% u 2008. godini na 3,0% u 2009. godini. Znatan utjecaj na međugodišnje usporenje inflacije imat će iznimno povoljan učinak baznog razdoblja. U 2009. godini očekuje se i slabljenje uvezenih inflatornih pritisaka, prvenstveno uslijed međugodišnjeg smanjenja cijena osnovnih sirovina na svjetskom tržištu. Međutim, iako se prema projekcijama Europske komisije iz proljeća tijekom 2009. godine očekuje smanjenje cijene barela sirove nafte za 46,3%, cijene nafte, a i drugih sirovina, u dosadašnjem dijelu 2009. godine pokazuju naznake oporavka tako da bi međugodišnji pad cijena primarnih sirovina mogao ipak biti blaži od očekivanog. Glavni domaći faktor koji će u 2009. godini djelovati u smjeru usporavanja inflacije je znatan pad realne potražnje. Sa strane ponude, očekuje se da će snažan rast jediničnog troška rada iz 2008. dodatno ubrzati u 2009. godini, kao rezultat velikog pada prosječne produktivnosti rada te prije spomenute manje fleksibilnosti nominalnih bruto plaća, što će na inflaciju imati suprotan utjecaj. U smjeru povećanja inflacije u 2009. godini djelovat će i rast cijena duhanskih proizvoda, plina i usluga u zdravstvu. Tečaj kune prema euru, kao nominalno sidro inflacijskih očekivanja, u 2009. godini zadržat će stabilnost pa se iz tog izvora ne očekuju inflatorni pritisci. U naredne tri godine promatranog razdoblja očekuje se zadržavanje inflacije na razini od oko 3,0%. Takva projekcija, uz nužne pretpostavke o kretanju cijena sirovina na svjetskom tržištu te ostalim globalnim i domaćim makroekonomskim trendovima, prvenstveno se zasniva na očekivanju kako će gospodarstvo svoju potencijalnu stopu rasta dostići postupno te tako izbjeći pojačane inflatorne pritiske.

Projekciju smanjenja gospodarske aktivnosti u 2009. godini prati smanjenje zaposlenosti i porast nezaposlenosti. Tako se u 2009. godini procjenjuje anketna stopa nezaposlenosti od 9,5%. Budući da se u srednjoročnom razdoblju očekuje odgođeni i sporiji oporavak zaposlenosti, svi fizički pokazatelji tržišta rada nastaviti će se pogoršavati i u 2010. godini, no znatno slabijim intenzitetom nego ove godine, a njihov izraženiji oporavak nastupit će tek u 2012. godini. Tako se u 2010. godini predviđa daljnji porast anketne stope nezaposlenosti na

9,7%. U naredne dvije godine projekcijskog razdoblja anketna stopa nezaposlenosti zabilježiti će smanjenje, prvo na 9,4% u 2011., a zatim na 8,3% u 2012. godini. Znatno brži pad bruto domaćeg proizvoda od pada zaposlenosti rezultirat će snažnim smanjenjem prosječne produktivnosti rada u 2009. godini, no u narednim godinama doći će do ponovnog oporavka produktivnosti, s tim da se njen najizraženiji rast očekuje u 2011. godini. Ovdje treba također spomenuti kako bi rast jediničnog troška rada, nakon iznimno velike vrijednosti u 2009. godini, u naredne dvije godine trebao znatno usporiti, dok bi ponovno umjereno ubrzanje mogao zabilježiti u 2012. godini.

Grafikon 9: Projekcije kretanja na tržištu rada u Republici Hrvatskoj

3.4. Rizici ostvarenja projekcija

Ostvarenje opisanih makroekonomskih projekcija suočeno je sa značajnim rizicima, kako vanjskim tako i unutarnjim. Prvenstveno, trajanje i intenzitet oporavka svjetskog gospodarstva vrlo je teško prognozirati. Uzevši u obzir prestanak antirecesijskih poticaja te jenjavanje njihovih efekata u nadolazećem razdoblju, vrlo je neizvjestan i oblik krivulje oporavka svjetskog gospodarstva. Osim toga, upitna je i snaga svih odgođenih učinaka krize na brojne gospodarske sektore, prije svega financijski sustav te tržište rada.

U neizvjesnosti glede raspleta ekonomske krize ni Hrvatska nije iznimka. Iako je bankarski sektor do sada dobro podnio posljedice krize te i dalje pokazuje zadovoljavajući stupanj stabilnosti, puni učinak krize na kvalitetu imovine te razinu kapitaliziranosti banaka osjetit će se sa zakašnjenjem, krajem 2009. i početkom 2010. godine, a ne može se sa sigurnošću procijeniti intenzitet povratnog učinka na realni sektor gospodarstva. Isto tako, u slučaju većih ili dužih poremećaja na tržištu rada od očekivanih, postoji rizik narušavanja projiciranog kretanja osobne potrošnje, a tako i gospodarskog rasta. Očekivana kontrakcija deficita bilance plaćanja doprinijet će poboljšanju otpornosti zemlje na vanjske šokove, no hrvatsko će gospodarstvo u srednjoročnom razdoblju i dalje biti osjetljivo na promjene u percepciji rizika međunarodnih investitora koje bi mogle otežati financiranje deficita bilance plaćanja.

Što se tiče rizika za projekciju inflacije, najveći je svakako brži rast cijena sirovina na svjetskom tržištu od očekivanog. Osim toga, projiciranu inflaciju mogla bi narušiti i različita dinamika agregatne potražnje ili rasta plaća od očekivane.

4. FISKALNA POLITIKA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

4.1. Fiskalna politika u 2008. i 2009. godini

U drugom polugodištu 2008. godine značajno su se promijenili makroekonomski uvjeti u odnosu na početak godine. Najvažniji makroekonomski pokazatelji ukazivali su na smanjenje gospodarske aktivnosti, što je rezultiralo i slabijim ostvarenjem prihoda. Zbog ostvarenih ušteda na rashodnoj strani proračuna takva kretanja se nisu negativno odrazila na planirani proračunski manjak. Tako je, sukladno trendu prethodnih godina, manjak proračuna opće države dodatno smanjen na razinu od 0,9% BDP-a u 2008. godini.

Pozitivni učinci smanjenja ukupnog manjka opće države odrazili su se i na razinu javnog duga putem smanjene potrebe za financiranjem. Krajem 2008. godine ukupni javni dug dosegao je razinu od 99,5 milijarde kuna ili 29,1% BDP-a. Pritom je udio unutarnjeg duga iznosio 69,6%, dok je inozemni dug zabilježio udio od 30,4% u ukupnom javnom dugu.

U pogledu poreznog sustava, važno je istaknuti donošenje Zakona o osobnom identifikacijskom broju koji je u primjeni od prvog siječnja 2009. godine. Uvođenjem i primjenom OIB-a postići će se viša razina učinkovitosti državnih institucija i smanjivanja administrativnih opterećenja za građane, povezivanje i automatska razmjena podataka između svih službenih evidencija, brže i lakše ostvarivanje prava građana i osiguravanje preduvjeta za pravedan sustav socijalnih davanja. Osim toga, OIB je i najučinkovitija mjera za sustavno suzbijanje korupcije.

Od srpnja 2008. godine na snazi je izmjena Zakona o porezu na dohodak kojim je neoporezivi osnovni osobni odbitak povećan s 1.600 na 1.800 kuna. Paralelno s tim izvršena je i izmjena Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave budući da su izmijenjenim Zakonom o porezu na dohodak smanjeni sveukupni prihodi od poreza na dohodak. Stoga je bilo potrebno izvršiti dodatnu raspodjelu poreza na dohodak lokalnim jedinicama kako bi mogle nesmetano izvršavati svoje funkcije. Tako se dotadašnja raspodjela promijenila na način da se gradovima i općinama povećao udio u porezu na dohodak za 3 postotna boda, a županijama za 0,5 postotnih bodova.

Krajem 2007. godine Vlada Republike Hrvatske usvojila je Strategiju unapređenja i modernizacije procesa u sustavu državne riznice od 2007. do 2011. godine. Cilj je Strategije poboljšati i unaprijediti sustav upravljanja javnim financijama na više razina:

1. Na državnoj razini teži se osiguranju ukupne fiskalne discipline koja je temelj makroekonomske stabilnosti. Taj zadatak, uz ostalo, zahtijeva pripremu višegodišnjega proračunskog okvira za postizanja održivosti postojećih programa i politike javnog duga.
2. Na međusektorskoj razini (razini ministarstava) nastoji se osigurati učinkovita međusektorska alokacija sredstava, odnosno alokacija resursa koja je u skladu sa strateškim prioritetima države. Planiranje proračuna „od vrha prema dnu” i razvoj višegodišnjega proračunskog okvira osnovna su institucionalna rješenja i alati za jačanje strateške alokacije resursa.
3. Na programskoj/upravljačkoj razini nastoji se ostvariti usklađivanje proračunskih dodjela i provedbene učinkovitosti što traži postizanje ravnoteže između fleksibilnosti kod izvršavanja proračuna i proračunskih ograničenja. Mjere provedbe tog cilja trebaju biti usmjerene na jačanje fiskalne kontrole, poboljšanja međusektorske

alokacije sredstava te na osiguranje veće fleksibilnosti za učinkovito upravljanje i razvoj sustava odgovornosti za rezultate.

Strategijom su definirane mjere za ostvarenje navedenih ciljeva od kojih se posebice ističe uvođenje višegodišnjeg proračunskog okvira, procesa strateškog planiranja, redefiniranje programa, procedura za praćenje i ocjenu programa te pokazatelja uspješnosti.

Ovakvi reformski koraci u upravljanju javnim financijama zahtijevali su i promjene u zakonodavnom okviru. Sredinom 2008. godine usvojen je novi Zakon o proračunu koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine. Zakonom se uvodi:

- strateško planiranje i obveza izrade trogodišnje strategije vladinih programa kako bi strateški prioriteti i ciljevi vladine politike izravno utjecali na alokaciju sredstava unutar proračuna;
- višegodišnji proračunski okvir budući da će Hrvatski sabor uz proračun za jednu proračunsku godinu, donositi i projekcije za naredne dvije godine;
- veća fleksibilnost izvršavanja proračuna jer će se državni proračun usvajati na manje detaljnoj razini, čime će se postići bolja preglednost proračuna;
- mogućnost prijenosa aktivnosti i projekata koji se financiraju iz predpristupnih programa pomoći Europske unije, te kapitalnih projekata u slučaju kada nisu izvršeni do kraja tekuće godine u sljedeću proračunsku godinu;
- uključivanje suglasnosti koje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daju ustanovama i pravnim osobama u svom vlasništvu (novoosnovanim i onim u gubicima) u opseg mogućeg zaduživanja lokalne jedinice te obveze ishoda suglasnosti ministra financija prije davanja jamstava ustanovama i pravnim osobama u vlasništvu lokalnih jedinica čime se osigurava prethodna kontrola nad izdavanjem jamstava.

U kontekstu korištenja fondova Europske unije, važno je spomenuti da se tijekom 2008. godine intenzivno radilo i na jačanju administrativnih kapaciteta. Ispunjena su mjerila postavljena od strane Europske komisije, što je rezultiralo ukidanjem suspenzije na potpisivanje ugovora iz programa PHARE 2006. U predpristupnom programu PHARE 2006 ugovoreno je 84,8% dodijeljenih sredstava ili 44,8 milijuna EUR, što će se provesti kroz ukupno 119 ugovora.

Opisana pozitivna kretanja predstavljala su snažan temelj za suočavanje s učincima preljevanja globalne financijske krize na hrvatsko gospodarstvo u drugom polugodištu 2008. godine.

Tijekom 2009. godine Vlada je poduzela niz mjera s ciljem suzbijanja učinaka krize i osiguranja stabilnosti i likvidnosti javnih financija. Stoga je u veljači 2009. godine donesen paket deset antirecesijskih mjera. U okviru antirecesijskih mjera u travnju 2009. godine donesen je rebalans proračuna kojim su, sukladno novim makroekonomskim pretpostavkama, ukupni prihodi državnog proračuna smanjeni za 8 milijardi kuna u odnosu na prvotni plan proračuna. Također, ukupni rashodi državnog proračuna rebalansom su smanjeni za 5,4 milijarde kuna i stavljani u okvire proračunskih mogućnosti, čime je ostvaren utjecaj i na likvidnost cjelokupnog sustava. Važno je istaknuti da je u okviru ovog rebalansa osnovica za obračun plaća u državnim i javnim službama svedena na razinu iz prosinca 2008. godine dok je osnovica za obračun plaća državnim dužnosnicima smanjena za 10%.

S ciljem otvaranja dodatnog prostora privatnom sektoru za financiranje na domaćem financijskom tržištu, država je u svibnju 2009. godine uspješno izdala euroobveznicu u iznosu

od 750 milijuna eura, po cijeni od 99,675% nominalnog iznosa te uz nepromjenjivu godišnju kamatnu stopu od 6,5%. Obveznica dospijeva na naplatu 5. siječnja 2015. godine.

S obzirom na daljnje pogoršanje makroekonomskih uvjeta, u srpnju 2009. godine donesena su dva rebalansa proračuna kako bi se osigurala stabilnost i održivost proračuna. Rebalansom donesenim sredinom srpnja prihodi državnog proračuna projicirani su u manjem iznosu u odnosu na prijašnji plan za 6,8 milijardi kuna. Također, izvršena je preraspodjela unutar proračuna u iznosu 2,2 milijarde kuna te su postignute daljnje uštede na rashodovnoj strani od 780 milijuna kuna. Važno je istaknuti da su u okviru ovog rebalansa proračuna smanjene plaće državnih dužnosnika smanjenjem osnovice za obračun plaća za daljnjih 5% u odnosu na osnovicu iz travnja 2009. godine te su smanjene mirovine određene prema Zakonu o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru za 10%. Također, ukinuta je mjera besplatnog prijevoza učenika srednjih škola, kao i mjera besplatnih udžbenika za sve, izuzev učenicima slabijeg imovinskog stanja.

Uz rebalans proračuna koji je donesen krajem srpnja 2009. godine, usvojen je i niz zakona koji imaju direktne učinke na prihodovnu odnosno rashodovnu stranu proračuna. Tako je donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojim je povećana opća stopa PDV-s 22% na 23%. Zakonom o posebnom porezu na plaće, mirovine i druge primitke uvodi se do 31. prosinca 2010. poseban porez na plaće, mirovine i druge primitke iznad 3.000 kuna (2%), odnosno iznad 6.000 kuna (4%). Donošenjem Zakona o izmjenama Zakona o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove izjednačeni su kriteriji oporezivanja plovila i zrakoplova s osobnim automobilima i motociklima te je dodatno pojačan karakter oporezivanja prema ekonomskoj snazi. Zakonom o naknadi za pružanje usluga u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama uvedeno je plaćanje naknade za pružanje usluga pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža u iznosu 6% osnovice, odnosno prihoda od pruženih usluga. Nadalje, Zakonom o potpori za očuvanje radnih mjesta propisana je mogućnost ostvarivanja potpora za očuvanje radnih mjesta zbog utjecaja gospodarske i financijske krize na zaposlenost, dok se Zakonom o dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti iznos novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti vezao uz visinu minimalne plaće s ciljem očuvanja fiskalno održivog egzistencijalnog i socijalno prihvatljivog standarda. Zakonom o doprinosima u kulturi smanjena je osnovica za obračun doprinosa za samostalne umjetnike kojima se doprinosi isplaćuju iz državnog proračuna. Slijedom donošenja navedenih zakona i njihovih projiciranih fiskalnih učinaka, ovim su rebalansom proračuna ukupni prihodi državnog proračuna povećani za 1,4 milijarde kuna u odnosu na raniji plan, dok su rashodi proračuna smanjeni za neto iznos od 260,5 milijuna kuna.

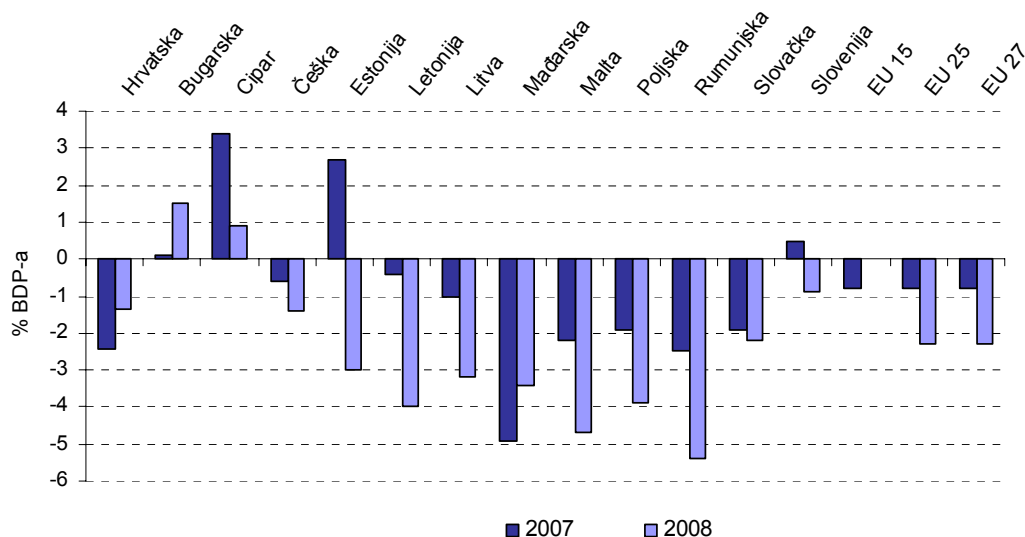
Spomenute mjere tijekom 2008. i 2009. godine doprinijele su stabilnosti javnih financija u uvjetima ekonomske krize i stvorile polazišnu osnovu za daljnju provedbu fiskalne politike u narednom trogodišnjem razdoblju s ciljem osiguranja likvidnosti sustava i stvaranja preduvjeta za gospodarski oporavak.

4.2. Republika Hrvatska i međunarodno okruženje

S ciljem uvida u fiskalnu poziciju Republike Hrvatske, potrebno je provesti analizu hrvatske fiskalne politike u kontekstu njezinog okruženja, odnosno zemalja Europske unije. Slijedom navedenog, u nastavku je prikazana usporedba ključnih fiskalnih kategorija Republike Hrvatske sa svakom od novih zemalja članica Europske unije, kao i s prosjekom starih članica te svih 27 zemalja Europske unije. Ovdje je važno istaknuti da su svi podaci izraženi prema europskoj metodologiji za statistiku javnih financija ESA 95 radi usporedivosti.

Hrvatska se s ostvarenim proračunskim manjkom u 2008. godini nalazila među zemljama s nižim razinama manjka opće države od prosjeka EU 27.

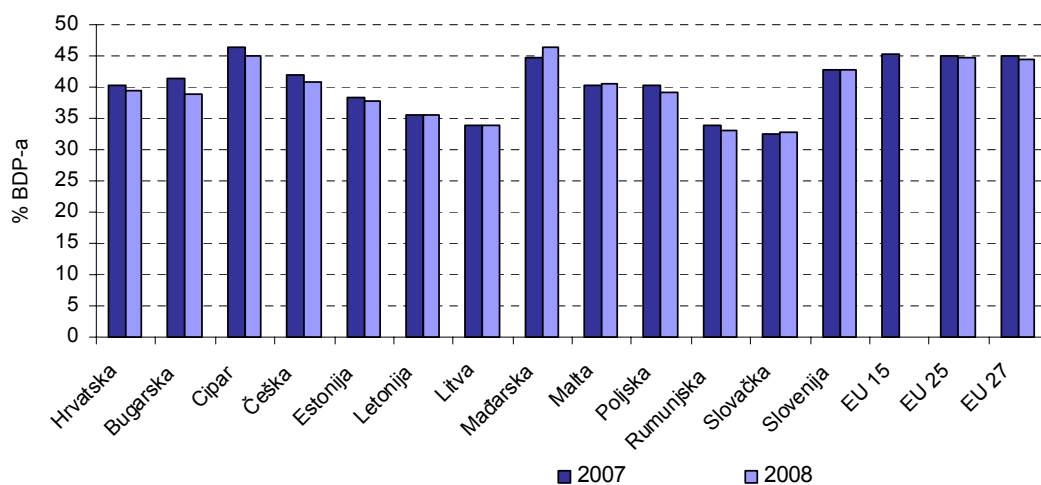
Grafikon 10: Ukupni manjak/višk proračuna Republike Hrvatske i zemalja EU u 2007. i 2008. godini

Izvor: Eurostat, Ministarstvo financija

Analiziranjem prihodovne strane proračuna konsolidirane opće države u 2008. godini Hrvatska je postigla razinu od 39,4% BDP-a prikupljenih prihoda. U usporedbi s novim zemljama članicama Europske unije, Hrvatska se nalazi na šestom mjestu po udjelu prihoda u BDP-u.

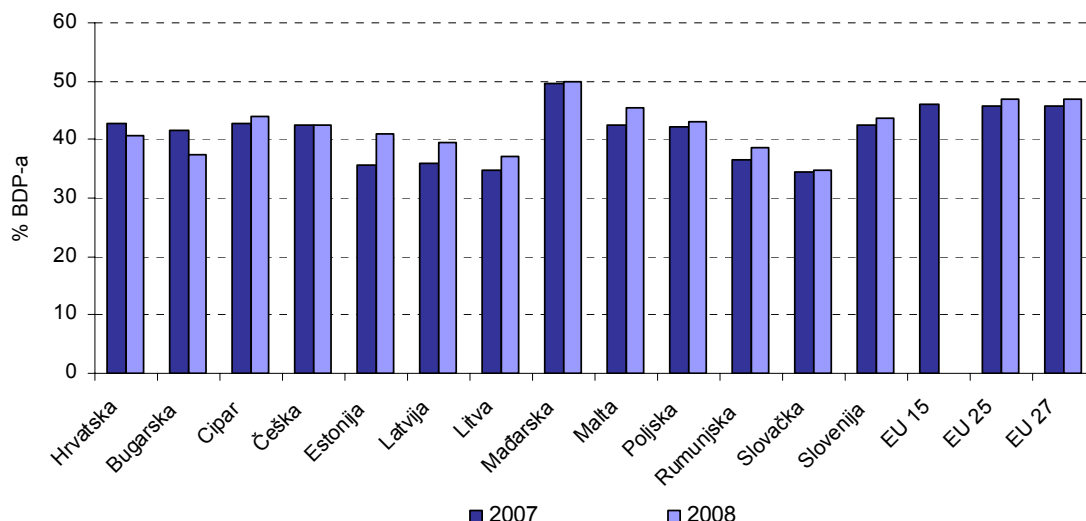
Grafikon 11: Ukupni prihodi konsolidirane opće države Republike Hrvatske i zemalja EU u 2007. i 2008. godini

Izvor: Eurostat, Ministarstvo financija

S druge strane, s udjelom rashoda u bruto domaćem proizvodu od 40,8%, Hrvatska se u 2008. godini nalazila blago ispod prosjeka EU 27. Najveću razinu državne potrošnje zabilježile su Mađarska, Malta te Cipar, dok su najniži udio rashoda u BDP-u imale Slovačka, Litva te Bugarska.

Grafikon 12: Ukupni rashodi konsolidirane opće države Republike Hrvatske i zemalja EU u 2007. i 2008. godini

Izvor: Eurostat, Ministarstvo financija

Zaključak koji se može izvesti na temelju prikazane usporedbe ključnih fiskalnih varijabli Republike Hrvatske s onima zemalja članica Europske unije je da Hrvatska prati fiskalne trendove u okruženju. U uvjetima ekonomske krize i financijskih ograničenja, fiskalna politika se nalazi pred novim izazovima pri čemu se kao osnovni cilj postavlja stabilnost sustava javnih financija u promjenjivim makroekonomskim uvjetima.

4.3. Kretanje prihoda u razdoblju 2010. – 2012.

4.3.1. Odrednice prihoda državnog proračuna u razdoblju 2010. – 2012.

Ukupni prihodi

U skladu s trenutnim kretanjima i makroekonomskim projekcijama za razdoblje 2010. – 2012. projicirani su ukupni prihodi državnog proračuna u visini od 113,1 milijardi kuna za 2010. godinu, što je 1,8 milijardi kuna ili 1,7% više u odnosu na planirane prihode za 2009. godinu.

U 2011. godini očekuje se 115,5 milijardi kuna ukupnih prihoda, odnosno međugodišnji rast od 2,2%, dok su za 2012. godinu ukupni prihodi projicirani u iznosu od 121,2 milijardi kuna, odnosno s međugodišnjim rastom od 5,0%.

Spomenuti porast prihoda u promatranom razdoblju rezultat je pretpostavke gospodarskog oporavka, kao i zakonodavnih mjera donesenih u srpnju 2009. godine, a koje imaju izravan učinak na prihodnu stranu proračuna.

Ukupni proračunski prihodi sastoje se od prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

Tablica 3: Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2008. – 2012.

(000 HRK)	2008.	Plan 2009.	Indeks 09/08	Projekcija 2010.	Indeks 10/09	Projekcija 2011.	Indeks 11/10	Projekcija 2012.	Indeks 12/11
UKUPNI PRIHODI (6+7)	116.076.074	111.210.059	95,8	113.052.042	101,7	115.514.719	102,2	121.242.089	105,0
6 Prihodi poslovanja	115.772.655	110.871.511	95,8	112.803.142	101,7	115.255.019	102,2	120.971.189	105,0
Prihodi od poreza	66.344.968	60.346.779	91,0	62.611.070	103,8	62.890.349	100,4	65.738.222	104,5
Porez na dohodak	1.687.502	1.555.815	92,2	1.579.163	101,5	1.654.094	104,7	1.751.734	105,9
Porez na dobit	10.564.703	9.550.173	90,4	8.657.487	90,7	8.788.114	101,5	9.047.846	103,0
Porez na imovinu	635.930	596.426	93,8	619.204	103,8	660.051	106,6	706.904	107,1
Porezi na robu i usluge	51.555.968	46.104.732	89,4	47.848.971	103,8	50.090.311	104,7	52.618.045	105,0
Porez na dodanu vrijednost	41.308.036	36.818.812	89,1	38.482.873	104,5	40.463.731	105,1	42.709.124	105,5
Porez na promet	166.531	142.219	85,4	145.628	102,4	149.119	102,4	152.693	102,4
Trošarine	8.948.922	7.978.069	89,2	8.030.324	100,7	8.187.484	102,0	8.374.683	102,3
Porezi i naknade od igara na sreću i zabavu	588.612	634.218	107,7	638.439	100,7	701.875	109,9	751.696	107,1
Ostali porezi na robu i usluge	543.868	531.413	97,7	551.708	103,8	588.102	106,6	629.848	107,1
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	1.900.865	1.784.632	93,9	1.786.246	100,1	1.697.779	95,0	1.613.694	95,0
Ostali prihodi od poreza	0	755.000		2.120.000	280,8	0		0	
Doprinosi	40.703.484	40.771.078	100,2	41.387.040	101,5	43.351.319	104,7	45.904.497	105,9
Pomoći	542.580	1.043.058	192,2	1.090.929	104,6	1.049.987	96,2	1.086.736	103,5
Prihodi od imovine	4.672.074	5.099.504	109,1	3.778.673	74,1	3.890.129	102,9	4.025.460	103,5
Prihodi od financijske imovine	880.491	1.604.262	182,2	237.843	14,8	249.575	104,9	263.032	105,4
Prihodi od nefinancijske imovine	3.791.583	3.495.243	92,2	3.540.829	101,3	3.640.554	102,8	3.762.428	103,3
Prihodi od admin. pristojbi i po posebnim propisima	2.939.615	3.032.829	103,2	3.354.626	110,6	3.477.260	103,7	3.599.834	103,5
Ostali prihodi	569.934	578.262	101,5	580.803	100,4	595.974	102,6	616.439	103,4
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	303.419	338.549	111,6	248.900	73,5	259.700	104,3	270.900	104,3
Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	41.683	50.945	122,2	20.000	39,3	21.400	107,0	22.000	102,8
Prihodi od prodaje proizvedene imovine	254.352	284.910	112,0	228.900	80,3	238.300	104,1	248.900	104,4
Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	7.385	2.694	36,5	0		0		0	

Izvor: Ministarstvo financija

Porezni prihodi

Porezni prihodi čine najveći udio unutar prihoda poslovanja. Za razdoblje 2010. – 2012. prihodi državnog proračuna projicirani su prvenstveno na temelju projekcija makroekonomskih varijabli i očekivanih gospodarskih kretanja, a uzimajući u obzir učinke izmjena pojedinih zakona i to PDV-a, posebnog poreza na plaće i mirovine te trošarina na automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove. U skladu s tim, porezni prihodi za 2010. godinu projicirani su u iznosu od 62,6 milijardi kuna i bilježe međugodišnji rast od 3,8%.

Projekcije za 2011. i 2012. godinu temeljene su na jednakim pretpostavkama. Tako u 2011. godini porezni prihodi iznose 62,9 milijardi kuna, dok u 2012. godini iznose 65,7 milijardi kuna.

Porez na dohodak

Prihodi od poreza na dohodak za 2010. godinu projicirani su u iznosu od 1,6 milijardi kuna, što je povećanje od 1,5% u odnosu na 2009. godinu. Ovi prihodi projicirani su u skladu s očekivanjima o kretanju bruto plaća i zaposlenosti.

Za 2011. godinu predviđa se njihov rast po stopi od 4,7%, a u 2012. godini po stopi od 5,9%.

Porez na dobit

Za razdoblje 2010. – 2012. prihodi od poreza na dobit projicirani su na temelju rasta ukupne gospodarske aktivnosti. U 2010. godini projicirani su u iznosu od 8,7 milijardi kuna i bilježe međugodišnji pad od 9,3%. S obzirom da se porez na dobit plaća na temelju poslovanja

poduzeća u prethodnoj godini, u 2010. godini prihodi po ovoj osnovi projicirani su u skladu s očekivanom gospodarskom aktivnošću i kretanjem poslovanja poduzeća u 2009. godini.

Kako se u 2010. godini očekuje blagi oporavak gospodarske aktivnosti, za 2011. godinu projicirani su prihodi od poreza na dobit u iznosu od 8,8 milijardi kuna (međugodišnji rast od 1,5%), te 9,0 milijardi kuna za 2012. godinu (rast od 3,0%).

Porezi na imovinu

U razdoblju 2010. – 2012. prihodi od poreza na imovinu projicirani su na temelju očekivanih kretanja gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir kretanja na tržištu nekretnina. Temeljem navedenog, za 2010. godinu projicirano je njihovo povećanje od 3,8% odnosno njihovo ostvarenje na razini od 619,2 milijuna kuna. U 2011. godini od ovih prihoda se očekuje 660,1 milijuna kuna (rast od 6,6%) dok je za 2012. godinu projiciran iznos od 706,9 milijuna kuna (7,1% više u odnosu na prethodnu godinu).

Porez na dodanu vrijednost

Za 2010. godinu, prihodi od PDV-a projicirani su na temelju očekivanog rasta nominalne osobne potrošnje, uzimajući pri tome u obzir očekivani učinak promjene opće stope PDV-a s 22% na 23%. Tako su za 2010. godinu prihodi od PDV-a projicirani u iznosu od 38,5 milijardi kuna, odnosno s međugodišnjim rastom od 4,5%.

U 2011. godini očekuje se 40,5 milijardi kuna (međugodišnji rast od 5,1%), a u 2012. godini 42,7 milijardi kuna prihoda po ovoj osnovi (rast od 5,5%).

Trošarine

Prihodi od trošarina za razdoblje 2010. – 2012. projicirani su u skladu s očekivanim rastom gospodarstva, uzimajući u obzir učinke izmjene Zakona o posebnom porezu na automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove. U skladu s tim, prihodi od trošarina u 2010. godini predviđeni su u iznosu od 8,0 milijardi kuna, odnosno s rastom od 0,7% u odnosu na prethodnu godinu.

U 2011. godini očekuje se da će prihodi od trošarina iznositi 8,2 milijardi kuna ili 2,0% više nego u 2010. godini, dok su za 2012. godinu projicirani u iznosu od 8,4 milijardi kuna, odnosno s međugodišnjim rastom od 2,3%.

Tablica 4: Kretanje prihoda od trošarina u razdoblju 2008. – 2012.

(000 HRK)	2008.	Plan 2009.	Indeks 09/08	Projekcija 2010.	Indeks 10/09	Projekcija 2011.	Indeks 11/10	Projekcija 2012.	Indeks 12/11
Trošarine	8.948.922	7.978.069	89,2	8.030.324	100,7	8.187.484	102,0	8.374.683	102,3
Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	1.452.827	964.181	66,4	969.457	100,5	998.942	103,0	1.034.155	103,5
Poseban porez na naftne derivate	3.138.936	3.112.378	99,2	3.079.409	98,9	3.096.079	100,5	3.127.814	101,0
Poseban porez na alkohol	218.786	157.568	72,0	158.430	100,5	163.248	103,0	169.003	103,5
Poseban porez na pivo	717.401	687.789	95,9	691.553	100,5	712.585	103,0	737.704	103,5
Poseban porez na bezalkoholna pića	139.160	131.365	94,4	132.084	100,5	136.101	103,0	140.899	103,5
Poseban porez na duhanske prerađevine	3.084.293	2.737.342	88,8	2.803.301	102,4	2.870.850	102,4	2.940.026	102,4
Poseban porez na kavu	166.979	155.686	93,2	161.631	103,8	172.294	106,6	184.524	107,1
Poseban porez na luksuzne proizvode	30.540	31.761	104,0	34.458	108,5	37.385	108,5	40.559	108,5

Izvor: Ministarstvo financija

Porezi na međunarodnu trgovinu

Prihodi od poreza na međunarodnu trgovinu u 2010. godini očekuju se na razini ostvarenja iz 2009. godine, dok se u 2011. i 2012. godini očekuju na razini od 1,7 milijardi kuna odnosno 1,6 milijardi kuna.

Ostali porezi

Uvođenjem posebnog poreza na plaće, mirovine i druge primitke tijekom 2010. godine planira se prikupiti 2,1 milijarde kuna po ovoj osnovi.

Doprinosi

Projekcija prihoda od doprinosa za razdoblje 2010. – 2012. temeljena je na očekivanom kretanju nominalnih bruto plaća i broja zaposlenih. Tako se u 2010. godini očekuje 41,4 milijardi kuna prihoda od doprinosa, što u odnosu na 2009. godinu predstavlja rast od 1,5%. Za 2011. godinu projicirano je 43,4 milijarde kuna (rast od 4,7%), a za 2012. godinu 45,9 milijardi kuna ovih prihoda (rast od 5,9%).

Prihodi od pomoći

Projekcija prihoda od pomoći temelji se uglavnom na očekivanim sredstvima iz pretpristupnih fondova za projekte predložene u okviru pretpristupnih programa Europske unije, koji su usvajanjem pretpristupne strategije Republici Hrvatskoj dani na raspolaganje. Potrebno je naglasiti kako u ove Smjernice nisu uključena sredstva iz strukturnih i kohezijskih fondova, koji stoje na raspolaganju Hrvatskoj nakon ulaska u EU, jer je proces pregovora u tijeku te tako nije poznat ukupni iznos ovih sredstava.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od financijske i prihoda od nefinancijske imovine. Prihode od financijske imovine čine prihodi od kamata, prihodi od dividendi i dobiti trgovačkih društava i banaka u vlasništvu države, te ostali prihodi od financijske imovine. Svi prihodi financijske imovine izuzev kamata su jednokratnog karaktera. Za 2010. godinu projicirani su u iznosu od 237,8 milijuna kuna, za 2011. godinu u iznosu od 249,6 milijuna kuna, a za 2012. godinu u iznosu od 263,0 milijuna kuna.

Najvažnija stavka unutar prihoda od nefinancijske imovine su prihodi od naknada za ceste. Ovi prihodi projicirani su u skladu s rastom gospodarstva, uzimajući u obzir i kretanja prethodnih godina. Tako se u 2010. i 2011. godini očekuje 2,7 milijardi kuna, a u 2012. godini 2,8 milijardi kuna po ovoj osnovi. Uz naknade za ceste, skupinu prihoda od nefinancijske imovine čine i prihodi od koncesija, zakupa i iznajmljivanja imovine te ostali prihodi od nefinancijske imovine. Projicirani su na temelju kretanja očekivane gospodarske aktivnosti u narednom razdoblju. Tako su za 2010. godinu predviđeni u iznosu od 3,5 milijarde kuna, za 2011. godinu u iznosu od 3,6 milijardi kuna, a za 2012. godinu u iznosu od 3,8 milijardi kuna.

Prihodi od administrativnih taksi i prihodi po posebnim propisima

Prihodi od administrativnih taksi i prihodi po posebnim propisima za 2010. godinu, projicirani su u iznosu od 3,4 milijarde kuna, za 2011. godinu u iznosu od 3,5 milijardi kuna, a za 2012.

godinu u iznosu od 3,6 milijardi kuna. Ovi prihodi projicirani su na temelju očekivane gospodarske aktivnosti te uzimajući u obzir efekte Zakona o naknadi za pružanje usluga pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža.

Ostali prihodi

Ostali prihodi proračuna sastoje se od prihoda od vlastite djelatnosti, prihoda od kazni te prihoda od donacija. Vlastiti prihodi proračunskih korisnika, kao i prihodi od donacija projicirani su u skladu s očekivanjem proračunskih korisnika o prikupljanju istih. Prihodi od kazni projicirani su na temelju dosadašnjih kretanja u proteklim razdobljima.

U skladu s navedenim, ostali prihodi za 2010. godinu iznose 580,8 milijuna kuna, za 2011. godinu 596,0 milijuna kuna, a za 2012. godinu 616,4 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihode od prodaje nefinancijske imovine čine prihodi od prodaje zemljišta, građevnih objekata, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava, kao i prihodi od prodaje zaliha. U skladu s očekivanjima o prodaji navedenog, projicirano je prikupljanje ovih prihoda u 2010. godini u iznosu od 248,9 milijuna kuna, u 2011. godini u iznosu od 259,7 milijuna kuna, a u 2012. godini u iznosu od 270,9 milijuna kuna.

4.3.2. Odrednice prihoda izvanproračunskih korisnika u razdoblju 2010. – 2012.

Projekcije prihoda izvanproračunskih korisnika u razdoblju 2010. – 2012., temeljene su na projekcijama kretanja makroekonomskih pokazatelja, ali i na očekivanjima pojedinih korisnika o kretanjima prihoda koje prikupljaju. U promatranom razdoblju ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika razmjerno su stabilni i kreću se na prosječnoj razini od 1,6%.

Najznačajniji prihodi izvanproračunskih korisnika su pomoći unutar opće države, koje su projicirane na razini od 0,6% BDP-a. Preko pozicije pomoći isplaćuju se naknade za ceste u cijeni goriva koje ostvaruju Hrvatske ceste. Drugi po važnosti prihodi izvanproračunskih korisnika jesu prihodi od vodoprivrede s prosječnim udjelom od 0,5%, a slijede naknade za zaštitu okoliša s udjelom od 0,3% BDP-a.

Tablica 5: Značajne stavke prihoda izvanproračunskih korisnika

% BDP-a	2008.	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Projekcija 2011.	Projekcija 2012.
Ukupni prihodi	1,9	1,6	1,6	1,6	1,5
pomoći unutar opće države	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6
ostale pomoći	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
prihodi vodoprivrede	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
naknade za zaštitu okoliša	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
ostalo	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2

Izvor: Ministarstvo financija

4.3.3. *Odrednice prihoda jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave u razdoblju 2010. – 2012.*

Prihodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave projicirani su temeljem istih pretpostavki kao i prihodi državnog proračuna odnosno temeljem projiciranih makroekonomskih pokazatelja. Do kraja 2012. godine pokazuju prosječni udio od 4,7% BDP-a.

Najvažniji prihodi lokalnih jedinica jesu prihodi od poreza na dohodak. Njihov projicirani rast u skladu je s rastom bruto plaća i zaposlenosti. U promatranom razdoblju ostvarit će prosječni udio od 2,6% BDP-a.

Drugi po važnosti prihodi lokalnih jedinica jesu prihodi od prodaje roba i usluga, koji će se kretati na razini od 0,8% BDP-a. Značajni su i prihodi od pomoći s razinom od 0,5% BDP-a, dok će prihodi od imovine zabilježiti oko 0,3% BDP-a.

Tablica 6: *Značajne stavke prihoda jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave*

% BDP-a	2008.	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Projekcija 2011.	Projekcija 2012.
Ukupni prihodi	5,2	4,8	4,8	4,7	4,7
porez na dohodak	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6
porez na imovinu	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
pomoći unutar opće države	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
prihodi od imovine	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
prihodi od prodaje roba i usluga	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8
prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2
ostalo	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Napomena: Obuhvat 53 najveće jedinice (32 grada, 20 županije i Grad Zagreb)

Izvor: Ministarstvo financija

4.4. Kretanje rashoda u razdoblju 2010. – 2012.

4.4.1. *Odrednice rashoda državnog proračuna u razdoblju 2010. – 2012.*

Počevši od 2004. godine značajno obilježje fiskalne politike u Hrvatskoj predstavljalo je uspješno provođenje procesa fiskalne konsolidacije. Upravo je takav smjer fiskalne politike, uz provedbu strukturnih reformi u okviru javnih financija i unaprjeđenje proračunskog procesa, postavio temelje otpornosti javnih financija. Manjak se smanjivao iz godine u godinu, a od 2005. godine država ostvaruje primarni suficit. To znači da je svoju potrošnju pokrivala isključivo iz prikupljenih prihoda, a zaduženja su se odnosila na vraćanje dugova iz prošlosti.

Pojavom svjetske ekonomske krize koja je zahvatila i Hrvatsku, pojavila se potreba za daljnjom prilagodbom kako bi se osigurala održivost javnih financija. Stoga su donesena tri rebalansa proračuna tijekom 2009. godine, uz poduzimanje dodatnih mjera usmjerenih kako na smanjenje i kontrolu rashoda tako i na prihodnu stranu proračuna.

Nastavno na mjere poduzete tijekom 2009. godine, a s ciljem daljnje održivosti sustava javnih financija, uz poticanje gospodarskog oporavka, kretanje rashoda proračuna temeljit će se na ciljevima i programima sadržanim u Strategiji Vladinih programa za razdoblje 2010.-2012. U skladu s tim, rashodi proračuna u narednom trogodišnjem razdoblju imaju za cilj osigurati:

- makroekonomsku i gospodarsku stabilnost;
- optimalno ozračje za razvoj konkurentnoga gospodarstva;

- jačanje pravne države i vladavine prava;
- poticanje znanja, izvrsnosti i kulture;
- ravnomjerni regionalni razvoj;
- jačanje socijalne pravednosti;
- pozicioniranje Republike Hrvatske kao jedne od vodećih europskih turističkih destinacija;
- konkurentniji poljoprivredno-prehrambeni i ribarski sektor;
- daljnje jačanje međunarodnog položaja Republike Hrvatske;
- unaprjeđenje policije i oružanih snaga u službi građana;
- zaštitu, očuvanje i unapređenje zdravlja;
- zaštitu okoliša i prostorni razvoj.

Ukupni rashodi

Ukupni rashodi državnog proračuna za 2010. godinu predviđeni su u iznosu od 120,4 milijardi kuna, pri čemu rashodi poslovanja iznose 118,5 milijardi kuna, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 1,9 milijardi kuna. U odnosu na 2009. godinu ukupni rashodi smanjili su se za 151,7 milijuna kuna. Time je njihov udio u bruto domaćem proizvodu smanjen s 35,9% u 2009. na 34,7% u 2010. godini.

U 2011. godini predviđen je godišnji rast rashoda državnog proračuna od 2,2%, a u 2012. godini od 2,4%. Istodobno, njihova razina u vrijednosti bruto domaćeg proizvoda smanjit će se za 1,3 postotna boda odnosno s 33,3% u 2011. na 32,0% u 2012. godini.

Tablica 7: Kretanje rashoda državnog proračuna u razdoblju 2008. – 2012.

(000 HRK)	2008.		Plan 2009.		Projekcija 2010.		Projekcija 2011.		Projekcija 2012.	
	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a
UKUPNI RASHODI (3+4)	118.583.975	34,7	120.537.131	35,9	120.385.427	34,7	123.080.181	33,3	126.049.368	32,0
3 Rashodi poslovanja	115.292.426	33,7	118.041.084	35,2	118.519.720	34,1	121.119.467	32,8	124.106.577	31,5
31 Rashodi za zaposlene	21.594.259	6,3	22.164.759	6,6	22.382.770	6,4	22.857.612	6,2	23.678.277	6,0
32 Materijalni rashodi	8.528.949	2,5	8.516.429	2,5	8.244.339	2,4	8.450.961	2,3	8.585.982	2,2
34 Financijski rashodi	5.347.997	1,6	5.251.802	1,6	6.260.323	1,8	6.491.325	1,8	6.698.622	1,7
35 Subvencije	6.859.512	2,0	6.985.483	2,1	6.159.701	1,8	6.368.714	1,7	6.454.673	1,6
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	5.716.534	1,7	5.332.940	1,6	5.033.148	1,4	5.276.840	1,4	5.317.160	1,3
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	60.135.609	17,6	63.786.513	19,0	64.531.863	18,6	65.600.586	17,8	67.132.448	17,0
38 Ostali rashodi	7.109.566	2,1	6.003.157	1,8	5.907.576	1,7	6.073.429	1,6	6.239.416	1,6
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.291.549	1,0	2.496.048	0,7	1.865.707	0,5	1.960.714	0,5	1.942.791	0,5

Izvor: Ministarstvo financija

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

U strukturi ukupnih rashoda državnog proračuna za razdoblje 2010. – 2012., naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade predstavljaju najveću stavku i to s prosječnim udjelom od 53,4%. Najvećim dijelom odnose se na rashode za mirovine i zdravstvo. Osim toga, određene su i kretanjima rashoda za dječji doplatk, porodiljne naknade, naknade za nezaposlene i skrb o braniteljima. Ukupno gledajući, naknade građanima i kućanstvima smanjit će svoj udio u BDP-u s 18,6% u 2010. na 17,0% u 2012. godini.

Mirovine

Rashodi za mirovine u 2010. godini projicirani su u iznosu od 34,7 milijardi kuna, što predstavlja povećanje od 600 milijuna kuna ili 1,8%. Pritom je uzeto u obzir kretanje broja umirovljenika kao i potrebna sredstava za isplatu dodatka na mirovine, a u svrhu izjednačavanja tzv. „starih“ i „novih“ umirovljenika. U 2010. godini predviđa se izostanak indeksacije mirovina odnosno njihova usklađivanja s rastom bruto plaća i potrošačkih cijena, što je definirano Zakonom o posebnoj porezu na plaće, mirovine i druge dodatke. U naredne dvije godine mirovine će rasti po stopi od 2,6% odnosno 3,8%.

Zdravstvo

Rashodi za zdravstvo u 2010. godini predviđeni su u iznosu od 24,3 milijarde kuna, što je 79,8 milijuna kuna ili 0,3% niže u odnosu na planiranu razinu iz 2009. godine. Ovime će se omogućiti daljnja provedba zdravstvene reforme te osigurati potrebna sredstva za pomoć socijalno najosjetljivijim skupinama društva. U 2011. godini rashodi za zdravstvo iznositi će 24,4 milijarde kuna odnosno 24,7 milijardi kuna u 2012. godini.

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene, koji obuhvaćaju plaće i ostale rashode za zaposlene te doprinose na plaće, u 2010. godini iznositi će 22,4 milijarde kuna, u 2011. godini 22,9 milijardi kuna, a u 2012. godini 23,7 milijardi kuna. Projekcije za 2010. godinu predviđaju njihov godišnji rast od 1%, što podrazumijeva osiguranje rasta mase plaća od 0,5% te rasta plaća u obrazovanju i znanosti od 2,2% na temelju Sporazuma o dodacima na plaću u obrazovanju i znanosti. U 2011. godini projiciran je rast rashoda za zaposlene od 2,1%, a u 2012. godini od 3,6%. Ovakva kretanja utjecat će na smanjenje njihova udjela u vrijednosti bruto domaćeg proizvoda i to s 6,4% u 2010. na 6,0% u 2012. godini.

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi uključuju naknade troškova zaposlenima, rashode za tekuće i investicijsko održavanje, uredski materijal, energiju, vojnu opremu, usluge i dr. U 2010. godini predviđa se provedba daljnjih ušteda po ovoj osnovi i to od 272,1 milijuna kuna te će u nominalnom iznosu ukupni materijalni rashodi iznositi 8,2 milijarde kuna. U 2011. godini ovi rashodi iznositi će 8,5 milijardi kuna, a u 2012. godini 8,6 milijardi kuna. Time će se smanjiti njihov udio u vrijednosti bruto domaćeg proizvoda za 0,2 postotna boda odnosno s 2,4% u 2010. na 2,2% u 2012. godini.

Financijski rashodi

Financijski rashodi, koje čine kamate za izdane vrijednosne papire, kamate za primljene zajmove i ostali financijski rashodi, projicirani su u skladu s dospijećima budućih plaćanja. Tako će u 2010. godini iznositi 6,3 milijarde kuna, u 2011. godini 6,5 milijardi kuna, a u 2012. godini 6,7 milijardi kuna. Do kraja 2012. godine financijski rashodi smanjit će svoj udio u bruto domaćem proizvodu na razinu od 1,7%.

Subvencije

Rashodi za subvencije u 2010. godini iznosit će 6,2 milijarde kuna odnosno 825,8 milijuna kuna manje nego u 2009. godini. Pritom se u najvećoj mjeri odnose na subvencije poljoprivredi i Hrvatskim željeznicama. U 2011. i 2012. godini rashodi za subvencije zabilježit će razinu od 6,4 milijarde kuna, čime će do kraja srednjoročnog razdoblja smanjiti svoj udio s 1,8% BDP-a u 2010. na 1,6% BDP-a u 2012. godini.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države

Rashodi za pomoći državnog proračuna dane u inozemstvo i unutar opće države u 2010. godini predviđene su u iznosu od 5,0 milijardi kuna, što je 299,8 milijuna kuna manje u odnosu na godinu ranije. U njihovoj strukturi 99,1% čine pomoći unutar opće države dane lokalnim jedinicama i ostalim razinama državne vlasti dok se preostalih 0,9% odnosi na pomoći inozemnim vladama i međunarodnim organizacijama. U naredne dvije godine ukupne pomoći zadržat će se na razini od 5,3 milijarde kuna. Takav trend utjecat će na smanjivanje njihova udjela u bruto domaćem proizvodu na razinu od 1,3% u 2012. godini.

Ostali rashodi

Ostali rashodi, koji uključuju tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade štete, izvanredne rashode i kapitalne pomoći, u 2010. godini iznosit će 5,9 milijardi kuna dok će se u 2011. godini povećati na 6,1 milijardu kuna, a u 2012. godini na 6,2 milijarde kuna. Istovremeno njihov udio u bruto domaćem proizvodu kretat će se na razini od 1,7 % u 2010. do 1,6 % BDP-a u 2012. godini. Najznačajniji dio ovih rashoda usmjerit će se na ostala tekuća i kapitalna ulaganja u kulturi, regionalnom razvoju, prometnoj infrastrukturi, znanosti i turizmu.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u srednjoročnom razdoblju kretat će se u prosjeku na razini od 1,9 milijardi kuna, pri čemu će zabilježiti udio od 0,5% BDP-a. Najvećim dijelom bit će određeni aktivnostima vezanim uz kapitalne investicije u znanosti i školstvu, zdravstvu, pravosuđu, zaštiti okoliša i dr.

Tablica 8: Raspodjela ukupnih rashoda državnog proračuna u 2009. i 2010. godini

(000 HRK)	Plan 2009.	Projekcija 2010.	udio u ukupnim rashodima	razlika 2010. - 2009.
UKUPNI RASHODI (3+4)	120.537.131	120.385.427	100,0	-151.704
Rashodi poslovanja (3)	118.041.084	118.519.720	98,5	478.636
Rashodi za zaposlene	22.164.759	22.382.770	18,6	218.011
Materijalni rashodi	8.516.429	8.244.339	6,8	-272.090
Financijski rashodi	5.251.802	6.260.323	5,2	1.008.521
Subvencije	6.985.483	6.159.701	5,1	-825.783
od toga:				
subvencije poljoprivredi	3.558.832	3.126.501	2,6	-432.331
subvencije HŽ-u	1.631.900	1.463.002	1,2	-168.898
Pomoći	5.332.940	5.033.148	4,2	-299.792
od toga:				
pomoći JLP(R)S s pozicije Ministarstva financija	2.010.009	2.096.000	1,7	85.991
naknada u cijeni goriva za Hrvatske ceste	1.343.247	1.350.597	1,1	7.350
Naknade građanima i kućanstvima	63.786.513	64.531.863	53,6	745.350
od toga:				
mirovine	34.098.458	34.698.458	28,8	600.000
zdravstvo	23.321.807	23.219.994	19,3	-101.813
od toga:				
HZZO	21.021.145	20.970.958	17,4	-50.187
socijalna skrb	2.300.662	2.249.036	1,9	-51.626
porodiljne naknade	2.018.000	2.140.000	1,8	122.000
naknade za nezaposlene	1.081.381	1.181.381	1,0	100.000
dječji doplatak	1.805.000	1.850.000	1,5	45.000
skrb za branitelje	908.668	931.600	0,8	22.932
Ostali rashodi	6.003.157	5.907.576	4,9	-95.581
od toga:				
HŽ, modernizacija	877.824	907.653	0,8	29.829
naknada u cijeni goriva za Hrvatske autoceste	1.343.247	1.350.597	1,1	7.350
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	2.496.048	1.865.707	1,5	-630.340

Napomena: Uključeni svi izvori financiranja za skupine konta 3 i 4 ekonomske klasifikacije

Izvor: Ministarstvo financija

4.4.2. Rashodi državnog proračuna po razdjelima

Tablica 10. sadrži prikaz procjene gornje granice visine financijskog plana za razdoblje 2010. – 2012. prema razdjelima državnog proračuna. Navedena procjena uključuje:

- 3 - rashode poslovanja i
- 4 - rashode za nabavu nefinancijske imovine

Navedene skupine rashoda financiraju se iz sljedećih izvora financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi (isključivo za Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva) te namjenski primici od zaduživanja.

Izvor financiranja „opći prihodi i primici“ obuhvaća: prihode od poreza (najvećim dijelom), prihode od financijske imovine, prihode od administrativnih (upravnih) pristojbi, prihode državne uprave, prihode od kazni, primitke od financijske imovine i zaduživanja te ostale.

Za prihode koje se klasificiraju u izvor financiranja „opći prihodi i primici“ namjena korištenja utvrđuje se kroz sam proračun.

Rashodi planirani u financijskom planu proračunskog korisnika iz izvora financiranja „opći prihodi i primici“ podmiruju se do visine planiranih rashoda neovisno o naplaćenim prihodima.

U tablici 9. nije obuhvaćena procjena rashoda poslovanja i rashoda za prodaju nefinancijske imovine koji će se financirati iz ostalih izvora, a pod istima se smatraju: vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, pomoći i donacije. Za navedene izvore financiranja pravilo potrošnje ovisi o vrsti izvora financiranja.

U svrhu izrade fiskalno i socijalno održivih proračuna u narednom trogodišnjem razdoblju, koji bi odražavali daljnju fiskalnu prilagodbu na rashodovnoj strani, ministarstva, središnji državni uredi i agencije u izradi prijedloga svojih financijskih planova obvezni su rukovoditi se utvrđenim ograničenjem po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja koji utječu na visinu manjka proračuna opće države.

Tablica 9: Limiti ukupnih rashoda po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici od zaduživanja za razdoblje 2010. – 2012.

	(000 HRK)	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Indeks 10/09.	Projekcija 2011.	Indeks 11/10.	Projekcija 2012.	Indeks 12/11.
UKUPNO		113.923.375	113.763.591	99,9	116.303.071	102,2	119.045.122	102,4
10 HRVATSKI SABOR		151.952	256.951	169,1	340.537	132,5	163.162	47,9
15 PREDSEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE		49.150	46.838	95,3	44.166	94,3	45.062	102,0
17 USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE		42.114	57.613	136,8	50.126	87,0	34.399	68,6
18 AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA		13.650	13.270	97,2	13.365	100,7	13.680	102,4
20 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE		181.158	173.276	95,6	174.827	100,9	176.431	100,9
21 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVU		249.359	0		0		0	
22 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA E-HRVATSKU		24.411	21.895	89,7	22.042	100,7	22.770	103,3
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJNU STRATEGIJU I KOORDINACIJU FONDOVA EU		12.066	13.764	114,1	13.892	100,9	12.531	90,2
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM		27.761	41.435	149,3	33.797	81,6	36.335	107,5
25 MINISTARSTVO FINANCIJA		10.478.651	11.641.370	111,1	11.964.900	102,8	12.290.682	102,7
27 RH - SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA		335.968	335.100	99,7	370.000	110,4	383.000	103,5
30 MINISTARSTVO OBRANE		5.007.732	4.749.600	94,8	4.730.500	99,6	4.869.000	102,9
40 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA		4.361.958	4.295.942	98,5	4.317.950	100,5	4.364.600	101,1
MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI		3.944.710	4.073.940	103,3	4.078.920	100,1	4.073.882	99,9
46 MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA		578.463	599.150	103,6	597.430	99,7	610.862	102,2
50 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA		37.229.342	37.735.750	101,4	38.649.420	102,4	39.944.100	103,3
55 MINISTARSTVO KULTURE		872.003	848.020	97,2	863.330	101,8	881.187	102,1
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA		4.192.656	3.665.380	87,4	3.734.085	101,9	3.629.236	97,2
60 MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA		1.430.392	1.286.115	89,9	1.342.262	104,4	1.377.053	102,6
62 MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE		3.822.881	3.455.881	90,4	3.717.665	107,6	4.056.122	109,1
65 MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA		366.329	337.735	92,2	380.364	112,6	415.102	109,1
75 MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA		11.566.735	11.222.191	97,0	11.603.231	103,4	12.004.651	103,5
80 MINISTARSTVO TURIZMA		235.175	226.242	96,2	234.442	103,6	240.693	102,7
90 MINISTARSTVO UPRAVE		201.830	456.040	226,0	465.235	102,0	478.344	102,8
95 MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI		24.737.728	24.447.999	98,8	24.626.361	100,7	24.845.205	100,9
100 HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI		62.384	60.292	96,6	61.467	101,9	63.170	102,8
106 MINISTARSTVO PRAVOSUĐA		2.536.588	2.520.172	99,4	2.657.001	105,4	2.755.399	103,7
110 FOND ZA RAZVOJ I ZAPOSŁJAVANJE		47.386	48.106	101,5	47.223	98,2	46.842	99,2
115 FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ		97.052	96.060	99,0	97.757	101,8	105.066	107,5
116 URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA		7.203	7.180	99,7	7.330	102,1	7.566	103,2
120 PRAVOBRANITELJ ZA DJECU		5.714	5.710	99,9	5.883	103,0	5.997	101,9
121 PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA		2.854	2.755	96,5	2.812	102,0	2.898	103,1
122 PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM		2.925	3.026	103,5	3.064	101,2	3.113	101,6
123 DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD		92.983	92.698	99,7	94.013	101,4	95.186	101,2
140 DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU I MJERITELJSTVO		25.615	24.852	97,0	25.277	101,7	26.016	102,9
150 HRVATSKI ZAVOD ZA NORME		12.298	12.361	100,5	12.579	101,8	12.921	102,7
151 HRVATSKA AKREDITACIJA AGENCIJA		6.672	6.445	96,6	6.607	102,5	6.915	104,7
152 DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO		20.073	19.449	96,9	19.677	101,2	20.146	102,4
160 DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU		76.782	82.203	107,1	82.926	100,9	84.420	101,8
175 HRVATSKI HIDROGRAFSKI INSTITUT		11.222	11.051	98,5	11.233	101,6	11.555	102,9
180 DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA		241.731	234.215	96,9	238.437	101,8	245.595	103,0
185 DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU		54.568	53.896	98,8	54.678	101,5	56.334	103,0
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE		6.321	6.606	104,5	6.741	102,0	7.019	104,1
196 HRVATSKI CENTAR ZA RAZMIRANJE		270.740	250.275	92,4	268.754	107,4	282.691	105,2
220 DRŽAVNI INSPEKTORAT		152.502	151.155	99,1	156.011	103,2	160.988	103,2
225 KOMISIJA ZA ODNOS E S VJERSKIM ZAJEDNICAMA		676	651	96,2	661	101,7	683	103,2
HRVATSKA INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA REFERALNA AGENCIJA		5.999	5.527	92,1	5.700	103,1	5.904	103,6
235 URED ZA VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST		17.803	19.007	106,8	19.454	102,4	20.153	103,6
240 OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA		17.330	15.470	89,3	16.170	104,5	17.024	105,3
241 ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA		11.177	11.130	99,6	11.332	101,8	11.719	103,4
242 AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA		6.964	6.909	99,2	6.938	100,4	7.242	104,4
250 DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU OD ZRAČENJA		7.036	6.558	93,2	6.104	93,1	5.884	96,4
255 DRŽAVNI ZAVOD ZA NUKLEARNU SIGURNOST		8.604	8.337	96,9	8.395	100,7	8.586	102,3

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 10: Limiti rashoda za zaposlene po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici od zaduživanja za razdoblje 2010. – 2012.

	(000 HRK)	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Indeks 10./09.	Projekcija 2011.	Indeks 11./10.	Projekcija 2012.	Indeks 12./11.
UKUPNO		22.073.730	22.284.557	101,0	22.757.276	102,1	23.574.049	103,6
10	HRVATSKI SABOR	106.466	103.388	97,1	105.432	102,0	115.080	109,2
15	PREDSEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE	28.824	30.448	105,6	27.555	90,5	28.050	101,8
17	USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE	24.130	23.210	96,2	23.673	102,0	24.496	103,5
18	AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	9.251	9.005	97,3	9.190	102,1	9.515	103,5
20	VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	61.404	59.701	97,2	60.849	101,9	62.951	103,5
21	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVU	193.338	0		0		0	
22	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA E-HRVATSKU	3.011	2.721	90,3	2.811	103,3	2.992	106,4
23	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJNU STRATEGIJU I KOORDINACIJU FONDOVA EU	6.280	6.072	96,7	6.195	102,0	6.377	102,9
24	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM	5.899	6.090	103,2	6.207	101,9	6.425	103,5
25	MINISTARSTVO FINACIJA	985.349	996.000	101,1	1.018.000	102,2	1.057.950	103,9
27	RH - SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	230.886	228.000	98,8	232.380	101,9	239.842	103,2
30	MINISTARSTVO OBRAĐE	2.993.237	2.854.300	95,4	2.854.000	100,0	2.917.000	102,2
40	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	3.120.895	3.148.442	100,9	3.210.000	102,0	3.332.500	103,8
46	MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	40.870	39.940	97,7	40.720	102,0	42.132	103,5
48	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA	338.077	346.200	102,4	353.000	102,0	365.112	103,4
50	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA	563.346	554.700	98,5	565.500	101,9	584.800	103,4
55	MINISTARSTVO KULTURE	277.403	276.100	99,5	281.508	102,0	291.262	103,5
60	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA	155.055	171.000	110,3	174.300	101,9	180.300	103,4
62	MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA	67.330	68.330	101,5	69.660	101,9	72.050	103,4
65	MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	92.588	91.580	98,9	93.400	102,0	96.600	103,4
75	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA	100.495	101.030	100,5	103.018	102,0	106.567	103,4
80	MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA	9.136.299	9.424.530	103,2	9.702.000	102,9	10.082.800	103,9
90	MINISTARSTVO TURIZMA	10.668	11.560	108,4	11.820	102,2	12.320	104,2
95	MINISTARSTVO UPRAVE	143.726	346.320	241,0	352.930	101,9	364.700	103,3
100	MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI	1.036.694	1.041.792	100,5	1.061.860	101,9	1.097.681	103,4
106	HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI	46.613	47.838	102,6	48.733	101,9	50.306	103,2
110	MINISTARSTVO PRAVOSUĐA	1.799.438	1.791.712	99,6	1.827.134	102,0	1.891.149	103,5
115	FOND ZA RAZVOJ I ZAPOSŁJAVANJE	2.412	2.573	106,7	2.623	102,0	2.714	103,5
116	FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ	1.579	2.083	131,9	2.124	102,0	2.197	103,4
120	URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA	6.215	6.244	100,5	6.368	102,0	6.595	103,6
121	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	3.578	3.495	97,7	3.565	102,0	3.689	103,5
122	PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	1.810	1.718	94,9	1.771	103,1	1.843	104,0
123	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	1.991	2.047	102,8	2.087	102,0	2.160	103,5
140	DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD	43.268	46.163	106,7	47.060	101,9	48.662	103,4
150	DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU I MJERITELJSTVO	11.945	12.582	105,3	12.826	101,9	13.263	103,4
151	HRVATSKI ZAVOD ZA NORME	7.108	7.064	99,4	7.203	102,0	7.451	103,4
152	HRVATSKA AKREDITACIJA AGENCIJA	3.286	3.504	106,6	3.575	102,0	3.698	103,4
156	DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO	13.776	13.684	99,3	13.955	102,0	14.435	103,4
160	DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU	42.367	44.688	105,5	45.570	102,0	47.133	103,4
175	HRVATSKI HIDROGRAFSKI INSTITUT	9.205	9.091	98,8	9.273	102,0	9.595	103,5
180	DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA	111.925	114.163	102,0	116.362	101,9	120.288	103,4
185	DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU	44.987	43.926	97,6	44.868	102,1	46.405	103,4
196	DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE	5.042	5.115	101,5	5.219	102,0	5.399	103,5
220	HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE	30.058	29.944	99,6	30.523	101,9	31.584	103,5
225	DRŽAVNI INSPEKTORAT	115.448	114.755	99,4	117.916	102,8	121.962	103,4
230	KOMISIJA ZA ODNOS S VJERSKIM ZAJEDNICAMA	438	428	97,9	436	101,9	451	103,4
235	HRVATSKA INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA REFERALNA AGENCIJA	4.233	4.143	97,9	4.246	102,5	4.415	104,0
240	URED ZA VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST	13.269	14.193	107,0	14.437	101,7	14.944	103,5
241	OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA	7.785	7.930	101,9	8.087	102,0	8.369	103,5
242	ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA	5.458	6.334	116,1	6.459	102,0	6.680	103,4
250	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	4.131	3.977	96,3	4.049	101,8	4.191	103,5
255	DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU OD ZRAČENJA	2.052	1.958	95,4	1.996	102,0	2.075	103,9
260	DRŽAVNI ZAVOD ZA NUKLEARNU SIGURNOST	2.792	2.744	98,3	2.798	102,0	2.894	103,4

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 11: Limiti materijalnih rashoda po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici od zaduživanja za razdoblje 2010. – 2012.

	(000 HRK)	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Indeks 10./09.	Projekcija 2011.	Indeks 11./10.	Projekcija 2012.	Indeks 12./11.
UKUPNO		7.645.699	7.436.834	97,3	7.595.699	102,1	7.702.436	101,4
10 HRVATSKI SABOR		41.691	61.700	148,0	102.200	165,6	44.000	43,1
15 PREDSEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE		17.745	14.780	83,3	14.990	101,4	15.300	102,1
17 USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE		7.219	7.600	105,3	7.800	102,6	8.100	103,8
18 AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA		4.092	4.000	97,8	3.901	97,5	3.960	101,5
20 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE		54.144	50.200	92,7	51.500	102,6	51.300	99,6
21 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVU		54.274	0		0		0	
22 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA E-HRVATSKU		20.820	18.630	89,5	18.700	100,4	19.250	102,9
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJNU STRATEGIJU I KOORDINACIJU FONDOVA EU		5.261	7.500	142,5	7.550	100,7	6.100	80,8
24 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM		19.902	19.900	100,0	19.700	99,0	20.000	101,5
25 MINISTARSTVO FINACIJA		840.791	820.000	97,5	822.900	100,4	830.000	100,9
27 RH - SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA		71.188	81.830	114,9	110.100	134,5	121.069	110,0
30 MINISTARSTVO OBRADE		1.787.535	1.800.000	100,7	1.820.000	101,1	1.900.000	104,4
40 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA		922.656	922.000	99,9	922.000	100,0	937.000	101,6
MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI		59.177	57.000	96,3	57.600	101,1	57.800	100,3
48 MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA		210.195	227.300	108,1	218.300	96,0	219.400	100,5
50 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA		307.680	304.800	99,1	305.000	100,1	305.500	100,2
55 MINISTARSTVO KULTURE		109.375	108.300	99,0	109.400	101,0	110.000	100,5
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA		315.620	286.000	90,6	289.000	101,0	292.000	101,0
62 MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA		94.246	85.345	90,6	86.200	101,0	88.300	102,4
65 MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE		99.947	85.900	85,9	86.800	101,0	88.950	102,5
75 MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA		83.904	79.505	94,8	81.236	102,2	83.215	102,4
80 MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA		810.964	775.600	95,6	791.501	102,1	796.351	100,6
90 MINISTARSTVO TURIZMA		10.891	10.560	97,0	10.700	101,3	10.950	102,3
95 MINISTARSTVO UPRAVE		55.891	105.530	188,8	108.260	102,6	109.300	101,0
100 MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI		462.530	353.530	76,4	364.600	103,1	371.450	101,9
106 HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI		10.430	8.500	81,5	8.530	100,4	8.580	100,6
110 MINISTARSTVO PRAVOSUĐA		643.336	643.000	99,9	660.000	102,6	670.000	101,5
115 FOND ZA RAZVOJ I ZAPOSŁJAVANJE		2.884	3.160	109,6	3.215	101,7	3.216	100,0
116 FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ		2.080	1.580	75,9	1.630	103,2	1.660	101,8
120 URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA		897	890	99,3	912	102,4	919	100,7
121 PRAVOBRANITELJ ZA DJECU		2.040	2.060	101,0	2.160	104,9	2.195	101,6
122 PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA		942	936	99,3	944	100,9	953	100,9
123 PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM		723	758	104,8	785	103,6	781	99,4
140 DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD		43.099	41.100	95,4	41.500	101,0	41.850	100,8
150 DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU I MJERITELJSTVO		10.560	10.101	95,7	10.220	101,2	10.340	101,2
151 HRVATSKI ZAVOD ZA NORME		4.015	4.360	108,6	4.390	100,7	4.421	100,7
152 HRVATSKA AKREDITACIJA AGENCIJA		3.031	2.780	91,7	2.890	104,0	3.060	105,9
156 DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO		5.523	4.930	89,3	4.986	101,1	4.990	100,1
160 DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU		29.850	34.850	116,8	30.520	87,6	30.650	100,4
175 HRVATSKI HIDROGRAFSKI INSTITUT		1.567	1.560	99,6	1.580	101,3	1.610	101,9
180 DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA		111.509	104.850	94,0	107.320	102,4	109.450	102,0
185 DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU		8.713	8.630	99,0	8.723	101,1	8.798	100,9
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE		1.219	1.420	116,5	1.480	104,2	1.560	105,4
196 HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE		237.830	217.800	91,6	235.600	108,2	248.400	105,4
225 DRŽAVNI INSPEKTORAT		34.646	34.100	98,4	35.600	104,4	36.281	101,9
230 KOMISIJA ZA ODNOS S VJERSKIM ZAJEDNICAMA		227	215	94,6	220	102,2	223	101,2
HRVATSKA INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA REFERALNA AGENCIJA		1.400	1.230	87,9	1.270	103,2	1.303	102,5
235 URED ZA VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST		3.310	3.420	103,3	3.560	104,1	3.700	103,9
241 OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA		5.896	5.101	86,5	5.231	102,5	5.371	102,7
242 ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA		3.331	3.300	99,1	3.500	106,1	3.589	102,5
250 AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA		1.940	2.234	115,2	2.290	102,5	2.350	102,6
255 DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU OD ZRAČENJA		2.232	2.138	95,8	2.245	105,0	2.303	102,6
260 DRŽAVNI ZAVOD ZA NUKLEARNU SIGURNOST		4.730	4.320	91,3	4.460	103,2	4.589	102,9

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 12: Limiti financijskih rashoda po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici od zaduživanja za razdoblje 2010. – 2012.

	(000 HRK)	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Indeks 10./09.	Projekcija 2011.	Indeks 11./10.	Projekcija 2012.	Indeks 12./11.
UKUPNO		5.244.509	6.253.036	119,2	6.484.033	103,7	6.691.329	103,2
10 HRVATSKI SABOR	66	33	50,3	50	151,5	40	80,0	
15 PREDSEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE	921	850	92,3	800	94,1	820	102,5	
17 USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE	5	3	60,0	3	103,3	3	103,2	
18 AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	5	5	90,0	5	101,1	5	105,5	
20 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	215	175	81,5	178	101,7	180	101,1	
21 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVU	90	0		0		0		
22 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA E-HRVATSKU	14	9	64,3	10	111,1	10	102,0	
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJNU STRATEGIJU I KOORDINACIJU FONDOVA EU	4	2	50,0	2	100,0	2	105,0	
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM	1.420	2.800	197,2	2.850	101,8	2.860	100,4	
25 MINISTARSTVO FINANCIJA	4.894.805	5.915.000	120,8	6.140.000	103,8	6.350.000	103,4	
27 RH - SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	285	290	101,8	300	103,4	310	103,3	
30 MINISTARSTVO OBRAĐE	48.519	48.000	98,9	45.000	93,8	40.000	88,9	
40 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	14.160	14.000	98,9	14.500	103,6	14.200	97,9	
MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	1.250	1.200	96,0	1.200	100,0	1.250	104,2	
48 MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA	4.845	4.200	86,7	4.230	100,7	4.500	106,4	
50 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA	94.121	140.000	148,7	142.000	101,4	141.400	99,6	
55 MINISTARSTVO KULTURE	401	420	104,8	422	100,5	425	100,7	
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA	2.527	2.300	91,0	2.400	104,3	2.450	102,1	
MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA	154	100	64,9	102	102,0	103	101,0	
65 MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	423	250	59,1	255	102,0	260	102,0	
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA	442	400	90,5	410	102,5	420	102,4	
80 MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA	84.267	90.000	106,8	95.000	105,6	97.000	102,1	
90 MINISTARSTVO TURIZMA	20	21	105,0	22	104,8	23	102,3	
95 MINISTARSTVO UPRAVE	166	260	156,6	265	101,9	270	101,9	
100 MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI	79.285	17.300	21,8	18.600	107,5	19.400	104,3	
106 HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI	27	4	14,8	4	101,3	4	101,2	
110 MINISTARSTVO PRAVOSUĐA	8.512	8.300	97,5	8.245	99,3	8.180	99,2	
115 FOND ZA RAZVOJ I ZAPOSŁJAVANJE	6.554	6.250	95,4	6.300	100,8	6.320	100,3	
116 FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ	350	355	101,4	357	100,6	360	100,9	
120 URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA	3	3	103,3	3	103,2	3	102,8	
121 PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	4	4	100,6	4	100,6	4	102,5	
122 PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	1	1	50,0	1	110,0	1	105,5	
123 PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	2	1	50,0	1	105,0	1	102,9	
140 DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD	346	255	73,8	258	101,2	262	101,6	
150 DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU I MJERITELJSTVO	17	10	55,9	10	103,2	10	103,1	
151 HRVATSKI ZAVOD ZA NORME	22	21	95,5	22	104,8	23	103,6	
152 HRVATSKA AKREDITACIJA AGENCIJA	22	21	96,8	21	101,0	21	100,2	
156 DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO	16	15	93,8	16	103,3	16	103,2	
160 DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU	60	35	58,3	36	102,9	37	102,2	
175 HRVATSKI HIDROGRAFSKI INSTITUT	0	0		0		0		
180 DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA	35	42	120,0	44	104,3	46	104,1	
185 DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU	0	0		0		0		
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE	2	3	127,5	3	100,0	3	107,7	
196 HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE	20	10	50,0	11	105,0	11	102,9	
225 DRŽAVNI INSPEKTORAT	64	60	93,8	64	106,7	65	101,6	
230 KOMISIJA ZA ODNOS S VJERSKIM ZAJEDNICAMA	1	0	X	0	X	0	X	
HRVATSKA INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA REFERALNA AGENCIJA	3	4	107,7	4	108,6	4	106,3	
235 URED ZA VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST	13	5	38,5	5	104,0	5	101,0	
OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA	6	4	67,0	4	101,5	4	106,9	
242 ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA	8	8	100,0	8	101,3	8	101,1	
250 AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	4	1	28,6	1	102,5	1	102,4	
255 DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU OD ZRAČENJA	2	2	105,0	2	101,4	2	104,7	
260 DRŽAVNI ZAVOD ZA NUKLEARNU SIGURNOST	10	7	70,0	7	101,3	7	100,6	

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 13: Limiti rashoda za subvencije po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici od zaduživanja za razdoblje 2010. – 2012.

	(000 HRK)	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Indeks 10./09.	Projekcija 2011.	Indeks 11./10.	Projekcija 2012.	Indeks 12./11.
	UKUPNO	6.842.683	5.995.200	87,6	6.239.250	104,1	6.319.080	101,3
10	HRVATSKI SABOR							
15	PREDSJEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE							
17	USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE							
18	AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA							
20	VLADA REPUBLIKE HRVATSKE							
21	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVU							
22	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA E-HRVATSKU							
	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJNU STRATEGIJU I							
23	KOORDINACIJU FONDOVA EU							
	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM							
24	IMOVINOM							
25	MINISTARSTVO FINANCIJA	325.654	325.000	99,8	330.000	101,5	335.000	101,5
27	RH - SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	2.000	0	X	1.950	X	1.980	101,5
30	MINISTARSTVO OBRANE							
40	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA							
	MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE							
46	SOLIDARNOSTI	8.000	5.000	62,5	7.500	150,0	8.000	106,7
	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH							
48	INTEGRACIJA							
50	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA , RADA I PODUZETNIŠTVA	739.840	572.000	77,3	550.000	96,2	520.000	94,5
55	MINISTARSTVO KULTURE	11.380	10.000	87,9	11.500	115,0	11.500	100,0
	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG							
60	RAZVOJA	3.428.832	2.980.000	86,9	3.050.000	102,3	2.930.000	96,1
	MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA I							
62	VODNOG GOSPODARSTVA	1.000	0	X	0	X	0	X
65	MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	2.237.898	2.022.000	90,4	2.200.300	108,8	2.420.000	110,0
	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA							
75	I GRADITELJSTVA							
80	MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA	55.172	45.200	81,9	48.000	106,2	49.600	103,3
90	MINISTARSTVO TURIZMA	32.401	36.000	111,1	40.000	111,1	43.000	107,5
95	MINISTARSTVO UPRAVE							
100	MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI							
106	HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI							
110	MINISTARSTVO PRAVOSUĐA							
115	FOND ZA RAZVOJ I ZAPOSŁJAVANJE	506	0	X	0	X	0	X
116	FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ							
120	URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA							
121	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU							
122	PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA							
123	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM							
140	DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD							
150	DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU I MJERITELJSTVO							
151	HRVATSKI ZAVOD ZA NORME							
152	HRVATSKA AKREDITACIJA AGENCIJA							
156	DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO							
160	DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU							
175	HRVATSKI HIDROGRAFSKI INSTITUT							
180	DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA							
185	DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU							
	DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE							
196	NABAVE							
220	HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE							
225	DRŽAVNI INSPEKTORAT							
230	KOMISIJA ZA ODNOS E S VJERSKIM ZAJEDNICAMA							
	HRVATSKA INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA REFERALNA							
235	AGENCIJA							
240	URED ZA VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST							
	OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR							
241	TELEKOMUNIKACIJA							
242	ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA							
250	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA							
255	DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU OD ZRAČENJA							
260	DRŽAVNI ZAVOD ZA NUKLEARNU SIGURNOST							

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 14: Limiti rashoda za naknade građanima i kućanstvima po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici od zaduživanja za razdoblje 2010. – 2012.

	(000 HRK)	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Indeks 10./09.	Projekcija 2011.	Indeks 11./10.	Projekcija 2012.	Indeks 12./11.
UKUPNO		62.040.698	62.814.808	101,2	63.804.321	101,6	65.244.416	102,3
10 HRVATSKI SABOR		40	30	75,0	35	116,7	42	120,0
15 PREDSEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE		20	10	50,0	11	110,0	12	109,1
17 USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE								
18 AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA								
20 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	8.594	8.400	97,7		8.400	100,0	8.400	100,0
21 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVU								
22 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA E-HRVATSKU	35	0	X		0	X	0	X
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJNU STRATEGIJU I KOORDINACIJU FONDOVA EU	80	0	X		0	X	0	X
24 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM								
25 MINISTARSTVO FINANCIJA	150.000	143.000	95,3		150.000	104,9	150.000	100,0
27 RH - SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	909	900	99,0		920	102,2	950	103,3
30 MINISTARSTVO OBRANE	10.249	10.300	100,5		10.500	101,9	10.800	102,9
40 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	18.265	10.000	54,7		14.000	140,0	14.000	100,0
MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	3.731.294	3.882.100	104,0		3.893.000	100,3	3.890.000	99,9
48 MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA	8.547	9.100	106,5		9.200	101,1	9.400	102,2
50 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA	35.310.776	36.010.800	102,0		36.900.000	102,5	38.200.000	103,5
55 MINISTARSTVO KULTURE	48.999	39.000	79,6		40.000	102,6	41.500	103,8
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA	110	80	72,6		85	106,3	86	101,2
62 MINISTARSTVO REGIONALOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA	21.840	16.840	77,1		12.300	73,0	10.500	85,4
65 MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	6.350	5.250	82,7		5.600	106,7	5.800	103,6
75 MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA								
80 MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA	85.107	92.000	108,1		95.000	103,3	97.000	102,1
90 MINISTARSTVO TURIZMA	1.969	0	X		0	X	0	X
95 MINISTARSTVO UPRAVE								
100 MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI	22.596.877	22.545.877	99,8		22.625.000	100,4	22.766.000	100,6
106 HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI								
110 MINISTARSTVO PRAVOSUĐA	4.644	4.670	100,6		4.860	104,1	5.047	103,8
115 FOND ZA RAZVOJ I ZAPOSŁJAVANJE	34.962	36.000	103,0		35.000	97,2	34.500	98,6
116 FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ								
120 URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA								
121 PRAVOBRANITELJ ZA DJECU								
122 PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	17	16	94,1		18	109,4	18	101,7
123 PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM								
140 DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD	61	0	X		0	X	0	X
150 DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU I MJERITELJSTVO								
151 HRVATSKI ZAVOD ZA NORME								
152 HRVATSKA AKREDITACIJSKA AGENCIJA								
156 DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO								
160 DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU	474	0	X		0	X	0	X
175 HRVATSKI HIDROGRAFSKI INSTITUT								
180 DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA								
185 DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU	338	400	118,3		356	89,0	321	90,1
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE								
196								
220 HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE	63	0	X		0	X	0	X
225 DRŽAVNI INSPEKTORAT								
230 KOMISIJA ZA ODNOS S VJERSKIM ZAJEDNICAMA								
HRVATSKA INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA REFERALNA AGENCIJA	30	0	X		0	X	0	X
235								
240 URED ZA VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST	27	19	70,4		21	110,5	24	113,8
OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA								
241								
242 ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA	20	16	80,0		15	93,8	17	113,3
250 AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA								
255 DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU OD ZRAČENJA								
260 DRŽAVNI ZAVOD ZA NUKLEARNU SIGURNOST								

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 15: Limiti ostalih rashoda po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici od zaduživanja za razdoblje 2010. – 2012.

	(000 HRK)	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Indeks 10./09.	Projekcija 2011.	Indeks 11./10.	Projekcija 2012.	Indeks 12./11.
UKUPNO		10.076.056	8.979.156	89,1	9.422.493	104,9	9.513.812	101,0
10 HRVATSKI SABOR		3.690	91.800	2487,8	132.820	144,7	4.000	3,0
15 PREDSEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE		1.640	750	45,7	810	108,0	880	108,6
17 USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE		10.759	26.800	249,1	18.650	69,6	1.800	9,7
18 AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA		302	260	86,0	270	103,8	200	74,1
20 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE		56.802	54.800	96,5	53.900	98,4	53.600	99,4
21 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVU		1.657	0	x	0	x	0	x
22 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA E-HRVATSKU		530	535	100,9	521	97,4	518	99,4
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJNU STRATEGIJU I KOORDINACIJU FONDOVA EU		440	190	43,2	145	76,3	52	35,9
24 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM		540	12.645	2341,7	5.040	39,9	7.050	139,9
25 MINISTARSTVO FINANCIJA		3.282.052	3.442.370	104,9	3.504.000	101,8	3.567.732	101,8
27 RH - SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA		30.700	24.080	78,4	24.350	101,1	18.850	77,4
30 MINISTARSTVO OBRANE		168.193	37.000	22,0	1.000	2,7	1.200	120,0
40 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA		285.982	201.500	70,5	157.450	78,1	66.900	42,5
MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEBUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI		104.120	88.700	85,2	78.900	89,0	74.700	94,7
48 MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA		16.801	12.350	73,5	12.700	102,8	12.450	98,0
50 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA		213.579	153.450	71,8	186.920	121,8	192.400	102,9
55 MINISTARSTVO KULTURE		424.446	414.200	97,6	420.500	101,5	426.500	101,4
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA		290.511	226.000	77,8	218.300	96,6	224.400	102,8
62 MINISTARSTVO REGIONALOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA		1.245.822	1.115.500	89,5	1.174.000	105,2	1.206.100	102,7
65 MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE		1.385.674	1.250.901	90,3	1.331.310	106,4	1.444.512	108,5
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA		181.487	156.800	86,4	195.700	124,8	224.900	114,9
80 MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA		1.394.926	794.860	57,0	871.731	109,7	881.900	101,2
90 MINISTARSTVO TURIZMA		179.225	168.101	93,8	171.900	102,3	174.400	101,5
95 MINISTARSTVO UPRAVE		2.048	3.930	191,9	3.780	96,2	4.074	107,8
100 MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI		562.342	489.500	87,0	556.301	113,6	590.674	106,2
106 HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI		5.314	3.950	74,3	4.200	106,3	4.280	101,9
110 MINISTARSTVO PRAVOSUĐA		80.659	72.490	89,9	156.762	216,3	181.023	115,5
115 FOND ZA RAZVOJ I ZAPOSŁJAVANJE		68	123	180,4	85	69,1	92	108,2
116 FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ		93.042	92.042	98,9	93.646	101,7	100.850	107,7
120 URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA		88	43	48,9	46	107,0	49	106,5
121 PRAVOBRANITELJ ZA DJECU		92	151	163,7	154	102,0	109	70,8
122 PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA		84	85	101,2	78	91,8	84	107,7
123 PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM		208	220	105,8	190	86,4	172	90,5
140 DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD		6.210	5.180	83,4	5.195	100,3	4.411	84,9
150 DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU I MJERITELJSTVO		3.094	2.160	69,8	2.221	102,8	2.403	108,2
151 HRVATSKI ZAVOD ZA NORME		1.153	915	79,4	963	105,2	1.026	106,5
152 HRVATSKA AKREDITACIJSKA AGENCIJA		333	141	42,2	121	86,3	135	111,7
156 DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO		759	820	108,1	720	87,9	705	97,8
160 DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU		4.030	2.630	65,3	6.800	258,6	6.600	97,1
175 HRVATSKI HIDROGRAFSKI INSTITUT		450	400	88,9	380	95,0	350	92,1
180 DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA		18.262	15.160	83,0	14.710	97,0	15.811	107,5
185 DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU		530	940	177,4	731	77,7	810	110,9
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE		58	68	117,3	40	58,2	57	144,6
220 HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE		2.768	2.521	91,1	2.621	104,0	2.696	102,9
225 DRŽAVNI INSPEKTORAT		2.344	2.240	95,6	2.430	108,5	2.680	110,3
230 KOMISIJA ZA ODNOS S VJERSKIM ZAJEDNICAMA		10	7	70,0	5	71,4	9	180,0
HRVATSKA INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA REFERALNA AGENCIJA		333	150	45,0	180	120,0	183	101,7
240 URED ZA VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST		1.185	1.370	115,6	1.430	104,4	1.480	103,5
OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA		3.643	2.435	66,8	2.848	117,0	3.280	115,2
242 ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA		2.361	1.472	62,3	1.350	91,7	1.425	105,6
250 AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA		889	696	78,3	598	85,9	700	117,0
255 DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU OD ZRAČENJA		2.750	2.460	89,5	1.860	75,6	1.505	80,9
260 DRŽAVNI ZAVOD ZA NUKLEARNU SIGURNOST		1.071	1.265	118,1	1.130	89,3	1.096	97,0

Izvor: Ministarstvo financija

4.4.3. Odrednice rashoda izvanproračunskih korisnika u razdoblju 2010. – 2012.

Ukupni rashodi izvanproračunskih korisnika postupno će smanjivati svoj udio u bruto domaćem proizvodu s 1,7% u 2010. na 1,6% u 2012. godini. Najznačajnije kategorije u ukupnim rashodima čine materijalni rashodi koji će u narednom razdoblju iznositi 0,7% BDP-a. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine zabilježit će prosječni udjel od 0,4% BDP-a. Rashodi za zaposlene i financijski rashodi zadržat će se na razini od 0,1% BDP-a. Isto tako, kapitalne pomoći i ostali rashodi imat će prosječni udio od 0,2% BDP-a tijekom cijelog promatranog razdoblja.

Tablica 16: Značajne stavke rashoda izvanproračunskih korisnika

% BDP-a	2008.	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Projekcija 2011.	Projekcija 2012.
Ukupni rashodi	2,0	1,7	1,7	1,7	1,6
rashodi za zaposlene	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
materijalni rashodi	1,0	0,8	0,7	0,7	0,7
financijski rashodi	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
kapitalne pomoći	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
rashodi za nabavu nefinancijske imovine	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
ostalo	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Izvor: Ministarstvo financija

4.4.4. Odrednice rashoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u razdoblju 2010. – 2012.

Ukupni rashodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2010. i 2011. godini zadržat će se na razini od 4,8% BDP-a, dok će se u 2012. godini smanjiti za 0,1 postotni bod. Pritom najznačajniju stavku lokalnih jedinica čine materijalni rashodi, koji će se kretati na prosječnoj razini od 1,5% BDP-a. Rashodi za zaposlene zadržat će se na razini od 1,0% BDP-a, a subvencije i ostali rashodi na prosječnoj razini od 0,3% BDP-a. Tekuće donacije zadržavaju se na razini od 0,4% BDP-a, dok će rashodi za nabavu nefinancijske imovine biti na razini od 1,0% BDP-a. Naknade građanima i kućanstvima bilježit će udio od 0,2% BDP-a, a financijski rashodi i pomoći od 0,1% BDP-a.

Tablica 17: Značajne stavke rashoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

% BDP-a	2008.	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Projekcija 2011.	Projekcija 2012.
Ukupni rashodi	5,2	4,8	4,8	4,8	4,7
rashodi za zaposlene	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
materijalni rashodi	1,5	1,6	1,5	1,5	1,4
financijski rashodi	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
subvencije	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
pomoći	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
naknade građanima i kućanstvima	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
tekuće donacije	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1,2	1,0	1,0	1,0	1,0
ostalo	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3

Napomena: Obuhvat 53 najveće jedinice (32 grada, 20 županije i Grad Zagreb)

Izvor: Ministarstvo financija

4.5. Konsolidirana opća država u razdoblju 2010. – 2012.

U skladu s očekivanim oporavkom gospodarstva te usmjerenošću ukupne fiskalne politike na osiguranje dugoročne stabilnosti, očekuje se smanjivanje manjka proračuna opće države s 2,9% BDP-a u 2009. na 2,3% BDP-a u 2010. godini. Tome će najviše doprinijeti državni proračun, koji će svoj manjak smanjiti za 0,7 postotnih bodova odnosno s 2,8% BDP-a u 2009. na 2,1% BDP-a u 2010. godini. Takva kretanja rezultat su značajnih ušteda na rashodnoj strani proračuna, ali i cjelogodišnjeg efekta primjene zakonskih rješenja iz srpnja 2009. godine, a koja se odnose na prihodnu stranu proračuna.

Trend smanjenja manjka proračuna opće države nastaviti će se i u naredne dvije godine. Tako će u 2011. godini manjak iznositi 2,2% BDP-a, a u 2012. godini 1,4% BDP-a. Od 2011. godine nije predviđen fiskalni učinak posebnog poreza na plaće, mirovine i druge primitke, s obzirom da se prema Zakonu isti primjenjuje do 31. prosinca 2010. godine. Sukladno tome, manjak državnog proračuna smanjit će se s 2,0% BDP-a u 2011. godini na 1,2% BDP-a u 2012. godini. Izvanproračunski korisnici zadržat će razinu od 0,2% BDP-a u cijelom srednjoročnom razdoblju dok će lokalne jedinice ostvariti tek blagi manjak.

Tablica 18: Proračun konsolidirane opće države 2008. – 2012.

(000 HRK)	2008.	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Projekcija 2011.	Projekcija 2012.
UKUPNI PRIHODI (6+7)	136.242.190	129.209.248	131.391.799	134.669.694	141.289.827
6 Prihodi poslovanja	134.710.393	128.334.774	130.408.250	133.580.884	140.154.154
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.531.797	874.475	983.549	1.088.810	1.135.674
UKUPNI RASHODI (3+4)	139.241.444	138.948.260	139.442.740	142.938.564	146.848.538
3 Rashodi poslovanja	130.355.989	132.003.632	132.738.598	135.868.580	139.700.431
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	8.885.456	6.944.628	6.704.142	7.069.984	7.148.107
UKUPNI MANJAK / VIŠAK	-2.999.254	-9.739.012	-8.050.941	-8.268.870	-5.558.711
% BDP-a	-0,9	-2,9	-2,3	-2,2	-1,4
FINANCIRANJE	2.999.254	9.739.012	8.050.941	8.268.870	5.558.711
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	14.870.905	23.105.667	30.025.479	21.504.413	17.101.904
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	9.531.656	12.446.326	21.280.386	12.622.174	10.940.621
Promjena novca i depozita	2.339.996	920.329	694.152	613.368	602.573

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 19: Kretanje prihoda, rashoda i ukupnog manjka/viška proračuna opće države u razdoblju 2008.-2012.

(000 HRK)	2008.	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Projekcija 2011.	Projekcija 2012.
DRŽAVNI PRORAČUN					
Ukupni prihodi	116.076.074	111.210.059	113.052.042	115.514.719	121.242.089
% BDP-a	33,9	33,1	32,6	31,3	30,8
Ukupni rashodi	118.583.975	120.537.131	120.385.427	123.080.181	126.049.368
% BDP-a	34,7	35,9	34,7	33,3	32,0
Ukupni manjak/višak	-2.507.901	-9.327.072	-7.333.386	-7.565.462	-4.807.279
% BDP-a	-0,7	-2,8	-2,1	-2,0	-1,2
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Ukupni prihodi	6.505.256	5.336.699	5.476.879	5.881.669	5.843.234
% BDP-a	1,9	1,6	1,6	1,6	1,5
Ukupni rashodi	7.009.166	5.748.787	6.049.554	6.452.882	6.459.365
% BDP-a	2,0	1,7	1,7	1,7	1,6
Ukupni manjak/višak	-503.910	-412.088	-572.676	-571.214	-616.130
% BDP-a	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
LOKALNA DRŽAVA					
Ukupni prihodi	17.873.109	16.202.417	16.683.278	17.491.156	18.441.168
% BDP-a	5,2	4,8	4,8	4,7	4,7
Ukupni rashodi	17.860.553	16.202.269	16.828.157	17.623.350	18.576.469
% BDP-a	5,2	4,8	4,8	4,8	4,7
Ukupni manjak/višak	12.556	148	-144.879	-132.194	-135.301
% BDP-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA					
Ukupni prihodi	136.242.190	129.209.248	131.391.799	134.669.694	141.289.827
% BDP-a	39,8	38,5	37,8	36,5	35,8
Ukupni rashodi	139.241.444	138.948.260	139.442.740	142.938.564	146.848.538
% BDP-a	40,7	41,4	40,1	38,7	37,2
Ukupni manjak/višak	-2.999.254	-9.739.012	-8.050.941	-8.268.870	-5.558.711
% BDP-a	-0,9	-2,9	-2,3	-2,2	-1,4

Izvor: Ministarstvo financija

5. JAVNI DUG U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

5.1. Javni dug u razdoblju 2010. – 2012.

U daljnjem tekstu prikazuje se institucionalni okvir te glavne značajke politike zaduživanja i upravljanja javnim dugom Republike Hrvatske u promatranom razdoblju. U tom kontekstu, iznosi se struktura financiranja ukupnog manjka opće države, projekcija kretanja i struktura javnog duga. Opisani testovi osjetljivosti javnog duga na kraju poglavlja ukazuju na promjene razine javnog duga u uvjetima znatnih izmjena u pretpostavkama glavnih makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja kao jednog od modela kvantificiranja rizika vezanih za upravljanje javnim dugom.

Zakon o proračunu propisuje institucionalni okvir zaduživanja i upravljanja javnim dugom i to na način da se osigura zadovoljavanje financijskih potreba države, postizanjem najnižeg srednjoročnog i dugoročnog troška financiranja uz preuzimanje razboritog stupnja rizika.

Proces fiskalne konsolidacije, koji je započeo 2004. godine i uspješno je nastavljen u narednim godinama, rezultirao je pozitivnim učincima i na kretanje javnog duga. U proteklom razdoblju financiranje je u najvećem dijelu bilo usmjereno na domaće izvore. Naime, ukoliko se promatra zaduživanje države obveznicama zamjetno je da u razdoblju 2005. - 2009. nije bilo inozemnih izdavanja.

Uzimajući u obzir izmijenjene uvjete na financijskim tržištima, pa tako i one na domaćem tržištu, kao i dospjeća inozemnih obveza u 2009. godini, dio potreba za financiranjem realiziran je izdavanjem inozemne obveznice u svibnju 2009. godine. Naime, Republika Hrvatska je nakon pet godina izbivanja s inozemnih financijskih tržišta izdala euroobveznicu u iznosu od 750 milijuna eura, po cijeni od 99,675% nominalnog iznosa, uz nepromjenjivu godišnju kamatnu stopu od 6,5% te s dospjećem u siječnju 2015. godine. U pogledu navedenih izmijenjenih uvjeta na financijskim tržištima te u pogledu izmijenjenih domaćih i globalnih makroekonomskih uvjeta, dio ukupnih potreba za financiranjem u 2009. godini namiren je kratkoročnim instrumentima i to prvenstveno sindiciranim zajmovima domaćih banaka i trezorskim zapisima.

U narednom trogodišnjem razdoblju potrebe za financiranjem ukupnog manjka proračuna te dospjelih obveza usmjerit će se kako na domaće tako i na inozemno financijsko tržište s osnovnim ciljem usklađivanja budućih dospjeća po iznosu i ročnosti uz istovremeno oslobađanje dodatnog prostora financiranju ostalih sektora.

Kretanje ukupnog manjka proračuna opće države i dospjeća obveza u narednom trogodišnjem razdoblju rezultirat će višim razinama potreba za financiranjem u odnosu na povijesni prosjek, a koji će se odraziti i u udjelu javnog duga u BDP-u.

Tablica 20: *Financiranje ukupnog manjka opće države u razdoblju 2008. – 2012.*

(000 HRK)	2008.	Plan 2009.	Projekcija 2010.	Projekcija 2011.	Projekcija 2012.
FINANCIRANJE	2.999.254	9.739.012	8.050.941	8.268.870	5.558.711
domaće	6.949.992	6.620.290	-391.213	3.260.971	1.833.886
zajmovi	5.561.440	5.203.417	114.302	1.827.773	751.294
zaduživanje	7.083.516	8.395.563	10.580.661	2.866.435	4.531.704
otplate	1.522.076	3.192.146	10.466.360	1.038.661	3.780.410
vrijednosni papiri	1.388.552	1.416.873	-505.515	1.433.198	1.082.592
zaduživanje	4.294.554	1.701.531	2.806.828	3.950.000	4.950.000
otplate	2.906.002	284.658	3.312.343	2.516.802	3.867.408
inozemno	-1.166.996	4.623.268	10.493.787	7.015.641	5.729.972
zajmovi	-54.323	1.573.268	3.418.787	603.141	-520.028
zaduživanje	1.981.903	3.830.188	5.183.757	2.185.162	864.085
otplate	2.036.227	2.256.921	1.764.971	1.582.021	1.384.113
vrijednosni papiri	-1.112.673	3.050.000	7.075.000	6.412.500	6.250.000
zaduživanje	0	8.000.000	10.800.000	12.000.000	6.250.000
otplate	1.112.673	4.950.000	3.725.000	5.587.500	0
izdaci za dane zajmove	1.309.153	1.330.866	1.615.563	1.496.040	1.501.540
povrati danih zajmova	627.946	623.884	330.809	351.315	352.315
izdaci za dionice i udjele	645.527	431.735	396.150	401.150	407.150
primici od prodaje dionica i udjela	882.987	554.500	323.423	151.501	153.800
promjena novca i depozita	2.339.996	920.329	694.152	613.369	602.573

Izvor: Ministarstvo financija

Glavnina dospijeca obveza u razdoblju 2010. – 2012. odnosi se na dospijeca obveza po osnovi sindiciranih zajmova domaćih banaka u ukupnom iznosu od 1,63 milijarde eura te četiri dospijeca obveznica od kojih su dvije inozemne u ukupnom iznosu od 1,25 milijardi eura te dvije domaće obveznice, pri čemu je jedna denominirana u eurima u iznosu od 500 milijuna, dok je druga denominirana u kunama u iznosu od 3,0 milijarde.

Tablica 21: *Pregled obveznica Republike Hrvatske u razdoblju 2010. – 2012.*

Obveznica	Datum izdavanja	Iznos (milijuni)	Kamatna stopa	Dospijeće
DOMAĆE OBVEZNICE				
Serija 08 D-10	08.03.2005.	3.000 HRK	6,75%	08.03.2010.
Serija 03 D-12	23.5.2002.	500 EUR	6,88%	23.5.2012.
INOZEMNE OBVEZNICE				
Euro - EUR V 2010.	24.02.2003.	500 EUR	4,63%	24.02.2010.
Euro - EUR III 2011.	06.03.2001.	750 EUR	6,75%	14.03.2011.

Izvor: Ministarstvo financija

Slijedom planiranog financiranja, javni dug će u narednom razdoblju povećati svoj udio u BDP-u s procijenjene razine 32,7% BDP-a u 2009. godini na preko 34% BDP-a u razdoblju 2010. - 2012. s tendencijom pada u posljednjoj godini promatranog razdoblja. Također, doći

će do određenih promjena u razinama inozemne i domaće komponente javnog duga izraženih udjelom u BDP-u kao rezultat dospijeca obveza u promatranom razdoblju i planirane realizacije novog zaduživanja kako na domaćem tako i na inozemnom financijskom tržištu.

Tablica 22: : Projekcija kretanja i struktura javnog duga u razdoblju 2008. - 2012.

% BDP-a	2008.	2009.*	2010.*	2011.*	2012.*
Ukupni manjak/višk	-0,9	-2,9	-2,3	-2,2	-1,4
Javni dug	29,1	32,7	34,3	34,9	34,5
Inozemni	8,8	10,4	13,1	14,2	14,7
Domaći	20,2	22,3	21,3	20,7	19,7

* projekcija

Izvor: Ministarstvo financija

5.2. Testovi osjetljivosti kretanja javnog duga

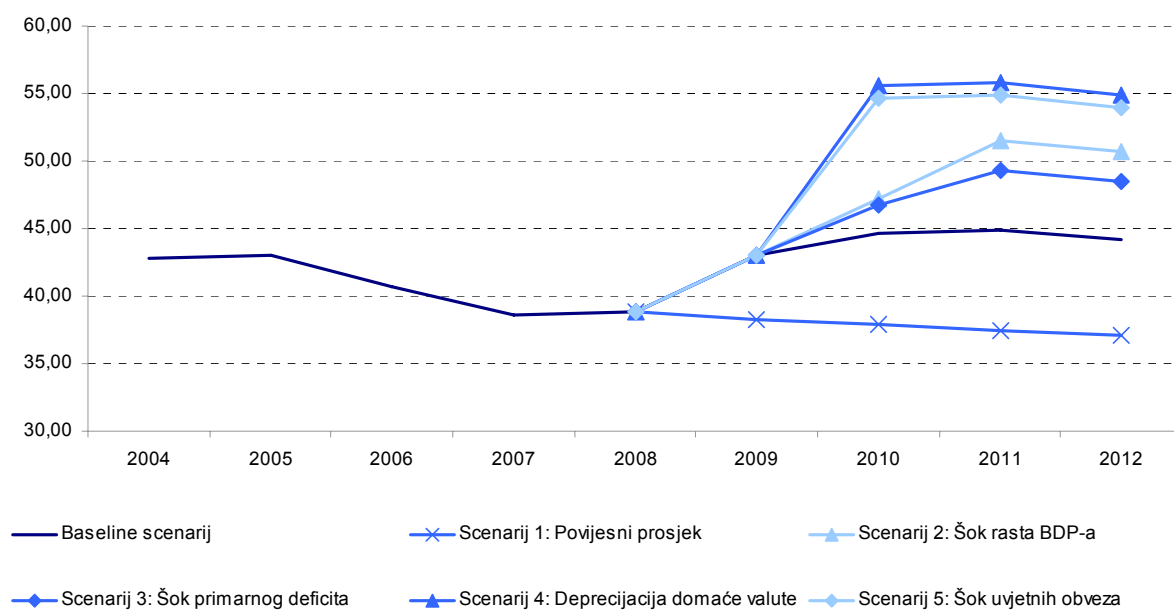
Kretanje javnog duga u direktnoj je vezi s makroekonomskim uvjetima odnosno rezultatima i pretpostavkama provođenja fiskalne politike. Stoga je od iznimne važnosti kontinuirano provođenje testova osjetljivosti javnog duga na različite čimbenike kako bi se realno sagledale sve implikacije eventualne promjene u pretpostavkama koje određuju projekciju kretanja javnog duga u srednjem roku i time predstavljaju najveći rizik, te kako bi se osigurali uvjeti da se isti izbjegne ili njegovi učinci ublaže. Test se provodi postavljanjem osnovnog (*baseline*) scenarija koji se temelji na srednjoročnim makroekonomskim projekcijama. Zatim se provodi niz alternativnih scenarija kojima se pretpostavljene veličine zadržavaju na određenoj (povijesnoj) razini ili podvrgavaju različitim šokovima. Šokovi su obično vezani za povijesne vrijednosti promatranih veličina i njihovu varijabilnost, ali mogu biti i proizvoljni.

Provedeni testovi osjetljivosti javnog duga ukazuju na činjenicu da najveći utjecaj na njegovo kretanje, odnosno rast, ima deprecijacija domaće valute, posebno prema euru. Razlog tome nalazi se u činjenici da je visok udio duga denominiran u stranoj valuti. Iz provedenog testa proizlazi da arbitrarno određeni šok deprecijacije kune od 20% podiže razinu javnog duga na preko 55% BDP-a u promatranom razdoblju.

Veću osjetljivost dug pokazuje i na promjene u uvjetnim obvezama (jamstvima) što ukazuje na potrebu obuzdavanja njihovog rasta i uklanjanja potrebe njihovog izdavanja, odnosno restrukturiranja pojedinih sektora gospodarstva. Povrh navedenog, javni dug pokazuje izrazito nepovoljno srednjoročno kretanje na arbitrarnu pretpostavku pada realne stope BDP-a u 2010. i 2011. godini na razini očekivanog ostvarenja iz 2009. godine. U tom se slučaju, javni dug u srednjoročnom razdoblju povećava na razinu preko 50% BDP-a. Također, javni dug pokazuje nepovoljno kretanje na promjene primarnog deficita budući da je on glavni generator duga, tim više što učinak početnog šoka jenjava sporo i prostire se do kraja promatranog razdoblja.

S druge strane, testovi koji se odnose na zadržavanje pretpostavki, odnosno realne stope rasta BDP-a, realne kamatne stope i primarne bilance od 2008. godine na dalje, na povijesnim (prosječnim) vrijednostima, ukazuju na sasvim suprotan trend od gore navedenih testova. Naime, u ovom se slučaju trend kretanja duga mijenja i udio javnog duga u BDP-u poprima padajuće vrijednosti. Ovakav rezultat razlikuje se od osnovnog (*baseline*) scenarija koji se temelji na srednjoročnim makroekonomskim projekcijama, uzimajući u obzir trenutna makroekonomska kretanja i projicirana kretanja u srednjem roku koja su u značajnoj mjeri izmijenjena u odnosu na povijesne prosjeke.

Grafikon 13: Kretanje udjela javnog duga u BDP-u prema različitim scenarijima (%)

Izvor: Ministarstvo financija

PRILOZI

Prilog 1: Državni proračun 2008. – 2012.

	Izvršenje 2008.		Plan 2009.		Projekcija 2010.		Projekcija 2011.		Projekcija 2012.	
	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a
UKUPNI PRIHODI (6+7)	116.076.074	33,9	111.210.059	33,1	113.052.042	32,6	115.514.719	31,3	121.242.089	30,8
6 Prihodi poslovanja	115.772.655	33,8	110.871.511	33,0	112.803.142	32,5	115.255.019	31,2	120.971.189	30,7
61 Prihodi od poreza	66.344.968	19,4	60.346.779	18,0	62.611.070	18,0	62.890.349	17,0	65.738.222	16,7
62 Doprinosi	40.703.484	11,9	40.771.078	12,2	41.387.040	11,9	43.351.319	11,7	45.904.497	11,6
63 Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	542.580	0,2	1.043.058	0,3	1.090.929	0,3	1.049.987	0,3	1.086.736	0,3
64 Prihodi od imovine	4.672.074	1,4	5.099.504	1,5	3.778.673	1,1	3.890.129	1,1	4.025.460	1,0
65 Prihodi od prodaje roba i usluga	2.939.615	0,9	3.032.829	0,9	3.354.626	1,0	3.477.260	0,9	3.599.834	0,9
66 Ostali prihodi	569.934	0,2	578.262	0,2	580.803	0,2	595.974	0,2	616.439	0,2
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	303.419	0,1	338.549	0,1	248.900	0,1	259.700	0,1	270.900	0,1
71 Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	41.683	0,0	50.945	0,0	20.000	0,0	21.400	0,0	22.000	0,0
72 Prihodi od prodaje proizvedene imovine	254.352	0,1	284.910	0,1	228.900	0,1	238.300	0,1	248.900	0,1
74 Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	7.385	0,0	2.694	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
UKUPNI RASHODI (3+4)	118.583.975	34,7	120.537.131	35,9	120.385.427	34,7	123.080.181	33,3	126.049.368	32,0
3 Rashodi poslovanja	115.292.426	33,7	118.041.084	35,2	118.519.720	34,1	121.119.467	32,8	124.106.577	31,5
31 Rashodi za zaposlene	21.594.259	6,3	22.164.759	6,6	22.382.770	6,4	22.857.612	6,2	23.678.277	6,0
32 Materijalni rashodi	8.528.949	2,5	8.516.429	2,5	8.244.339	2,4	8.450.961	2,3	8.585.982	2,2
34 Financijski rashodi	5.347.997	1,6	5.251.802	1,6	6.260.323	1,8	6.491.325	1,8	6.698.622	1,7
35 Subvencije	6.859.512	2,0	6.985.483	2,1	6.159.701	1,8	6.368.714	1,7	6.454.673	1,6
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	5.716.534	1,7	5.332.940	1,6	5.033.148	1,4	5.276.840	1,4	5.317.160	1,3
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	60.135.609	17,6	63.786.513	19,0	64.531.863	18,6	65.600.586	17,8	67.132.448	17,0
38 Ostali rashodi	7.109.566	2,1	6.003.157	1,8	5.907.576	1,7	6.073.429	1,6	6.239.416	1,6
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.291.549	1,0	2.496.048	0,7	1.865.707	0,5	1.960.714	0,5	1.942.791	0,5
41 Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	220.764	0,1	168.658	0,1	105.920	0,0	106.058	0,0	106.324	0,0
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.799.389	0,8	2.102.327	0,6	1.546.276	0,4	1.609.220	0,4	1.599.965	0,4
43 Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	10.126	0,0	4.538	0,0	3.855	0,0	14.315	0,0	4.421	0,0
44 Strateške zalihe	86.829	0,0	2.000	0,0	27.000	0,0	30.000	0,0	30.000	0,0
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	174.441	0,1	218.525	0,1	182.656	0,1	201.121	0,1	202.082	0,1
UKUPNI MANJAK(-) / VISAK(+)	-2.507.901	-0,7	-9.327.072	-2,8	-7.333.386	-2,1	-7.565.462	-2,0	-4.807.279	-1,2
NETO FINANCIRANJE	2.507.901	0,7	9.327.072	2,8	7.333.386	2,1	7.565.462	2,0	4.807.279	1,2
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	1.440.588	0,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	12.308.413	3,6	20.471.290	6,1	27.416.816	7,9	19.131.467	5,2	14.783.390	3,7
81 Primljene otplate (povrati) glavnice danih zajmova	468.312	0,1	413.484	0,1	145.941	0,0	164.315	0,0	164.315	0,0
82 Primici od prodaje vrijednosnih papira	3.987.347	1,2	9.551.531	2,8	13.456.828	3,9	15.800.000	4,3	11.050.000	2,8
83 Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	686.603	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
84 Primici od zaduživanja	7.166.151	2,1	10.506.274	3,1	13.814.047	4,0	3.167.152	0,9	3.569.075	0,9
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	8.359.924	2,4	11.144.218	3,3	20.083.430	5,8	11.566.005	3,1	9.976.111	2,5
51 Izdaci za dane zajmove	852.673	0,2	938.346	0,3	1.373.043	0,4	1.276.520	0,3	1.276.520	0,3
53 Izdaci za dionice i udjele u glavnici	564.601	0,2	383.335	0,1	358.150	0,1	358.150	0,1	358.150	0,1
54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	2.932.547	0,9	4.597.196	1,4	11.331.212	3,3	1.847.850	0,5	4.495.351	1,1
55 Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire	4.010.103	1,2	5.225.341	1,6	7.021.026	2,0	8.083.485	2,2	3.846.090	1,0

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 2: Izvanproračunski korisnici 2008. – 2012.

	Izvršenje 2008.		Plan 2009.		Projekcija 2010.		Projekcija 2011.		Projekcija 2012.	
	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a
UKUPNI PRIHODI (6+7)	6.505.256	1,9	5.336.699	1,6	5.476.879	1,6	5.881.669	1,6	5.843.234	1,5
6 Prihodi poslovanja	6.324.347	1,8	5.260.789	1,6	5.408.070	1,6	5.813.454	1,6	5.784.419	1,5
61 Prihodi od poreza	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
62 Doprinosi	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
63 Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	2.160.253	0,6	1.663.836	0,5	1.934.397	0,6	2.276.465	0,6	2.229.137	0,6
64 Prihodi od imovine	542.219	0,2	654.528	0,2	645.986	0,2	704.305	0,2	690.811	0,2
65 Prihodi od prodaje roba i usluga	3.558.690	1,0	2.891.153	0,9	2.803.607	0,8	2.826.292	0,8	2.815.660	0,7
66 Ostali prihodi	63.185	0,0	51.272	0,0	24.079	0,0	6.391	0,0	48.812	0,0
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	180.909	0,1	75.910	0,0	68.809	0,0	68.215	0,0	58.815	0,0
71 Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	156.213	0,0	48.000	0,0	40.000	0,0	35.000	0,0	30.000	0,0
72 Prihodi od prodaje proizvedene imovine	24.696	0,0	27.910	0,0	28.809	0,0	33.215	0,0	28.815	0,0
74 Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
UKUPNI RASHODI (3+4)	7.009.166	2,0	5.748.787	1,7	6.049.554	1,7	6.452.882	1,7	6.459.365	1,6
3 Rashodi poslovanja	5.578.677	1,6	4.568.380	1,4	4.603.134	1,3	4.902.704	1,3	5.054.430	1,3
31 Rashodi za zaposlene	275.628	0,1	301.461	0,1	308.030	0,1	323.417	0,1	339.761	0,1
32 Materijalni rashodi	3.482.763	1,0	2.610.479	0,8	2.599.244	0,7	2.712.720	0,7	2.796.992	0,7
34 Financijski rashodi	262.552	0,1	416.991	0,1	508.255	0,1	512.622	0,1	548.946	0,1
35 Subvencije	39.062	0,0	90.180	0,0	20.000	0,0	8.000	0,0	8.000	0,0
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	273.622	0,1	200.756	0,1	355.960	0,1	387.300	0,1	398.000	0,1
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	704	0,0	2.000	0,0	5.000	0,0	5.000	0,0	5.000	0,0
38 Ostali rashodi	1.244.348	0,4	946.512	0,3	806.644	0,2	953.644	0,3	957.730	0,2
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.430.489	0,4	1.180.407	0,4	1.446.420	0,4	1.550.178	0,4	1.404.935	0,4
41 Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	298.802	0,1	164.700	0,0	164.900	0,0	142.700	0,0	183.300	0,0
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.022.210	0,3	918.506	0,3	1.185.170	0,3	1.309.128	0,4	1.114.635	0,3
43 Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
44 Strateške zalihe	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	109.477	0,0	97.201	0,0	96.350	0,0	98.350	0,0	107.000	0,0
UKUPNI MANJAK(-) / VIŠAK(+)	-503.910	-0,1	-412.088	-0,1	-572.676	-0,2	-571.214	-0,2	-616.130	-0,2
NETO FINANCIRANJE	503.910	0,1	412.088	0,1	572.676	0,2	571.214	0,2	616.130	0,2
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	804.955	0,2	934.124	0,3	694.152	0,2	613.369	0,2	602.573	0,2
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	1.925.347	0,6	2.140.707	0,6	1.966.570	0,6	1.713.539	0,5	1.629.000	0,4
81 Primljene otplate (povrati) glavnice danih zajmova	44.749	0,0	140.000	0,0	41.500	0,0	47.000	0,0	50.000	0,0
82 Primici od prodaje vrijednosnih papira	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
83 Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	173.055	0,1	526.500	0,2	287.923	0,1	113.001	0,0	115.000	0,0
84 Primici od zaduživanja	1.707.542	0,5	1.474.207	0,4	1.637.147	0,5	1.553.538	0,4	1.464.000	0,4
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	616.482	0,2	794.495	0,2	699.743	0,2	528.957	0,1	410.297	0,1
51 Izdaci za dane zajmove	334.955	0,1	240.000	0,1	117.000	0,0	88.500	0,0	88.500	0,0
53 Izdaci za dionice i udjele u glavnici	17.243	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	264.284	0,1	554.495	0,2	582.743	0,2	440.457	0,1	321.797	0,1
55 Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 3: Konsolidirana središnja država 2008. – 2012.

	Izvršenje 2008.		Plan 2009.		Projekcija 2010.		Projekcija 2011.		Projekcija 2012.	
	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a
UKUPNI PRIHODI (6+7)	120.440.121	35,2	114.882.923	34,2	116.594.523	33,6	119.119.922	32,3	124.856.187	31,7
6 Prihodi poslovanja	119.955.792	35,1	114.468.464	34,1	116.276.814	33,5	118.792.007	32,2	124.526.472	31,6
61 Prihodi od poreza	66.344.968	19,4	60.346.779	18,0	62.611.070	18,0	62.890.349	17,0	65.738.222	16,7
62 Doprinosi	40.703.484	11,9	40.771.078	12,2	41.387.040	11,9	43.351.319	11,7	45.904.497	11,6
63 Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	561.624	0,2	1.043.058	0,3	1.090.929	0,3	1.049.987	0,3	1.086.736	0,3
64 Prihodi od imovine	5.214.293	1,5	5.754.032	1,7	4.424.659	1,3	4.594.434	1,2	4.716.271	1,2
65 Prihodi od prodaje roba i usluga	6.498.305	1,9	5.923.982	1,8	6.158.233	1,8	6.303.552	1,7	6.415.494	1,6
66 Ostali prihodi	633.119	0,2	629.534	0,2	604.882	0,2	602.365	0,2	665.251	0,2
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	484.329	0,1	414.459	0,1	317.709	0,1	327.915	0,1	329.715	0,1
71 Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	197.896	0,1	98.945	0,0	60.000	0,0	56.400	0,0	52.000	0,0
72 Prihodi od prodaje proizvedene imovine	279.047	0,1	312.820	0,1	257.709	0,1	271.515	0,1	277.715	0,1
74 Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	7.385	0,0	2.694	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
UKUPNI RASHODI (3+4)	123.451.931	36,1	124.622.082	37,1	124.500.584	35,8	127.256.598	34,5	130.279.596	33,0
3 Rashodi poslovanja	118.729.894	34,7	120.945.627	36,0	121.188.456	34,9	123.745.706	33,5	126.931.870	32,2
31 Rashodi za zaposlene	21.869.886	6,4	22.466.221	6,7	22.690.800	6,5	23.181.030	6,3	24.018.038	6,1
32 Materijalni rashodi	12.011.711	3,5	11.126.908	3,3	10.843.583	3,1	11.163.681	3,0	11.382.975	2,9
34 Financijski rashodi	5.610.549	1,6	5.668.793	1,7	6.768.578	1,9	7.003.947	1,9	7.247.568	1,8
35 Subvencije	6.898.573	2,0	7.075.663	2,1	6.179.701	1,8	6.376.714	1,7	6.462.673	1,6
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	3.848.947	1,1	3.869.860	1,2	3.454.711	1,0	3.387.674	0,9	3.486.023	0,9
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	60.136.313	17,6	63.788.513	19,0	64.536.863	18,6	65.605.586	17,8	67.137.448	17,0
38 Ostali rashodi	8.353.914	2,4	6.949.669	2,1	6.714.221	1,9	7.027.074	1,9	7.197.146	1,8
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	4.722.037	1,4	3.676.455	1,1	3.312.128	1,0	3.510.892	1,0	3.347.726	0,8
41 Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	519.565	0,2	333.358	0,1	270.820	0,1	248.758	0,1	289.624	0,1
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	3.821.599	1,1	3.020.834	0,9	2.731.447	0,8	2.918.348	0,8	2.714.600	0,7
43 Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	10.126	0,0	4.538	0,0	3.855	0,0	14.315	0,0	4.421	0,0
44 Strateške zalihe	86.829	0,0	2.000	0,0	27.000	0,0	30.000	0,0	30.000	0,0
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	283.919	0,1	315.726	0,1	279.006	0,1	299.471	0,1	309.082	0,1
UKUPNI MANJAK(-) / VISAK(+)	-3.011.810	-0,9	-9.739.160	-2,9	-7.906.061	-2,3	-8.136.676	-2,2	-5.423.409	-1,4
NETO FINANCIRANJE	3.011.810	0,9	9.739.160	2,9	7.906.061	2,3	8.136.676	2,2	5.423.409	1,4
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	2.245.544	0,7	934.124	0,3	694.152	0,2	613.368	0,2	602.573	0,2
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	14.233.759	4,2	22.611.997	6,7	29.383.386	8,5	20.845.006	5,6	16.412.390	4,2
81 Primljene otplate (povrati) glavnice danih zajmova	513.061	0,1	553.484	0,2	187.441	0,1	211.315	0,1	214.315	0,1
82 Primici od prodaje vrijednosnih papira	3.987.347	1,2	9.551.531	2,8	13.456.828	3,9	15.800.000	4,3	11.050.000	2,8
83 Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	859.658	0,3	526.500	0,2	287.923	0,1	113.001	0,0	115.000	0,0
84 Primici od zaduživanja	8.873.693	2,6	11.980.481	3,6	15.451.194	4,4	4.720.690	1,3	5.033.075	1,3
5 Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova	8.976.406	2,6	11.938.713	3,6	20.783.173	6,0	12.094.961	3,3	10.386.408	2,6
51 Izdaci za dane zajmove	1.187.628	0,3	1.178.346	0,4	1.490.043	0,4	1.365.020	0,4	1.365.020	0,3
53 Izdaci za dionice i udjele u glavnici	581.844	0,2	383.335	0,1	358.150	0,1	358.150	0,1	358.150	0,1
54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	3.196.831	0,9	5.151.691	1,5	11.913.954	3,4	2.288.307	0,6	4.817.148	1,2
55 Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire	4.010.103	1,2	5.225.341	1,6	7.021.026	2,0	8.083.485	2,2	3.846.090	1,0

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 4: Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave 2008. – 2012.

	Izvršenje 2008.		Plan 2009.		Projekcija 2010.		Projekcija 2011.		Projekcija 2012.	
	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a
UKUPNI PRIHODI (6+7)	17.873.109	5,2	16.202.417	4,8	16.683.278	4,8	17.491.156	4,7	18.441.168	4,7
6 Prihodi poslovanja	16.825.641	4,9	15.742.401	4,7	16.017.438	4,6	16.730.261	4,5	17.635.209	4,5
61 Prihodi od poreza	10.079.406	2,9	9.844.228	2,9	10.023.111	2,9	10.518.917	2,8	11.170.182	2,8
62 Doprinosi	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
63 Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	2.075.587	0,6	1.883.091	0,6	1.893.001	0,5	1.948.384	0,5	2.014.527	0,5
64 Prihodi od imovine	1.184.248	0,3	1.148.173	0,3	1.170.456	0,3	1.210.567	0,3	1.257.499	0,3
65 Prihodi od prodaje roba i usluga	3.398.076	1,0	2.780.022	0,8	2.842.178	0,8	2.959.505	0,8	3.095.233	0,8
66 Ostali prihodi	88.324	0,0	86.887	0,0	88.691	0,0	92.888	0,0	97.768	0,0
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.047.469	0,3	460.016	0,1	665.840	0,2	760.895	0,2	805.959	0,2
71 Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	449.410	0,1	294.000	0,1	435.000	0,1	505.000	0,1	525.000	0,1
72 Prihodi od prodaje proizvedene imovine	598.059	0,2	166.016	0,0	230.840	0,1	255.895	0,1	280.959	0,1
74 Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
UKUPNI RASHODI (3+4)	17.860.553	5,2	16.202.269	4,8	16.828.157	4,8	17.623.350	4,8	18.576.469	4,7
3 Rashodi poslovanja	13.697.135	4,0	12.934.095	3,9	13.436.143	3,9	14.064.259	3,8	14.776.088	3,7
31 Rashodi za zaposlene	3.225.415	0,9	3.315.010	1,0	3.461.556	1,0	3.618.970	1,0	3.781.734	1,0
32 Materijalni rashodi	5.214.410	1,5	5.226.275	1,6	5.310.277	1,5	5.400.402	1,5	5.546.526	1,4
34 Financijski rashodi	193.760	0,1	178.585	0,1	201.128	0,1	228.690	0,1	256.312	0,1
35 Subvencije	1.231.477	0,4	959.954	0,3	1.019.023	0,3	1.085.214	0,3	1.154.365	0,3
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	362.410	0,1	387.779	0,1	325.507	0,1	344.605	0,1	363.521	0,1
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	726.476	0,2	667.852	0,2	737.939	0,2	811.891	0,2	883.377	0,2
38 Ostali rashodi	2.743.186	0,8	2.198.640	0,7	2.380.713	0,7	2.574.487	0,7	2.790.253	0,7
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	4.163.418	1,2	3.268.173	1,0	3.392.014	1,0	3.559.091	1,0	3.800.381	1,0
41 Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	333.336	0,1	185.000	0,1	214.666	0,1	239.307	0,1	275.158	0,1
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	3.354.645	1,0	2.679.735	0,8	2.729.344	0,8	2.839.842	0,8	3.006.065	0,8
43 Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	183	0,0	220	0,0	220	0,0	220	0,0	220	0,0
44 Strateške zalihe	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	475.253	0,1	403.218	0,1	447.784	0,1	479.722	0,1	518.938	0,1
UKUPNI MANJAK(-) / VISAK(+)	12.556	0,0	148	0,0	-144.879	0,0	-132.194	0,0	-135.301	0,0
NETO FINANCIRANJE	-12.556	0,0	-148	0,0	144.879	0,0	132.194	0,0	135.301	0,0
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	94.452	0,0	-13.795	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	637.146	0,2	493.670	0,1	642.093	0,2	659.407	0,2	689.514	0,2
81 Primljene otplate (povrati) glavnice danih zajmova	114.885	0,0	70.400	0,0	143.368	0,0	140.000	0,0	138.000	0,0
82 Primici od prodaje vrijednosnih papira	307.207	0,1	150.000	0,0	150.000	0,0	150.000	0,0	150.000	0,0
83 Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	23.328	0,0	28.000	0,0	35.500	0,0	38.500	0,0	38.800	0,0
84 Primici od zaduživanja	191.726	0,1	245.270	0,1	313.224	0,1	330.907	0,1	362.714	0,1
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	555.250	0,2	507.613	0,2	497.213	0,1	527.213	0,1	554.213	0,1
51 Izdaci za dane zajmove	121.525	0,0	152.520	0,0	125.520	0,0	131.020	0,0	136.520	0,0
53 Izdaci za dionice i udjele u glavnici	63.683	0,0	48.400	0,0	38.000	0,0	43.000	0,0	49.000	0,0
54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	361.471	0,1	297.376	0,1	317.376	0,1	332.376	0,1	347.376	0,1
55 Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire	8.571	0,0	9.317	0,0	16.317	0,0	20.817	0,0	21.317	0,0

Napomena: Obuhvat 53 najveće jedinice (32 grada, 20 županija i Grad Zagreb)

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 5: Konsolidirana opća država 2008. – 2012.

	Izvršenje 2008.		Plan 2009.		Projekcija 2010.		Projekcija 2011.		Projekcija 2012.	
	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a
UKUPNI PRIHODI (6+7)	136.242.190	39,8	129.209.248	38,5	131.391.799	37,8	134.669.694	36,5	141.289.827	35,8
6 Prihodi poslovanja	134.710.393	39,4	128.334.774	38,3	130.408.250	37,5	133.580.884	36,2	140.154.154	35,6
61 Prihodi od poreza	76.424.374	22,3	70.191.007	20,9	72.634.182	20,9	73.409.267	19,9	76.908.405	19,5
62 Doprinosi	40.703.484	11,9	40.771.078	12,2	41.387.040	11,9	43.351.319	11,7	45.904.497	11,6
63 Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	566.170	0,2	1.050.058	0,3	1.097.929	0,3	1.056.987	0,3	1.093.736	0,3
64 Prihodi od imovine	6.398.541	1,9	6.902.205	2,1	5.595.114	1,6	5.805.001	1,6	5.973.770	1,5
65 Prihodi od prodaje roba i usluga	9.896.381	2,9	8.704.004	2,6	9.000.411	2,6	9.263.057	2,5	9.510.726	2,4
66 Ostali prihodi	721.443	0,2	716.421	0,2	693.573	0,2	695.253	0,2	763.019	0,2
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.531.797	0,4	874.475	0,3	983.549	0,3	1.088.810	0,3	1.135.674	0,3
71 Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	647.306	0,2	392.945	0,1	495.000	0,1	561.400	0,2	577.000	0,1
72 Prihodi od prodaje proizvedene imovine	877.106	0,3	478.836	0,1	488.549	0,1	527.410	0,1	558.674	0,1
74 Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	7.385	0,0	2.694	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
UKUPNI RASHODI (3+4)	139.241.444	40,7	138.948.260	41,4	139.442.740	40,1	142.938.564	38,7	146.848.538	37,2
3 Rashodi poslovanja	130.355.989	38,1	132.003.632	39,3	132.738.598	38,2	135.868.580	36,8	139.700.431	35,4
31 Rashodi za zaposlene	25.095.301	7,3	25.781.231	7,7	26.152.356	7,5	26.800.000	7,3	27.799.772	7,1
32 Materijalni rashodi	17.226.121	5,0	16.353.183	4,9	16.153.861	4,7	16.564.083	4,5	16.929.500	4,3
34 Financijski rashodi	5.804.309	1,7	5.847.379	1,7	6.969.706	2,0	7.232.638	2,0	7.503.880	1,9
35 Subvencije	8.130.050	2,4	8.035.617	2,4	7.198.724	2,1	7.461.928	2,0	7.617.038	1,9
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	2.140.317	0,6	2.381.548	0,7	1.894.216	0,5	1.790.894	0,5	1.842.017	0,5
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	60.862.789	17,8	64.456.365	19,2	65.274.802	18,8	66.417.477	18,0	68.020.825	17,3
38 Ostali rashodi	11.097.100	3,2	9.148.308	2,7	9.094.934	2,6	9.601.561	2,6	9.987.399	2,5
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	8.885.456	2,6	6.944.628	2,1	6.704.142	1,9	7.069.984	1,9	7.148.107	1,8
41 Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	852.902	0,2	518.358	0,2	485.486	0,1	488.065	0,1	564.782	0,1
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	7.176.244	2,1	5.700.569	1,7	5.460.791	1,6	5.758.190	1,6	5.720.665	1,5
43 Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	10.309	0,0	4.758	0,0	4.075	0,0	14.535	0,0	4.641	0,0
44 Strateške zalihe	86.829	0,0	2.000	0,0	27.000	0,0	30.000	0,0	30.000	0,0
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	759.172	0,2	718.944	0,2	726.790	0,2	779.193	0,2	828.019	0,2
UKUPNI MANJAK(-) / VISAK(+)	-2.999.254	-0,9	-9.739.012	-2,9	-8.050.941	-2,3	-8.268.870	-2,2	-5.558.711	-1,4
NETO FINANCIRANJE	2.999.254	0,9	9.739.012	2,9	8.050.941	2,3	8.268.870	2,2	5.558.711	1,4
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	2.339.996	0,7	920.329	0,3	694.152	0,2	613.368	0,2	602.573	0,2
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	14.870.905	4,3	23.105.667	6,9	30.025.479	8,6	21.504.413	5,8	17.101.904	4,3
81 Primljene otplate (povrati) glavnice danih zajmova	627.946	0,2	623.884	0,2	330.809	0,1	351.315	0,1	352.315	0,1
82 Primici od prodaje vrijednosnih papira	4.294.554	1,3	9.701.531	2,9	13.606.828	3,9	15.950.000	4,3	11.200.000	2,8
83 Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	882.987	0,3	554.500	0,2	323.423	0,1	151.501	0,0	153.800	0,0
84 Primici od zaduživanja	9.065.419	2,6	12.225.751	3,6	15.764.419	4,5	5.051.597	1,4	5.395.789	1,4
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	9.531.656	2,8	12.446.326	3,7	21.280.386	6,1	12.622.174	3,4	10.940.621	2,8
51 Izdaci za dane zajmove	1.309.153	0,4	1.330.866	0,4	1.615.563	0,5	1.496.040	0,4	1.501.540	0,4
53 Izdaci za dionice i udjele u glavnici	645.527	0,2	431.735	0,1	396.150	0,1	401.150	0,1	407.150	0,1
54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	3.558.302	1,0	5.449.067	1,6	12.231.330	3,5	2.620.682	0,7	5.164.523	1,3
55 Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire	4.018.674	1,2	5.234.658	1,6	7.037.343	2,0	8.104.302	2,2	3.867.408	1,0

Izvor: Ministarstvo financija